

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Број: 7-00-0048/2026-32
Датум: 26. фебруар 2026. године
Београд

ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Немања Ненадић

ts@transparentnost.otg.rs

У вези са Вашим захтевом за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 9. фебруара 2026. године, достављамо вам одговор:

1. Информација о томе на који начин су размотрени коментари које је ТС (самостално или у оквиру НКЕУ) дала у вези са чланом 228. Кривичног законика, до каквих је закључака дошло Министарство правде о могућности гоњења за ово кривично дело у ситуацијама описаним под тачкама А) до Ж), да ли су предлози које је ТС дала прихваћени, а ако нису из којих разлога.

Одговор: Министарство правде је по окончању јавне расправе размотрило све коментаре који су пристигли на текст Нацрта закона, између осталог и коментаре које је доставило Транспарентност Србија. У вези са тим, истичемо да предлози нису прихваћени из разлога што је Министарство правде стало на становиште да су све ове ситуације које су наведене у предлогу за измене и допуне Кривичног законика, поднете од стране Транспарентност Србија, инкриминисане кроз одредбу члана 228. став 2. Кривичног законика која санкционише, у најширем смислу, кршење закона и других прописа о јавним набавкама. Поред тога, мишљења смо да није неопходна допуна 112. Кривичног законика, која уређује појмове, будући да се појам јавне набавке помиње само у предметном члану 228. а не и у другим члановима Кривичног законика, тако да није неопходно дефинисање тог појма у члану 112. КЗ. Евентуално би се могло размотрити да се појам јавне набавке у смислу Кривичног законика дефинише у посебном ставу 228. Кривичног законика. У сваком случају, као што је наведено, Министарство правде ће након добијања мишљења Европске комисије, поново размотрити све примедбе, укључујући и примедбе Транспарентност Србија.

2. Информација о томе да ли је Европској комисији, у контексту давања мишљења о нацрту измена и допуна Кривичног законика, достављен и извештај са јавне расправе и да ли тај извештај садржи исте информације као и извештај објављен на порталу еКонсултације, односно, да ли су Европској комисији достављени и оригинални предлози учесника јавне расправе (у оригиналну или преводу).

Одговор: Европској комисији је достављен извештај са јавне расправе преведен на енглески језик који је по садржини исти као и извештај са јавне расправе, објављен на порталу е-консултације. Европској комисији нису достављени предлози учесника јавне расправе.

3. Уколико се нацрт који је достављен Европској комисији разликује од нацрта који је објављен на порталу еКонсултације, уколико се извештај о спроведеној јавној расправи који је достављен Европској комисији разликује од оног који је објављен на Порталу еКонсултације (ако садржи осврт на појединачне коментаре и разлоге за њихово неприхватање), потребно је да нам по овом захтеву доставите копије тих докумената (нацрта и извештаја).

Одговор: Имајући у виду да су неки предлози са јавне расправе прихваћени и уграђени у текст Нацрт закона о изменама и допунама Кривичног законика који је достављен Европској комисији и који се разликује од онога који је објављен на порталу Е-консултације, у прилогу вам достављамо текст Нацрт закона на српском и енглеском језику, који је достављен Европској комисији.

4. Информација о томе да ли је Министарство правде тражило мишљење од Агенције за спречавање корупције, када је мишљење тражено, да ли га је Агенција доставила, и када. Уколико ово мишљење постоји, молимо да нам доставите и његову копију.

Одговор: Министарство правде није тражило мишљење од Агенције за спречавање корупције, али ће то свакако учинити у складу са обавезама које проистичу из Закона о спречавању корупције и Пословника Владе, када утврди коначан текст Нацрт закона, а што ће да се догоди после добијања мишљења Европске комисије и поновног разматрања свих предлога који су поднети у јавној расправи.

Овлашћено лице за
поступање по захтеву за слободан приступ
информацијама од јавног значаја

Тамара Васиљевић Туторић

OVERVIEW OF THE PROVISIONS OF THE CRIMINAL CODE
AS AMENDED OR SUPPLEMENTED

Applicability of Criminal Legislation on the Territory of Serbia

Article 6

(1) Criminal legislation of the Republic of Serbia shall apply to anyone committing a criminal offence on its territory.

(2) Criminal legislation of the Republic of Serbia shall apply to anyone committing a criminal offence on a domestic vessel, regardless of where the vessel is at the time of committing the criminal offence.

(3) Criminal legislation of the Republic of Serbia shall apply to anyone committing a criminal offence on a domestic aircraft while in flight or domestic military aircraft, regardless of where the aircraft is at the time of committing the criminal offence.

(4) If in the cases referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article, criminal proceedings have been instituted or concluded in a foreign country, criminal prosecution in Serbia shall be undertaken only with the permission of the ~~Republic Public Prosecutor~~ SUPREME PUBLIC PROSECUTION OFFICE.

(5) Criminal prosecution of foreign citizens in cases referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article may be transferred to a foreign state, under the terms of reciprocity.

Special Requirements for Criminal Prosecution for Offences Committed Abroad

Article 10

(1) In cases referred to in Articles 8 and 9 hereof, criminal prosecution shall not be undertaken if:

- 1) The offenders have fully served the sentence to which they were convicted abroad;
- 2) The offenders have been acquitted abroad by final judgement or their sentence has become statute-barred or pardoned;
- 3) To offenders of unsound mind a relevant security measure was enforced abroad;
- 4) For a criminal offence under foreign law criminal prosecution requires a motion of the victim, and such motion was not filed.

(2) In cases referred to in Articles 8 and 9, paragraph 1 hereof criminal prosecution shall be undertaken only when criminal offences are also punishable by the law of the country where committed, unless permitted by the ~~Republic Public Prosecutor~~ SUPREME PUBLIC PROSECUTION OFFICE or when so envisaged by a ratified international agreement.

(3) In case referred to in Article 9(2), if the act at time of commission was considered a criminal offence under general legal principles of international law, prosecution may be undertaken in Serbia following the permission of the ~~Republic Public Prosecutor~~ SUPREME PUBLIC PROSECUTION OFFICE, regardless of the law of the country where the offence was committed.

Self-defence

Article 19

(1) An act committed in self-defence is not a criminal offence.

(2) Self-defence is such defence as necessary for the perpetrators to repel a concurrent OR IMMEDIATELY FORTHCOMING unlawful attack on their property or other persons' property.

(3) Punishment of a perpetrator who has exceeded the limits of self-defence may be mitigated. A perpetrator who exceeds the limit of self-defence due to extreme provocation or fear caused by assault may be acquitted.

Purpose of Punishment

Article 42

Within the framework of the general purpose of criminal sanctions (Article 4, paragraph 2, the purpose of punishment is:

- 1) To prevent offenders from committing criminal offences and deter them from future commission of criminal offences;
- 2) To deter others from commission of criminal offences;
- 3) To express social condemnation of the criminal offence, enhance moral strength and reinforce the obligation to respect the law;
- 4) achieving justice and proportionality among the committed offence and the severity of the ~~criminal sanction~~ PENALTY.

Principal and Secondary Penalties

Article 44

(1) Life sentence, ~~and sentence of imprisonment~~ SENTENCE OF IMPRISONMENT AND COMMUNITY SERVICE may be pronounced only as principal sanctions.

(2) A fine, ~~community service~~ and revocation of driver's license may be pronounced as principal and as secondary sanctions.

(3) If several sanctions are prescribed for a single criminal offence, only one may be pronounced as principal sanction.

Release on Parole

Article 46

(1) The court shall release on parole convicted persons who have served two thirds of the prison sentence if in the course of serving the prison sentence they have improved so that it is reasonable to assume that they will behave well while at liberty and particularly that they will refrain from committing a new criminal offence until the end of the imposed prison sentence. In deliberating whether to release the convicted persons on parole, consideration shall be given to their conduct during serving of the sentence, performance of work tasks relative to their work abilities, and other circumstances indicating that the convicted persons will not commit a new criminal offence during release on parole. A convicted person who was given two sanctions for serious disciplinary offences or who was awarded benefits that have been withdrawn shall not be released on parole.

(2) Provided that requirements referred to in paragraph 1 hereof are met, the court may release on parole a convicted person:

- convicted to life sentence, but who has served twenty-seven years;
- convicted for criminal offences against humanity and other rights protected by international law (Articles 370 through 393a), ~~sexual criminal offences (Articles 178 through 185b)~~ SEXUAL CRIMINAL OFFENCES (ARTICLES 181 – 185B) criminal offence of domestic violence (Article 194, paragraphs 2 to 4), criminal offence of unlawful production and circulation of narcotics (Article 246 paragraph 5), criminal offences against the constitutional order and security of the Republic of Serbia (Articles 305 through 321), criminal offence of taking bribe (Article 367) and criminal offence of giving bribe (Article 368);

- convicted by special departments of competent courts, in proceedings administered in line with the competence defined by the law, governing the organisation and competence of state authorities in combating organised crime, corruption and terrorism;

- finally convicted more than three times to an imprisonment but none of the convictions were deleted or the requirements for the deletion were not met.

(3) In decision on parole, the Court may determine that the convicted persons must fulfil any of the obligations specified in Article 73 hereof, as well as any other obligation stipulated in the criminal provisions.

(4) In the case referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article, if parole is not revoked, it shall be considered that the convicted persons have served their sentence.

(5) The court may not release on parole a person convicted for the following criminal offences: aggravated murder (Article 114 paragraph 1 point 9), ~~rape (Article 178 paragraph 4), sexual intercourse with a helpless person (179 paragraph 3), sexual intercourse with a child (Article 180 paragraph 3)~~ RAPE (ARTICLE 178), SEXUAL INTERCOURSE WITH A HELPLESS PERSON (ARTICLE 179), SEXUAL INTERCOURSE WITH A CHILD (ARTICLE 180) and sexual intercourse by abuse of position (Article 181 paragraph 5).

Special Circumstance for Determining a Punishment for a Criminal Offence Committed in Hatred

Article 54a

If a criminal offence was committed in hatred, due to race, religion, national or ethnic origin, sex, DISABILITY, sexual orientation or gender identity of another person, the court shall consider such circumstance as an aggravating circumstance, unless it is prescribed as an element of the criminal offence.

Repeated Offence

Article 55a

~~For a criminal offence~~ (1) FOR A CRIMINAL OFFENCE committed with premeditation, and for which imprisonment has been defined, the court shall impose a penalty above the half of the range of the prescribed penalty STARTING FROM THE MINIMUM MEASURE OF THAT PENALTY, under the following conditions:

1) in case the perpetrator has been twice convicted for the SAME OR SIMILAR criminal offences committed with premeditation, to imprisonment of at least one year;

2) if, from the date of release of the perpetrator, from serving the pronounced punishment, until the commission of a new criminal offences, five years have not passed.

(2) A PREVIOUS CONVICTION MEANS A CONVICTION FOR A CRIMINAL OFFENCE THAT WAS ESTABLISHED BY A FINAL JUDGMENT OF A DOMESTIC COURT, OR A COURT OF A FOREIGN STATE.

Requirements for Pronouncing a Suspended Sentence

Article 66

(1) A suspended sentence may be pronounced when the perpetrator has been sentenced to a prison sentence of less than two years.

(2) For criminal offences for which ~~a prison sentence of eight years or a more severe penalty may be imposed~~ A MINIMUM MEASURE OF PRISON SENTENCE FOR A

DURATION OF TWO YEARS OR A SEVERE SENTENCE IS PRESCRIBED, a suspended sentence may not be pronounced.

(3) A suspended sentence may not be pronounced unless more than five years have elapsed from the time the prison sentence or suspended sentence pronounced to a perpetrator for premeditated criminal offence became final.

(4) In determining whether to pronounce a suspended sentence the court shall, having regard to the purpose of suspended sentence, particularly take into consideration the personality of the offenders, their previous life, their conduct after committing the criminal offence, degree of culpability and other circumstances relevant to the commission of crime.

(5) If both a prison sentence and a fine are imposed, a suspended sentence may be imposed only for the prison sentence.

Seizure of Objects

Article 87

(1) Security measure of Seizure of Objects may be set to the object that was intended or used to commit a criminal offence or originate from the criminal offence, when there is a danger that the object shall be re-used to commit a criminal offence, or if so required by the interests of general safety or for moral reasons seizure of object is necessary.

(2) Application of this security measure shall be without prejudice to the right of third parties to compensation of damages due to seizure of objects to the perpetrator of the criminal offence.

(3) The law may stipulate a mandatory seizure of objects and/or their mandatory destruction. The law may also stipulate the requirements for seizure of particular objects in specific cases.

(4) IF THE LAW PROVIDES FOR THE MANDATORY SEIZURE OF AN OBJECT, AND THE OBJECT TO BE SEIZED IS IN THE OWNERSHIP OF A LEGAL PERSON, THE SECURITY MEASURE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE MAY BE DETERMINED ONLY UNDER THE CONDITIONS PRESCRIBED BY THE LAW REGULATING THE LIABILITY OF LEGAL PERSONS FOR CRIMINAL OFFENCES.

Content and Disclosure of Data from Criminal Records

Article 102

(1) Criminal records contain personal data of the offenders, the criminal offence for which they were convicted, data on penalty, suspended sentence, judicial caution, remittance from punishment and pardon, and data on legal consequences of conviction. Criminal record shall contain subsequent changes of data therein, information on serving of sentence as well as cancellation of records in respect of wrong conviction.

(2) Data from criminal records may be disclosed only to a court, the ~~public prosecutor~~ PUBLIC PROSECUTION OFFICE and police in respect of criminal proceedings conducted against a person with prior convictions, the body in charge of enforcement of criminal sanctions and the body involved in the procedure of granting amnesty, pardon, rehabilitation or deciding on termination of legal consequences of conviction, and to social welfare authorities when so required to discharge duties under their competence. Data from criminal records may be disclosed to the other government authority responsible to identify and prevent committing of criminal offences when it is determined by the special law.

(3) Data from criminal records may also be disclosed upon reasoned request to a government authority, enterprise, other organisation or entrepreneur, if legal consequences of

a conviction or security measures are still in force and if there exists a justified reason based on law.

(4) No one shall be entitled to request citizens to submit any evidence on their prior convictions or non-existence of such convictions.

(5) Citizens may be given, at their request, data on prior convictions, if any.

(6) Data on deleted conviction may not be given to anyone.

Limitations on Enforcement of Secondary Penalty and Security Measure

Article 106

(1) Limitation on enforcement of fine and revocation of driver's license if ordered as secondary penalty shall come into effect after expiry of two years from the date the judgement ordering such penalties becomes final.

(2) Limitation on enforcement of security measure of compulsory psychiatric treatment and confinement in medical institution, compulsory psychiatric treatment at liberty, compulsory treatment of drug addicts, compulsory treatment of alcoholics and seizure of objects shall take effect after expiry of five years from the date the judgement ordering such measures becomes final.

(3) (3) Limitation on enforcement of security measure of prohibition to practise a profession, business activity and duty, ban on driving a motor ~~vehicle and expulsion of foreigner from the country~~ VEHICLE, EXPULSION OF A FOREIGNER FROM THE COUNTRY, PROHIBITION OF APPROACHING AND COMMUNICATING WITH THE AGGRIEVED PARTY AND PROHIBITION OF ATTENDING CERTAIN EVENTS, shall take effect after expiry of the period for which these measures are ordered.

Course and Suspension of Limitation on Enforcement of Penalty and Security Measure

Article 107

(1) Limitations on enforcement of penalty shall commence to run on the day the judgement pronouncing the penalty becomes final, and in case of revocation of suspended sentence – from the day the order on revocation becomes final.

(2) If the penalty imposed is reduced by an act of amnesty or pardon or a court decision pursuant to extraordinary legal remedy, the time for setting in of limitations shall be computed against the new penalty, but the course of limitations shall be computed from the previous final judgement.

(3) Limitation shall not run during the period when enforcement of penalty may not be undertaken by law.

(4) Limitation shall be suspended by every act of competent authority for the purpose of enforcement of penalty.

(5) The limitation period shall start running again after every interruption.

(6) Limitation on enforcement of penalty shall in any case set in by expiry of double the time required by law for limitation on enforcement of penalty.

(7) In the event of limitation specified in paragraph 6 of this Article, the already commenced enforcement of penalty shall be suspended.

(8) Provisions of paragraphs 2 through 5 6 of this Article shall also apply accordingly to limitation on enforcement of security measures.

Meaning of Terms for the Purpose of this Code

Article 112

(1) The territory of Serbia shall mean the land territory, water surfaces within its borders, and air space above it.

(2) Criminal legislation of Serbia shall mean the present Code, as well as all other criminal provisions contained in other laws of Serbia.

(3) An official is:

1) A person discharging official duties in government authority;

2) Elected, appointed or assigned person in a government authority, local self-government body or a person permanently or periodically discharging official duty or office in such bodies;

3) A notary public, a public enforcement officer or arbitrator, as well as a person in an institution, enterprise or other entity who is assigned discharge of public authority, who rules on rights, obligations or interests of natural or legal persons or on public interest;

4) An official shall also be a person who is in fact assigned discharge of official duty or tasks;

5) A member of the military.

(4) A foreign official is a person who is a member, functionary or civil servant of legislative, executive or judicial authority of a foreign state, a person who is a judge, juror, a member, functionary or officer of a court of a foreign state, a person who is a member, functionary or officer of an international organisations or bodies thereof, and a person who is the arbitrator in a foreign or international arbitration.

(5) A responsible officer of a legal person is the person who, by virtue of a statute, regulation or power performs specific tasks in respect of management, supervision or other tasks within the scope of the legal entity's activities, as well as a person who is actually entrusted with the performance of such tasks. A responsible officer shall be also the official in case of criminal offences designating the responsible person as perpetrator, when such offences are not provided in the Chapter on criminal offences against official duty or criminal offences of an official.

(6) A member of the military shall mean a professional soldier (professional officer or non/commissioned officer, officer on contract, and soldier on contract), a conscript soldier, military academy cadet, military school student, person from reserve military forces while on active duty, as well as a civilian performing a particular military duty.

(7) When an official, responsible officer or a member of the military is identified as perpetrator of a criminal offence, the persons specified in paragraphs 3, 5 and 6 of this Article may be perpetrators of these offences if the elements of a particular offence or a particular regulation do not indicate that the perpetrator may only be one of those persons.

(8) A child is a person under fourteen years of age.

9) A minor is a person over fourteen years of age but who has not attained eighteen years of age.

(10) A juvenile is a person who has not attained eighteen years of age.

(11) An offender is a perpetrator, accomplice, inciter and abettor.

(12) Force shall also mean use of hypnosis or means of intoxication with the objective to bring someone against one`s will into a state of unconsciousness or make powerless to resist.

(13) Elections are the elections for the Assembly of Serbia, the president of Republic of Serbia, autonomous province bodies, local self-government units and other elections called and conducted pursuant to the Constitution and law.

(14) A referendum is a declaration of citizens to decide issues determined by the Constitution and law.

(15) Narcotics are substances and concoctions declared by statute or other regulation based on the statute as narcotics and other psychoactive controlled substances.

(16) Movables are also any produced or collected energy for emitting light, heat or movement, telephone pulse and computer data and computer programme.

(17) Computer data is every presenting of facts, information or concept in form that is suitable for its processing in computer system, including adequate computer programme which is necessary for computer system functioning.

(18) A computer network is an assembly of mutually interconnected computers, that is computer systems that communicate with each other by exchanging data.

(19) A computer programme is a regulated assembly of orders serving to control computer operation, as well as to solve a specific task by means of a computer.

~~(20) A computer virus is a computer programme or some other group of orders entered into a computer or computer network designed to multiply itself and act on other programmes or data in a computer or a computer network by adding that programme or group of orders to one or more computer programmes or data.~~

(20) MALWARE IS A PROGRAMME WHICH IS CREATED WITH THE PURPOSE OF CAUSING DAMAGE TO A COMPUTER, COMPUTER NETWORK OR COMPUTER DATA AND WHICH IS INSERTED INTO A COMPUTER WITH THE INTENT OF ENDANGERING THE CONFIDENTIALITY, INTEGRITY OR AVAILABILITY OF COMPUTER DATA, APPLICATIONS AND OPERATING SYSTEMS OR IN SOME OTHER MANNER INTERFERES WITH COMPUTER OR COMPUTER NETWORK.

(21) An economic operator is a company or other legal person engaged in an economic activity, as well as an entrepreneur. A legal person, that in addition to its primary activity, also conducts an economic activity, shall be deemed an economic operator only when engaging in that activity.

(21a) An economic activity is any activity involving production and trade in goods, rendering of services and conducting other activities in the market, with the aim of making profit or realising some other economic interest.

(22) An organised group is a group comprising minimum three persons acting in conspiracy to commit continuous or impermanent criminal offences, which shall not have defined role of its member or developed structure.

(23) Money is metal and paper money or money fabricated of other material that is legal tender in Serbia or a foreign country. MONEY ALSO REPRESENTS MONEY THAT IS NOT PUT INTO CIRCULATION, BUT IS DESIGNATED AS MONEY BY THE COMPETENT AUTHORITIES.

(24) Hallmarks shall also refer to foreign hallmarks.

(25) A motor vehicle is any engine-powered traffic vehicle in land, water and air traffic.

(26) An identification document shall be any item suitable or designated to serve as proof of a fact relevant to legal relations, as well as computer data.

(27) Document, letter, consignment may also be in electronic form.

(28) A family member shall mean spouses and their children, ancestors of spouses in direct blood line, extramarital partners and their children, FORMER SPOUSES, ~~adopter~~ ADOPTIVE PARENT and adoptee, ~~foster~~ FOSTER PARENT and foster child. A family member shall also mean brothers and sisters and their spouses, ~~former spouses and their children~~ and parents of former spouses if they live in same household, as well as persons who have a child together or child that shall be born, although they have never lived in the same family household.

(29) The expression “shall not be punished” means that in such case there is no criminal offence.

(30) When an imperfect verb is used to express an act of criminal offence, it shall mean that the offence is committed if the act is done once or several times.

(31) Abbreviation “Serbia” shall mean the Republic of Serbia.

(32) Work of public importance is considered to be performing duties or profession that has an increased risk for the safety of a person who performs it, and refers to occupations that are of importance to public information, health, education, public transport, legal and professional assistance before the court and other state authorities.

(33) Computer is every electronic device that automatically processes and exchanges data based on a programme.

(34) Computer system is any device or group of interconnected or dependent devices of which one or more of them, based on the programme, performs automatic processing of data.

(35) An organised criminal group is a group of three or more persons, which exists for a certain period of time and acts in concert with the aim of committing one or more criminal offences punishable by imprisonment of four years or a more severe penalty, for the direct or indirect acquisition of financial or other benefit.

(36) Proceeds shall mean assets of every kind, tangible or intangible, movable or immovable, estimable or inestimable, and a document in any form that proves right or interest in relation to such assets. Property is considered income or other benefit that originates, directly or indirectly, from criminal offence, and in which it is converted or with which it is merged.

(37) SECRET DATA IS DATA THAT HAS BEEN DETERMINED AND MARKED WITH THE SECRET LEVEL OF "STATE SECRET", "STRICTLY CONFIDENTIAL", "CONFIDENTIAL" OR "INTERNAL" BY LAW, OTHER REGULATION OR DECISION OF A COMPETENT AUTHORITY ADOPTED IN ACCORDANCE WITH THE LAW, AND WHOSE DISCLOSURE TO AN UNAUTHORISED PERSON WOULD CAUSE DAMAGE TO TERRITORIAL INTEGRITY AND SOVEREIGNTY, PROTECTION OF THE CONSTITUTIONAL ORDER, HUMAN AND MINORITY RIGHTS AND FREEDOM, NATIONAL AND PUBLIC SECURITY, DEFENCE, INTERNAL AFFAIRS AND FOREIGN AFFAIRS OF SERBIA. SECRET DATA SHALL NOT BE DATA THAT IS DIRECTED TO SERIOUS VIOLATIONS OF FUNDAMENTAL HUMAN RIGHTS OR TO THREATEN THE CONSTITUTIONAL ORDER AND SECURITY OF SERBIA, AS WELL AS DATA THAT IS MARKED AS SECRET FOR THE PURPOSE OF COVERING A CRIMINAL OFFENCE, ABUSE OF AUTHORITY OR ABUSE OF OFFICIAL POSITION OR OTHER ILLEGAL ACT OR ACTION OF STATE BODIES.

Murder

Article 113

Whoever causes death of another person, shall be punished by imprisonment of ~~five to fifteen years~~ AT LEAST FIVE YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

Aggravated Murder

Article 114

- (1) Imprisonment of at least ten years or life imprisonment shall be imposed on:
- 1) anyone who deprives another person of life in a cruel or insidious manner;
 - 2) anyone who deprives another person of life by callous violent behaviour;
 - 3) anyone who deprives another person of life and with premeditation endangers the life of other person;
 - 4) anyone who deprives another person of life during commission of robbery or compound larceny;
 - 5) anyone who deprives another person of life for gain, to commit or conceal another offence, out of callous revenge or other base motives;

6) anyone who deprives officials or military persons of their life in the performance of their official duty;

7) anyone who takes life of a judge, ~~public prosecutor, deputy public prosecutor~~ HOLDER OF THE PUBLIC PROSECUTOR FUNCTION or policemen related to discharge of their duty;

8) anyone who takes life of persons who perform duty in public interest related to discharge of their duty;

9) anyone who takes life of a child or pregnant woman;

10) anyone who takes life of member of his/her family whom he/she previously abused;

11) anyone who, with premeditation, takes life of several persons, and it is not a case of manslaughter in a heat of passion, infanticide or mercy killing.

(2) Whoever procures or enables means for the commission of a criminal offence specified in paragraph 1 of this Article or eliminates obstacles for its commission or conspires with another person, plans or organises its commission or undertakes other action that creates conditions for its immediate commission,

shall be punished by imprisonment from one to five years.

Illegal Termination of Pregnancy

Article 120

(1) Whoever contrary to regulations governing termination of pregnancy carries out an abortion of a pregnant woman with her consent, commences an abortion or aids her in committing an abortion,

shall be punished by imprisonment from three months to three years.

(2) Whoever engages in acts specified in paragraph 1 of this Article, shall be punished by imprisonment from six months to five years.

(3) Whoever carries out or commences to carry out an abortion of a pregnant woman without her consent, or if she is less than sixteen years of age without her consent, ~~adopter or guardian~~ ADOPTIVE PARENT OR GUARDIAN'S CONSENT,

shall be punished by imprisonment from one to eight years.

(4) If the act referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article results in death, serious health impairment or other grave bodily harm of the woman subjected to abortion,

the perpetrator shall be punished for the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article by imprisonment of one to seven years, and for the offence specified in paragraph 3 of this Article by imprisonment of two to twelve years.

Mutilation of Female Genitals

Article 121a

(1) Whoever mutilates the external parts of a female's genitals shall be punished by imprisonment from one to eight years.

~~(2) If there are some particularly extenuating circumstances under which the act specified in paragraph 1 of this Article has been committed,~~

~~the perpetrator shall be punished by imprisonment of three months to three years.~~

~~(3)~~ (2) Whoever leads a female person to subject herself to the act specified in paragraph 1 of this Article or assists her therein,

shall be punished by imprisonment from six months to five years.

~~(4)~~ (3) If death of a female person occurred due to the offence specified in paragraph 1 of this Article,

the perpetrator shall be punished by imprisonment of two to twelve years.

Extortion of Confession

Article 136

(1) Whoever acting in an official capacity uses force or threat or other inadmissible means or inadmissible manner with the intent to extort a confession or another statement from an accused, a witness, an expert witness or other person,
shall be punished by imprisonment from ~~three months~~ SIX MONTHS to five years.

~~(2) If the extortion of a confession or statement was accompanied by serious violence or if the extortion resulted in particularly serious consequences for the defendant in criminal proceedings,
the perpetrator shall be punished by imprisonment of two to ten years.~~

Ill-treatment and Torture

Article 137

(1) Whoever ill-treats another person or treats such person in humiliating and degrading manner,
shall be punished with imprisonment up to one year.

(2) Whoever, by the use of force, threats, or in any other unlawful manner, inflicts great pain or severe suffering on another person with the aim of obtaining a confession, statement, or other information from such person or a third person, or of intimidating or unlawfully punishing such person or a third person, or does so for any other motive based on any form of discrimination,

shall be punished with imprisonment from six months to five years.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed by an official in discharge of duty, such person shall be punished for the offence in paragraph 1 by imprisonment from ~~three months~~ SIX MONTHS to three years, and for the offence specified in paragraph 2 of this Article by imprisonment of two to ten years.

Endangerment of Safety

Article 138

(1) Whoever endangers the safety of another person by threat of attack against the life or body of such person or a person close to such person,
shall be punished with fine or imprisonment up to one year.

(2) Whoever commits the offence specified in paragraph 1 of this Article against several persons or if the offence causes anxiety of citizens or other serious consequences,
shall be punished by imprisonment from three months to three years.

(3) Whoever commits the offence specified in paragraph 1 of this Article against president of the Republic, member of Parliament, Prime Minister, Government members, Constitution Court judge, judge, ~~public prosecutor and deputy public prosecutor~~ HOLDER OF THE PUBLIC PROSECUTOR FUNCTION, lawyer, police officer or person who performs tasks of public importance in the field of information related to the tasks such person performs,
shall be punished by imprisonment from six months to five years.

Unauthorised Disclosure of Secret

Article 141

~~(1) A lawyer, a physician or other person who discloses without permission a secret that has come to his knowledge during performance of his professional duty, shall be punished with fine or imprisonment up to one year.~~

~~(2) Whoever discloses a secret in public or in other person's interest when such interest prevails over the interest of non-disclosure of secret shall not be punished for the offence specified in paragraph 1 of this Article.~~

UNAUTHORISED DISCLOSURE OF PROFESSIONAL SECRET

ARTICLE 141

(1) A LAWYER, NOTARY PUBLIC, PUBLIC ENFORCMENT OFFICER, PHYSICIAN OR OTHER PERSONS WHO MAKE UNAUTHORISED DISCLOSURE OF INFORMATION ABOUT PERSONAL OR FAMILY LIFE THAT THEY LEARNED IN THE EXERCISE OF THEIR PROFESSION,

SHALL BE PUNISHED WITH FINE OR IMPRISONMENT UP TO ONE YEAR.

(2) NO PERSON SHALL BE PUNISHED FOR THE CRIMINAL OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IF THE DATA ARE DISCLOSED IN THE GENERAL INTEREST OR IN THE INTEREST OF ANOTHER PERSON, WHICH IS MORE PREVAILING THAN THE INTEREST OF KEEPING SUCH DATA.

MISUSE OF A VIDEO, PHOTOGRAPH, PORTRAIT, AUDIO RECORDING OR DOCUMENT WITH SEXUALLY EXPLICIT CONTENT

Article 145a

(1) WHOEVER MAKES AVAILABLE TO A THIRD PARTY A VIDEO OR OTHER RECORDING, PHOTOGRAPH, PORTRAIT, AUDIO RECORDING OR DOCUMENT WITH SEXUALLY EXPLICIT CONTENT, WITHOUT THE CONSENT OF THE PERSON TO WHOM THE DOCUMENT RELATES, OR WITHOUT THE CONSENT OF THE PERSON WHO IS SHOWN IN THE VIDEO, PHOTOGRAPH OR PORTRAIT OR WHOSE VOICE IS RECORDED IN THE AUDIO RECORDING,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO THREE YEARS.

(2) THE PENALTY REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON ANY PERSON WHO, USING A COMPUTER SYSTEM OR IN ANY OTHER WAY, CREATES A NEW OR MODIFIES AN EXISTING VIDEO OR OTHER RECORDING, PHOTOGRAPH, PORTRAIT, AUDIO RECORDING OR DOCUMENT WITH SEXUALLY EXPLICIT CONTENT AND USES OR MAKES SUCH VIDEO, PHOTOGRAPH, PORTRAIT, AUDIO RECORDING OR DOCUMENT AVAILABLE TO A THIRD PARTY AS TRUE.

(3) THE PENALTY REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON ANY PERSON WHO THREATENS ANOTHER PERSON TO MAKE SUCH PERSON'S VIDEO OR OTHER RECORDING, PHOTOGRAPH, PORTRAIT, AUDIO RECORDING OR DOCUMENT WITH SEXUALLY EXPLICIT CONTENT AVAILABLE TO A THIRD PARTY.

(4) WHOEVER COMMITS THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE THROUGH INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES OR IN OTHER WAY THAT MAKES A VIDEO OR OTHER RECORDING, PHOTOGRAPH, PORTRAIT, AUDIO RECORDING OR DOCUMENT

WITH SEXUALLY EXPLICIT CONTENT AVAILABLE TO A GREATER NUMBER OF PERSONS,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(5) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 THROUGH 4 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED TO A CHILD,

THE PERPETRATOR SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT FROM ONE TO EIGHT YEARS.

(6) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 THROUGH 5 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED BY OFFICERS IN DISCHARGE OF THEIR DUTIES, THEY SHALL BE PUNISHED FOR THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 THROUGH 3 OF THIS ARTICLE BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS, FOR THE OFFENCE UNDER PARAGRAPH 4 OF THIS ARTICLE BY IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS, AND FOR THE OFFENCE UNDER PARAGRAPH 5 OF THIS ARTICLE BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(7) VIDEO OR OTHER RECORDINGS, PHOTOGRAPHS, PORTRAITS, AUDIO RECORDINGS AND DOCUMENTS, AS WELL AS SPECIAL DEVICES USED TO COMMIT THE CRIMINAL OFFENCE UNDER THIS ARTICLE SHALL BE CONFISCATED.

Prosecution for Criminal Offences against Freedoms and Rights of Man and Citizen

Article 153

(1) Prosecution for the offence referred to in Art. 139 paragraph 1, 142 paragraphs 1 and 2, 143 paragraphs 1 and 2, 144 paragraph 1, ~~145 paragraph 1~~, 146 paragraphs 1 and 2 and 147 paragraph 1 of this Code shall be undertaken by private action.

(2) Prosecution for the offence referred to in Art. 141, 145 paragraph 1, 149 paragraphs 1 and 2, 150, 151 paragraph 1 and 152 paragraph 1 of this Code shall be initiated upon a motion.

Dissemination of Information on Personal and Family Life

Article 172

(1) Whoever relates or disseminates information of anyone's personal or family life that may harm one's honour or reputation,

shall be punished with a fine or imprisonment up to six months.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed through press, radio, television or other media or at a public gathering,

the offender shall be punished with a fine or imprisonment up to one year.

(3) If what is related or disseminated resulted or could have resulted in serious consequences for the injured party,

the offender shall be punished with imprisonment up to three years.

(4) The offenders shall not be punished for relating or disseminating information on personal or family life in discharge of official duty, journalist profession, defending a right or defending justifiable public interest, if they prove the veracity of their allegations or if they prove reasonable grounds for belief that the allegations they related or disseminated were true OR IF THEY PROVE THAT WHAT THEY RELATED WAS NOT DONE WITH THE INTENT TO HARM THE HONOUR OR REPUTATION OF THE PERSON WHOSE PERSONAL OR FAMILY CIRCUMSTANCES THEY RELATED.

(5) Veracity or falsehood of related or disseminated information from the personal or family life of a person may not be evidenced, except in cases specified in paragraph 4 of this Article.

Prosecution for Offences against Honour and Reputation

Article 177

(1) Prosecution for the offence referred to in Art. 170 through 172 of this Code shall undertaken by private action.

(2) If the offences referred to in Articles 170 through 172 of this Code are committed against a deceased person, prosecution shall be undertaken by private action of the spouse of the deceased or person cohabiting with the deceased, lineal descendant, ~~adopter~~ ADOPTIVE PARENT, adopted child, or the deceased person's sibling.

(3) Prosecution for criminal offence specified in Article 175 hereof shall be undertaken upon approval of the ~~Republic Public Prosecutor~~ SUPREME PUBLIC PROSECUTION OFFICE.

Rape

Article 178

~~(1) Whoever forces another person to sexual intercourse or an equal act by use of force or threat of direct attack against the body of such or other person, shall be punished with imprisonment from five to twelve years.~~

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed under threat of disclosure of information against such person or another person that would discredit such person's reputation or honour, or by threat of other grave evil, the offender shall be punished with imprisonment from two to ten years.~~

~~(3) If the offence referred to in paragraphs of this Article resulted in grievous bodily harm of the person against whom the offence was committed, or if the offence was committed by more than one person or in a particularly cruel or particularly humiliating manner or against a juvenile or the act resulted in pregnancy, the offender shall be punished with imprisonment from five to fifteen years.~~

(1) WHOEVER HAD SEXUAL INTERCOURSE OR AN ACT EQUAL TO IT WITH OTHER PERSONS WITHOUT THEIR CONSENT, SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 IS COMMITTED BY THE USE OF FORCE OR BY THE THREAT OF DIRECT ATTACK ON THE LIFE OR BODY OF THOSE PERSONS OR A PERSON CLOSE TO THEM, AS WELL AS BY THE THREAT THAT SOMETHING WILL BE DISCOVERED ABOUT THOSE PERSONS OR A PERSON CLOSE TO THEM THAT WOULD HARM THEIR HONOUR OR REPUTATION, OR BY THE THREAT OF OTHER GRAVE EVIL,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF AT LEAST FIVE YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE RESULTED IN GRIEVOUS BODILY HARM OF THE PERSON AGAINST WHOM THE OFFENCE WAS COMMITTED OR IF THE OFFENCE WAS COMMITTED BY MORE THAN ONE PERSON OR IN A PARTICULARLY CRUEL OR PATICULARLY

HUMILIATING MANNER OR AGAINST A JUVENILE OR THE ACT RESULTED IN PREGNANCY,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF AT LEAST EIGHT YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article results in death of the person against whom it was committed or if committed against a child,

the offender shall be punished by imprisonment of at least ten years or life imprisonment.

Sexual Intercourse with a Helpless Person

Article 179

(1) Whoever has sexual intercourse with another person or commits an equal act by taking advantage of such person's mental illness, mental retardation or other mental disorder, disability or some other state of that person due to which the person is incapable of resistance, shall be punished by imprisonment of ~~five to twelve years~~ AT LEAST FIVE YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

(2) If the helpless person suffers serious bodily harm due to the offence specified in paragraph 1 of this Article, or the offence has been committed by several persons or in a particularly cruel or humiliating manner, or against a juvenile or if the act resulted in pregnancy,

the offender shall be punished by imprisonment of ~~five to fifteen years~~ AT LEAST EIGHT YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article results in death of the person against whom it was committed or if committed against a child,

the offender shall be punished by imprisonment of at least ten years or life imprisonment.

Sexual Intercourse with a Child

Article 180

(1) Whoever has sexual intercourse with or commits an equal act against a child, shall be punished by imprisonment of ~~five to twelve years~~ AT LEAST FIVE YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article results in grievous bodily harm of the child against whom the act was committed or if the act is committed by several persons or the act resulted in pregnancy,

the offender shall be punished by imprisonment of ~~five to fifteen years~~ AT LEAST EIGHT YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article results in death of a child,

the offender shall be punished by imprisonment of at least ten years or life imprisonment.

(4) An offender shall not be punished for the offence specified in paragraph 1 of this Article if there is no considerable difference between the offender and the child in respect of their mental and physical development.

Sexual Intercourse through Abuse of Position

Article 181

(1) Whoever by abuse of position induces to sexual intercourse or an equal act a person who is in a subordinate or dependant position,
shall be punished by imprisonment from ~~three months to three years~~ SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) Teacher, tutor, ~~eustodian, adopter~~ GUARDIAN, ADOPTIVE PARENT, parent, stepfather, stepmother or other persons who through abuse of their position or authority have sexual intercourse with or commits an equal act against a juvenile entrusted to them for learning, tutoring, guardianship or care,
shall be punished by imprisonment from one to ten years.

(3) If the offence referred to in ~~paragraph 2~~ PARA. 1 AND 2 of this Article is committed against a child,
the perpetrator shall be punished by imprisonment of five to twelve years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article resulted in pregnancy,
the offender shall be punished for the offence under paragraph 1 by imprisonment ~~from six months to five years~~ FROM ONE TO TEN YEARS, for the offence under paragraph 2 by imprisonment of two to twelve years, and for the offence under paragraph 3 by imprisonment of five to fifteen years.

(5) If death of a child occurred due to the offence specified in paragraph 3 of this Article,
the offender shall be punished by imprisonment of at least ten years or life imprisonment.

Prohibited Sexual Acts

Article 182

(1) Whoever under conditions specified in Article 178 paragraphs 1 and 2, 179 paragraph 1 and 181 paragraphs 1 and 2 hereof commits some other sexual act,
shall be punished with ~~fine or~~ imprisonment of up to three years.

(2) Whoever under conditions specified in Article 180 paragraph 1 and Article 181 paragraph 3 hereof commits some other sexual act,
shall be punished by imprisonment from six months to five years.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article resulted in grievous bodily harm of the person against whom the offence was committed, or if the offence was committed by more than one person or in a particularly cruel or particularly humiliating manner,

the offender shall be punished by imprisonment of two to ten years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article results in death of the person against whom it was committed,
the offender shall be punished by imprisonment of at least five years.

~~Mediation in Prostitution~~

Article 184

~~—(1) Whoever causes or induces another person to prostitution or participates in handing over a person to another for the purpose of prostitution, or who by means of media or otherwise promotes or advertises prostitution,~~

~~—shall be punished by imprisonment from six months to five years.~~
~~—(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed against a juvenile,~~
~~—the offender shall be punished by imprisonment of one to ten years and a fine.~~

MEDIATION IN AND INCITEMENT TO PROSTITUTION

ARTICLE 184

(1) WHOEVER CAUSES OR INDUCES ANOTHER PERSON TO PROSTITUTION OR WHO BY MEANS OF PUBLIC MEDIA OR OTHERWISE ADVERTISES PROSTITUTION,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS AND A FINE.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED AGAINST A JUVENILE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT FROM ONE TO TEN YEARS AND A FINE.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED BY AN ORGANISED CRIMINAL GROUP,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT FROM THREE TO TWELVE YEARS.

Cohabiting with a Minor

Article 190

(1) An adult cohabiting with a minor, shall be punished with imprisonment up to three years,

(2) The penalty specified in paragraph 1 of this Article shall be also imposed on a parent, ~~adopter or custodian~~ ADOPTIVE PARENT OR GUARDIAN who enables a minor to cohabit ~~with an adult~~ or induces a minor to do so.

(3) If the offence specified in paragraph 2 of this Article is committed for gain, the offender shall be punished by imprisonment of six months to five years.

(4) If a marriage is concluded, prosecution shall not be undertaken, and if undertaken it shall be discontinued.

Abduction of Minor

Article 191

(1) Whoever unlawfully detains or abducts a minor from a parent, ~~an adopter, custodian~~ ADOPTIVE PARENT, GUARDIAN, a guardian or another person, i.e. an institution entrusted with care of the minor, or whoever prevents enforcement of the decision granting custody of a minor to a particular person

shall be punished with a fine or imprisonment up to three years.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed to a new-born infant,

the offender shall be punished by imprisonment of six months to five years.

(3) Whoever prevents enforcement of the decision of a competent authority setting out the manner of maintaining of personal relationships of a minor with a parent or other relative shall be punished with a fine or imprisonment up to two years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed for gain or other base motives, or the offence results in serious impairment of health, care or education of the minor, or where the offence is committed by an organised criminal group, the offender shall be punished by imprisonment of one to ten years.

(5) The court may remit punishment of a perpetrator of the offence specified in paragraphs 1, 2 and 4 of this Article who voluntarily hands over the minor to a person or institution having custody of the minor, or enables enforcement of the custody order.

(6) If the court pronounces a suspended sentence for offences specified in paragraphs 1 through 4 of this Article, the court may order the offender to hand over the minor within a set period of time to a person or institution having custody of the minor, or to comply with enforcement of the decision granting custody of the minor to a particular person or institution, i.e. the decision stipulating the manner of maintaining personal relationship between the minor and a parent or other relative.

Change of Family Status

Article 192

(1) Whoever by substitution, replacement or otherwise changes the family status of a child shall be punished by imprisonment from six months to five years.

~~(2) The punishment specified in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on the doctor of the healthcare institution who proclaims a living new born dead for the purpose of changing the family status.~~

(2) DOCTOR OF THE HEALTHCARE INSTITUTION WHO DECLARES A LIVE NEW-BORN DEAD FOR THE PURPOSE OF CHANGING FAMILY STATUS SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT FROM ONE TO EIGHT YEARS.

(3) Whoever commits the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article for gain, through abuse of position, habitually engages in committing of such an offence or if the offence is committed by an organised criminal group, shall be punished by imprisonment from one to ten years.

(4) Whoever by replacement or from negligence changes the family status of a child, shall be punished with imprisonment up to three months.

Neglecting and Abusing a Minor

Article 193

(1) A parent, ~~adopter, custodian~~ ADOPTIVE PARENT, GUARDIAN or other persons who by gross dereliction of their duty to provide for and bring up a minor neglect a minor they are obliged to take care of, shall be punished with imprisonment up to three years.

(2) A parent, ~~adopter, custodian~~ ADOPTIVE PARENT, GUARDIAN or other persons who abuse minors or forces them to excessive labour or labour not commensurate with their age, or to mendacity, or for gain induces them to engage in other activities detrimental to their development, shall be punished by imprisonment from three months to five years.

Domestic Violence

Article 194

(1) Whoever by use of violence, threat of attacks against life or body, insolent or ruthless behaviour endangers the tranquillity, physical integrity or mental condition of a member of such person's family,

shall be punished by imprisonment of ~~three months to three years~~ SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) If in committing the offence specified in paragraph 1 of this Article weapons, dangerous implements or other means suitable to inflict serious injury to body or seriously impair health are used OR IF THE OFFENCE IS COMMITTED BY SEVERAL PERSONS,

the offender shall be punished by imprisonment of ~~six months to five years~~ OF ONE TO TEN YEARS.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article results in grievous bodily harm or serious health impairment or if committed against a minor,

the offender shall be punished by imprisonment of ~~two to ten years~~ OF THREE TO TWELVE YEARS.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article results in death of a family member,

the offender shall be punished by imprisonment from five to fifteen years, and if a family member is a minor, the offender shall be punished by imprisonment of at least ten years.

(5) Whoever violates a measure against domestic violence that was imposed on them by the court in accordance with the law regulating family relations

shall be punished by imprisonment from ~~three months to three years~~ SIX MONTHS TO FIVE YEARS and a fine.

Grand Larceny

Article 205

(1) Whoever caught in the act of theft (~~Article 203~~) and with intent to keep the stolen object uses force against a person or threat of direct attack against the life or body,

shall be punished by imprisonment from one to ten years.

(2) If the value of stolen goods exceeds one million five hundred thousand dinars, the perpetrator shall be punished by imprisonment of two to twelve years.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article is committed by a group or intentional serious bodily harm is inflicted to a person,

the offender shall be punished with imprisonment from three to fifteen years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article is committed by an organised criminal group,

the offender shall be punished by imprisonment of at least five years.

(5) IF THE VALUE OF STOLEN GOODS UNDER PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE DOES NOT EXCEED THE AMOUNT OF FIVE THOUSAND DINARS, AND THE OFFENDER INTENDED TO OBTAIN SMALL PROCEEDS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

Embezzlement

Article 207

(1) Whoever with intent to obtain for themselves or other persons an unlawful material gain, appropriates other persons' movable object entrusted in their care,

shall be punished by imprisonment up to two years and a fine.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed by a ~~eustodian~~ GUARDIAN, the guardian shall be punished with imprisonment of three months to three years or a fine.

(3) If the value of stolen goods exceeds the amount of four hundred and fifty thousand dinars, the offender shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.

(4) If the value of embezzled goods, as well as goods with previous protection, exceeds the amount of one million five hundred thousand dinars,

the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(5) Whoever unlawfully appropriates other persons' movable object they found or came upon by happenstance in order to obtain material gain for themselves or other persons shall be punished with fine or imprisonment up to one year.

(6) For the offences referred to in paragraphs 1 and 5 of this Article, if the embezzled goods represent property of citizens, prosecution shall be instituted upon motion.

Obtaining and Using Credit and Other Benefits under False Pretences

Article 209

(1) Whoever by false presentation of facts or concealment thereof obtain for themselves or other persons a credit, subvention or other benefit although not meeting the relevant requirements,

shall be punished with a fine or imprisonment up to two years.

(2) Whoever uses the obtained credit, subvention or other benefit for purposes other than those for which the credit, subvention or other benefit was granted,

shall be punished with fine or imprisonment up to one year.

(3) For the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article, the responsible officer in an enterprise or other business entity shall also be punished if the credit, subvention or other benefit are obtained for the enterprise or business entity or if used by these entities for purposes other than those for which they were granted.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED TO THE DETRIMENT OF THE FINANCIAL INTERESTS OF THE EUROPEAN UNION, THE PERPETRATOR SHALL BE PUNISHED WITH THE PENALTY PRESCRIBED FOR THAT OFFENCE.

Abuse of Trust

Article 216

(1) Whoever acting as procurators for other persons abuse the granted authorisation with intent to acquire for themselves or other persons, or to cause damages to the persons on whose behalf they are acting as procurators,

shall be punished with a fine or imprisonment up to three years.

(2) If by the offence specified in paragraph 1 of this Article material gain has been acquired or damage caused in an amount exceeding four hundred and fifty thousand dinars,

the offender shall be punished by imprisonment of six months to five years.

(3) If by the offence specified in paragraph 1 of this Article material gain has been acquired or damage caused in an amount exceeding one million five hundred thousand dinars, the offender shall be punished by imprisonment of one to eight years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article is committed by a ~~custodian~~ GUARDIAN or attorney,

the guardian shall be punished for the offence specified in paragraph 1 with imprisonment of six months to five years, for the offence specified in paragraph 2 with imprisonment of one to eight years, and for the offence specified in paragraph 3 with imprisonment of two to ten years.

Prosecution in Case when the Perpetrator is Closely Related to the Injured Party

Article 222

For the offences referred to in Articles 203, 204, 208, 213, 216 paragraphs 1, 2 and 3 hereof if committed against a spouse, a person with whom the perpetrator is in cohabitation, lineal blood relative, sibling, ~~adopter~~ ADOPTIVE PARENT or adopted child, or other persons with whom the offender lives in a common household, prosecution shall be instituted by private action.

Fraud in Conducting Business Activity

Article 223

(1) Whoever, in conducting a business activity, with the intention of obtaining unlawful material gain for themselves or for other persons, mislead somebody by false presentation or by concealing of facts, or maintain such false conviction and thus leads such person to do something or not to do something thus incurring damage to the assets of a business entity for which or with which the person works or of another legal entity,

shall be punished with imprisonment of six months to five years and fined.

(2) If through the offence specified in paragraph 1 of this Article material gain is acquired or damage incurred exceeding the amount of four hundred and fifty thousand dinars, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years and fined.

(3) If through the offence specified in paragraph 1 of this Article material gain is acquired or damage incurred exceeding the amount of one million five hundred thousand dinars,

the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years and fined.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED TO THE DETRIMENT OF THE FINANCIAL INTERESTS OF THE EUROPEAN UNION, THE PERPETRATOR SHALL BE PUNISHED WITH THE PENALTY PRESCRIBED FOR THAT OFFENCE.

Tax Avoidance

ARTICLE 225

(1) Whoever with intent that he/she or another person fully or partially avoid payment of taxes, contributions or other statutory dues, gives false information on income earned, on objects and other facts relevant for determination of such liabilities, or who with the same intent, in case of mandatory filing of returns, fails to report the income earned, i.e. objects or other facts relevant for determination of such liabilities, or who with the same intent conceals in some other manner the information pertaining to determination of the aforementioned liabilities, and the amount of liability evaded exceeds one million dinars,

shall be punished with imprisonment of one to five years and fined.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED TO THE DETRIMENT OF THE FINANCIAL INTERESTS OF THE

EUROPEAN UNION, THE PERPETRATOR SHALL BE PUNISHED WITH THE PENALTY PRESCRIBED FOR THAT OFFENCE.

~~(2)~~ (3) If the amount of the liability specified in ~~paragraph 1~~ PARA. 1 AND 2 of this Article the payment of which is evaded exceeds five million dinars,

the offender shall be punished with imprisonment of two to eight years and fined.

~~(3)~~ (4) If the amount of the liability specified in ~~paragraph 1~~ PARA. 1 AND 2 of this Article the payment of which is evaded exceeds fifteen million dinars,

the offender shall be punished with imprisonment of tree to ten years and fined.

Abuse Concerning Public Procurement

Article 228

~~(1) Whoever, concerning a public procurement, submits a bid based on false information, or makes unlawful arrangements with other bidders, or takes other unlawful actions with the intention of influencing the decision-making by the procurer in the public procurement~~

~~shall be punished by imprisonment from six months to five years.~~

~~(2) The punishment specified in paragraph 1 of this Article shall also be pronounced to a person with the procurer in the public procurement who, by abusing his position or powers, exceeding the limits of his powers or failing to perform his duty, violates the law or other regulations governing public procurements and thus damages public funds.~~

~~(3) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article was committed in relation to a public procurement worth more than one hundred and fifty million dinars, the offender shall be punished with imprisonment of one to ten years.~~

~~(4) The offender specified in paragraph 1 of this Article who voluntarily discloses that the bid is based on false information or on an unlawful agreement with other bidders, or that he had undertaken other unlawful actions with the intention of influencing the decision-making of the procurer prior to making their decision on contract awarding, may be remitted from punishment.~~

ARTICLE 228

(1) WHOEVER, CONCERNING A PUBLIC PROCUREMENT, SUBMITS A BID BASED ON FALSE INFORMATION, OR MAKES UNLAWFUL ARRANGEMENTS WITH OTHER BIDDERS, OR TAKES OTHER UNLAWFUL ACTIONS WITH THE INTENTION OF INFLUENCING THE DECISION-MAKING BY THE PROCURER IN THE PUBLIC PROCUREMENT,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) THE PENALTY REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 SHALL ALSO BE PRONOUNCED TO PERSONS WITH THE PROCURER IN PUBLIC PROCUREMENT WHO, BY ABUSING THEIR POSITION OR POWERS, EXCEEDING THE LIMITS OF THEIR POWERS OR FAILING TO PERFORM THEIR DUTY, VIOLATES THE LAW OR OTHER REGULATIONS GOVERNING PUBLIC PROCUREMENT.

(3) IF THE OFFENCE UNDER PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE WAS COMMITTED IN RELATION TO A PUBLIC PROCUREMENT WHOSE ESTIMATED VALUE EXCEEDS ONE HUNDRED FIFTY MILLION DINARS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO TEN YEARS.

(4) IF THE OFFENCE UNDER PARA. 1 THROUGH 3 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED TO THE DETRIMENT OF THE FINANCIAL INTERESTS OF THE

EUROPEAN UNION, THE PERPETRATOR SHALL BE PUNISHED WITH THE PENALTY PRESCRIBED FOR THAT OFFENCE.

(5) THE OFFENDERS UNDER PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE WHO VOLUNTARILY DISCLOSE THAT THE BID IS BASED ON FALSE INFORMATION OR AN UNLAWFUL AGREEMENT WITH OTHER BIDDERS OR THE PROCURER, OR THAT THEY UNDERTOOK OTHER UNLAWFUL ACTIONS WITH THE INTENTION OF INFLUENCING THE DECISION-MAKING OF THE PROCURER PRIOR TO MAKING THEIR DECISION ON CONTRACT AWARDING, MAY BE REMITTED FROM PUNISHMENT.

~~Transmitting HIV Infection~~

~~Article 250~~

~~(1) Whoever wittingly endangers another with infection by HIV virus, shall be punished by imprisonment up to two years.~~

~~(2) Whoever wittingly fails to observe regulations and measures relating to prevention of spreading of HIV infection to another person and thereby from negligence effectuates transmission of HIV infection to another person, shall be punished by imprisonment of one to five years.~~

~~(3) Whoever knowing that he is infected with HIV wittingly transmits the infection to another person, shall be punished by imprisonment of two to twelve years.~~

~~(4) If the offence specified in paragraph 3 of this Article results in death of the infected person, the offender shall be punished by imprisonment of five to fifteen years.~~

~~(5) If the offence referred to in paragraphs 3 and 4 of this Article is committed is committed from negligence, the offender shall be punished for the offence specified in paragraph 3 of this Article by imprisonment up to three years, and for the offence specified in paragraph 4 of this Article by imprisonment of six months to five years.~~

~~Environmental Pollution~~

~~Article 260~~

~~(1) Whoever by violating the regulations on protection, preservation and improvement of the environment pollutes air, water or soil to larger extent or over a wider area, shall be punished by imprisonment of six months to five years and a fine.~~

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed from negligence, the offender shall be punished by fine or imprisonment up to two years.~~

~~(3) If the offence specified in paragraph 1 of this Article results in destruction or damage to animal and plant life to large extent or environmental pollution to such extent that clean-up requires longer period of time or great expense, the offender shall be punished by imprisonment of one to eight years and fine.~~

~~(4) If the offence specified in paragraph 2 of this Article results in destruction or damage to animal and plant life to large extent or environmental pollution to such extent that clean-up requires longer period of time or great expense,~~

~~the offender shall be punished by imprisonment of six months to five years and fine.~~

~~(5) If the court pronounces a suspended sentence for offences specified in paragraphs 1 through 4 of this Article, it may order the offender to undertake within a set period of time particular stipulated measures for environmental protection, preservation and improvement.~~

ARTICLE 260

(1) WHOEVER, IN VIOLATION OF THE REGULATIONS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION, PRESERVATION AND IMPROVEMENT, DISCHARGES, BRINGS IN OR DISPOSES OF A CERTAIN QUANTITY OF MATTERS, SUBSTANCES OR IONIZING RADIATION INTO THE AIR, WATER OR LAND AND THUS CAUSES A DANGER TO HUMAN LIFE, BODY OR HEALTH OR A DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND, ECOSYSTEM OR TO FLORA OR FAUNA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(2) THE PENALTY REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE PRONOUNCED TO ANYONE WHO, IN VIOLATION OF THE REGULATIONS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION, PRESERVATION AND IMPROVEMENT, PUTS ON THE MARKET A PRODUCT USED BY A LARGE NUMBER OF PEOPLE, RESULTING IN THE RELEASE, BRINGING IN OR DISPOSAL OF MATTERS, SUBSTANCES OR IONIZING RADIATION INTO THE AIR, WATER OR LAND THUS CAUSES A DANGER TO HUMAN LIFE, BODY OR HEALTH OR A DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND, ECOSYSTEM OR TO FLORA OR FAUNA.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 HAS CAUSED SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND OR THE ECOSYSTEM THAT IS IRREPARABLE OR LONG-TERM OR DESTRUCTION OR SIGNIFICANT DAMAGE TO FLORA OR FAUNA,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(5) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 4 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS.

(6) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 HAS CAUSED GRIEVOUS BODILY INJURY OR SERIOUS HEALTH IMPAIRMENT OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(7) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE RESULTS IN DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

(8) IF THE COURT PRONOUNCES A SUSPENDED SENTENCE FOR OFFENCES SPECIFIED IN PARA. 1 THROUGH 5 OF THIS ARTICLE, IT MAY ORDER THE OFFENDER TO UNDERTAKE WITHIN A SET PERIOD OF TIME PARTICULAR

STIPULATED MEASURES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION, PRESERVATION AND IMPROVEMENT.

PRODUCTION AND PUTTING ON THE MARKET OF HAZARDOUS SUBSTANCES

ARTICLE 260A

(1) WHOEVER, IN VIOLATION OF THE REGULATIONS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION, PRESERVATION AND IMPROVEMENT, PRODUCES, PUTS ON THE MARKET, EXPORTS OR USES A SUBSTANCE, WHETHER IN ITS PURE FORM OR IN MIXTURES OR IN ARTICLES, INCLUDING ITS INCORPORATION INTO PRODUCTS, THUS CAUSING A DANGER TO HUMAN LIFE, BODY OR HEALTH OR A DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND, ECOSYSTEM OR TO FLORA OR FAUNA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE HAS CAUSED SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND THAT IS IRREPARABLE OR LONG-TERM OR DESTRUCTION OR SIGNIFICANT DAMAGE TO FLORA OR FAUNA,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 3 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS.

(5) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 HAS CAUSED GRIEVOUS BODILY INJURY OR SERIOUS HEALTH IMPAIRMENT OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(6) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

ILLEGAL PRODUCTION AND PUTTING ON THE MARKET OF MERCURY AND MERCURY COMPOUNDS

ARTICLE 260B

WHOEVER, CONTRARY TO THE REGULATIONS, PRODUCES, USES, STORES, IMPORTS OR EXPORTS MERCURY, MERCURY COMPOUNDS, MERCURY MIXTURES OR MERCURY-ADDED PRODUCTS, THUS CAUSING A DANGER TO HUMAN LIFE, BODY OR HEALTH OR A DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND, ECOSYSTEM OR TO FLORA OR FAUNA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,
THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE HAS CAUSED SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND OR THE ECOSYSTEM THAT IS IRREPARABLE OR LONG-TERM OR DESTRUCTION OR SIGNIFICANT DAMAGE TO FLORA OR FAUNA,
THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 3 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,
THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS.

(5) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 HAS CAUSED GRIEVOUS BODILY INJURY OR SERIOUS HEALTH IMPAIRMENT OF ONE OR MORE PERSONS,
THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(6) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,
THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

UNAUTHORISED CONSTRUCTION OF A FACILITY FOR WHICH AN APPROPRIATE ASSESSMENT OR ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IS MANDATORY

ARTICLE 260C

(1) WHOEVER, WITHOUT AN APPROPRIATE ASSESSMENT OR ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT STUDY APPROVED BY THE COMPETENT AUTHORITY, CARRIES OUT A PROJECT FOR THE CONSTRUCTION OF A PUBLIC OR PRIVATE FACILITY FOR WHICH SUCH STUDY IS MANDATORY ACCORDING TO REGULATIONS AND THUS CAUSES A DANGER TO HUMAN LIFE, BODY OR HEALTH OR A DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO THE QUALITY AIR, LAND OR WATER, ECOSYSTEM OR TO FLORA OR FAUNA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 HAS CAUSED SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND OR THE ECOSYSTEM THAT IS IRREPARABLE OR LONG-TERM OR DESTRUCTION OR SIGNIFICANT DAMAGE TO FLORA OR FAUNA,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 HAS CAUSED GRIEVOUS BODILY INJURY OR SERIOUS HEALTH IMPAIRMENT OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

~~Illegal Construction and Operation of Facilities and Installations Polluting the Environment~~

~~Article 262~~

~~(1) An official or responsible person who contrary to regulations on environmental protection, preservation and improvement allows construction, start-up and operation of facilities and installations or use of technologies that to larger extent and over a wider area pollute the environment,~~

~~shall be punished by imprisonment from six months to five years.~~

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article results in destruction to flora and fauna to large extent or environmental pollution to such extent that clean-up requires longer period of time or great expense,~~

~~the offender shall be punished by imprisonment of one to eight years.~~

~~(3) If the court pronounces a suspended sentence for offences specified in paragraphs 1 and 2 of this Article, it may order the offender to undertake within a set period of time particular stipulated measures for environmental protection, preservation and improvement.~~

UNLAWFUL ENABLING THE OPERATION OR CLOSURE OF A FACILITY IN WHICH A HAZARDOUS ACTIVITY OR STORAGE OF HAZARDOUS SUBSTANCES IS CARRIED OUT

ARTICLE 262

WHOEVER, CONTRARY TO THE REGULATIONS, PUTS INTO OPERATION OR CLOSES A FACILITY IN WHICH A HAZARDOUS ACTIVITY IS CARRIED OUT OR IN WHICH A STORAGE OR USE OF HAZARDOUS SUBSTANCES IS CARRIED OUT, THUS CAUSING A DANGER TO HUMAN LIFE, BODY OR HEALTH OR A DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND, ECOSYSTEM OR TO FLORA OR FAUNA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS AND A FINE.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE HAS CAUSED SIGNIFICANT DAMAGE TO QUALITY OF AIR, WATER OR LAND OR THE ECOSYSTEM THAT IS IRREPARABLE OR LONG-TERM OR DESTRUCTION OR SIGNIFICANT DAMAGE TO FLORA OR FAUNA,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(4) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 HAS CAUSED GRIEVOUS BODILY INJURY OR SERIOUS HEALTH IMPAIRMENT OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(5) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE RESULTS IN DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

ILLEGAL ABSTRACTION OF SURFACE AND GROUNDWATER

ARTICLE 262A

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS ABSTRACTS SURFACE OR GROUNDWATER AND THUS CAUSES OR CREATES A RISK OF SIGNIFICANT DAMAGE TO ECOLOGICAL STATUS OR ECOLOGICAL POTENTIAL OF SURFACE WATER OR TO QUANTITATIVE STATUS OF GROUNDWATER,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

~~Destroying, Damaging, Taking abroad and Bringing into Serbia a Protected Natural Asset~~

~~Article 265~~

~~(1) Whoever destroys or damages a protected natural asset, shall be punished by imprisonment from six months to five years.~~

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed from negligence, the offender shall be punished with a fine or imprisonment up to six months.~~

~~(3) Whoever, contrary to regulations, exports or takes abroad a protected or particularly protected plant or animal, or imports or brings in to Serbia foreign plant or animal protected by the international treaty or documents,~~

~~shall be punished with imprisonment of three months to three years and a fine.~~

~~(4) The attempt of the offence specified in paragraph 3 of this Article shall be punished.~~

~~(5) Particularly protected or protected plant or animal specified in paragraph 3 of this Article shall be seized.~~

DESTRUCTION, CAPTURE, SALE, IMPORT AND EXPORT OF PROTECTED WILD ANIMALS AND PLANTS

ARTICLE 265

(1) WHOEVER, IN VIOLATION OF REGULATIONS, KILLS, DESTROYS, CAPTURES, POSSESSES, SELLS OR OFFERS FOR SALE ONE OR MORE SPECIMENS OF PROTECTED WILD ANIMAL OR PLANT SPECIES,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(2) WHOEVER, IN VIOLATION OF THE REGULATIONS, PUTS ON THE MARKET, IMPORTS INTO SERBIA OR EXPORTS ABROAD ONE OR MORE SPECIMENS OF PROTECTED WILD ANIMAL OR PLANT SPECIES OR THEIR PARTS OR OBJECTS MADE FROM THEM,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS AND FINED.

(3) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FROM NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO SIX MONTHS.

(4) THE ATTEMPT OF THE OFFENCE UNDER PARA. 1 AND 2 SHALL BE PUNISHED.

(5) ANIMALS, PLANTS, THEIR PARTS OR OBJECTS MADE FROM THEM UNDER PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE SHALL BE SEIZED.

DAMAGE AND DESTRUCTION OF THE HABITAT OF A PROTECTED ANIMAL SPECIES

ARTICLE 265A

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, DESTROYS OR SIGNIFICANTLY DAMAGES THE HABITAT OF A PROTECTED ANIMAL SPECIES LOCATED IN A PROTECTED AREA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE HAS CAUSED SIGNIFICANT DAMAGE THAT IS IRREPARABLE OR LONG-TERM,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(3) WHOEVER COMMITS THE OFFENCE REFERRED TO IN PARA. 1 AND 2 FROM NEGLIGENCE,

SHALL BE PUNISHED WITH FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(4) WHOEVER CAUSES SIGNIFICANT DISTURBANCE TO A PROTECTED ANIMAL SPECIES IN A PROTECTED AREA,

SHALL BE PUNISHED BY IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(5) WHOEVER COMMITS THE OFFENCE REFERRED TO IN PARAGRAPH 3 FROM NEGLIGENCE,

SHALL BE PUNISHED WITH FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO SIX MONTHS.

~~Bringing Hazardous Substances into Serbia and Illegal Processing, Disposal, and Storage of Hazardous Substances~~

~~Article 266~~

~~(1) Whoever, contrary to regulations, brings radioactive or other hazardous substances or hazardous waste into Serbia, or whoever transports, processes, disposes of, collects or stores such substances or waste,~~

~~shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.~~

~~(2) Whoever, by abuse of their position or powers, allows or facilitates introduction into Serbia of substances or waste specified in paragraph 1 of this Article, or enables transport, processing, disposal or storage of such substances or waste,~~

~~shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.~~

~~(3) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article results in destruction of the animal and plant life to high extent or pollution of the environment to such a degree that a clean-up would require a long period of time or great expense,~~

~~the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years and a fine.~~

~~(4) If the court pronounces a suspended sentence for offences specified in paragraphs 1 through 3 of this Article, it may order the offender to undertake, within a set period of time,~~

~~particular stipulated measures of protection from ionising radiation, or other stipulated protection measures.~~

~~(5) Whoever organises the commission of offences specified in paragraph 1 of this Article, shall be punished with imprisonment of three to ten years and a fine.~~

UNLAWFUL INTRODUCTION INTO THE TERRITORY OF SERBIA, PROCESSING, DISPOSAL AND STORAGE OF HAZARDOUS WASTE

ARTICLE 266

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, BRINGS HAZARDOUS WASTE INTO SERBIA, OR WHOEVER TRANSPORTS, PROCESSES, DISPOSES OF, COLLECTS OR STORES SUCH WASTE, SUPERVISES SUCH ACTIVITIES, OR TRADES IN OR ACTS AS AN INTERMEDIARY IN THE TRADE IN HAZARDOUS WASTE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS AND A FINE.

(2) WHOEVER, BY ABUSE OF THEIR POSITION OR POWERS, ALLOWS OR FACILITATES INTRODUCTION OF HAZARDOUS WASTE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE INTO THE TERRITORY OF SERBIA, OR ENABLES TRANSPORT, PROCESSING, DISPOSAL OR STORAGE OF SUCH WASTE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED WITH RESPECT TO A WASTE WHICH IS NOT DEEMED HAZARDOUS, IF THIS RESULTS OR MAY RESULT IN A DEATH OR SERIOUS BODILY INJURY OF A PERSON OR SIGNIFICANT DAMAGE TO THE QUALITY OF AIR, SOIL OR WATER, ECOSYSTEM, ANIMAL OR PLANT LIFE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

(4) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 3 OF THIS ARTICLE RESULTS IN THE DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF FIVE TO FIFTEEN YEARS.

(5) WHOEVER ORGANISES THE COMMISSION OF OFFENCES SPECIFIED IN PARAGRAPHS 1 AND 3 OF THIS ARTICLE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE TO TEN YEARS AND A FINE.

ILLEGALLY BRINGING RADIOACTIVE MATERIALS AND SUBSTANCES INTO SERBIA AND TAKING THEM OUT OF SERBIA, PRODUCTION, TRANSPORT AND STORAGE OF RADIOACTIVE MATERIALS AND SUBSTANCES

ARTICLE 266A

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, TAKES A RADIOACTIVE MATERIAL OR A RADIOACTIVE SUBSTANCE OUT OF SERBIA OR BRINGS IT INTO SERBIA, OR PRODUCES, KEEPS, USES, HANDLES, TRANSPORTS, PROCESSES, DISPOSES OF OR STORES IT, AND IF THIS RESULTS OR MAY RESULT IN SEVERE HEALTH IMPAIRMENT OR ANOTHER SERIOUS BODILY INJURY OF A PERSON OR

SIGNIFICANT DAMAGE TO THE QUALITY OF AIR, SOIL OR WATER, ECOSYSTEM, ANIMAL OR PLANT LIFE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN THE DEATH OF ONE OR MORE PERSONS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF FIVE TO FIFTEEN YEARS.

INTRODUCING, CULTIVATING, POSSESSING AND PUTTING INTO CIRCULATION INVASIVE ALIEN SPECIES

ARTICLE 266B

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, BRINGS INTO SERBIA, CULTIVATES, PUTS INTO CIRCULATION, POSSESSES, TRANSPORTS, USES OR EXCHANGES INVASIVE ALIEN SPECIES OF ANIMALS, PLANTS OR OTHER ORGANISMS, OR WHOEVER ENABLES THEIR REPRODUCTION, GROWTH OR CULTIVATION OR RELEASE INTO THE ENVIRONMENT OR THEIR EXPANSION, AND THEREBY CAUSES DANGER TO HUMAN LIFE OR BODY, OR THE DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO THE QUALITY OF AIR, SOIL OR WATER, OR DANGER OF SIGNIFICANT DAMAGE TO THE ECOSYSTEM, ANIMAL OR PLANT LIFE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 IS COMMITTED OUT OF NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN SIGNIFICANT DAMAGE TO THE QUALITY OF AIR, SOIL OR WATER, OR TO THE ECOSYSTEM, ANIMAL OR PLANT LIFE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(4) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN THE DEATH OF ONE OR MORE PERSONS, SERIOUS BODILY INJURY OR SEVERE HEALTH IMPAIRMENT OF A PERSON,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THTRR TO TWELVE YEARS.

OZONE LAYER DEPLETION

ARTICLE 266C

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, PRODUCES, IMPORTS, EXPORTS, PUTS INTO CIRCULATION, RELEASES OR USES AN OZONE-DEPLETING SUBSTANCE, WHETHER BY ITSELF AS A PART OF A MIXTURE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(2) THE PENALTY SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, PRODUCES, IMPORTS, EXPORTS, PUTS INTO CIRCULATION, RELEASES OR USES A PRODUCT OR EQUIPMENT OR THE PARTS THEREOF WHICH CONTAIN AN OZONE-

DEPLETING SUBSTANCE OR WHOSE FUNCTIONING RELIES ON SUCH A SUBSTANCE.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPHS 1 AND 2 IS COMMITTED OUT OF NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH A FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

UNLAWFUL PRODUCTION, USE AND CIRCULATION OF A FLUORINATED GREENHOUSE GAS

ARTICLE 266D

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, PRODUCES, IMPORTS, EXPORTS, PUTS INTO CIRCULATION, USES OR RELEASES A FLUORINATED GREENHOUSE GAS, WHETHER BY ITSELF AS A PART OF A MIXTURE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(2) THE PENALTY SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, PRODUCES, IMPORTS, EXPORTS, PUTS INTO CIRCULATION, RELEASES OR USES A PRODUCT OR EQUIPMENT OR THE PARTS THEREOF WHICH CONTAIN A FLUORINATED GREENHOUSE GAS OR WHOSE FUNCTIONING RELIES ON SUCH A SUBSTANCE, OR PUTS INTO SERVICE SUCH PRODUCTS OR EQUIPMENT.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPHS 1 AND 2 IS COMMITTED OUT OF NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH A FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

UNLAWFUL SHIP RECYCLING

ARTICLE 266E

THE OWNER OF A SHIP WHO RECYCLES IT OUTSIDE OF THE APPROVED SHIP-RECYCLING FACILITY

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO FIVE YEARS AND A FINE.

PUTTING INTO CIRCULATION RAW MATERIALS AND PRODUCTS RESULTING FROM FOREST DESTRUCTION AND DEGRADATION

ARTICLE 274A

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, MAKES AVAILABLE OR PLACES ON THE MARKET RAW MATERIALS OR PRODUCTS RESULTING FROM FOREST DESTRUCTION AND DEGRADATION, OR EXPORTS THEM ABROAD IN NON-NEGLIGIBLE QUANTITIES,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS AND A FINE.

(2) IF THE QUANTITY OF RAW MATERIALS OR OBJECTS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE IS LARGE, OR THEIR VALUE EXCEEDS THE AMOUNT OF ONE MILLION AND FIVE HUNDRED THOUSAND DINARS,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

Unlawful Acquisition of and Endangerment of Safety with Nuclear Materials

Article 287

~~(1) Whoever by force or threat, commission of a criminal offence or otherwise unlawfully acquires, possesses, uses, transports or gives to another nuclear materials or enables another to obtain them, shall be punished with imprisonment of up to three years.~~

(1) WHOEVER BY FORCE OR THREAT, COMMISSION OF A CRIMINAL OFFENCE OR OTHERWISE UNLAWFULLY ACQUIRES, POSSESSES, USES, TRANSPORTS, MODIFIES, DISPOSES OF, DISTRIBUTES OR GIVES TO ANOTHER NUCLEAR MATERIALS OR ENABLES ANOTHER TO OBTAIN THEM, SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) Whoever threatens to use a nuclear material with intent to force someone to undertake or fail to undertake an action and thereby endanger the safety of people shall be punished with imprisonment of one to ten years.

(3) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article results in a serious bodily injury or extensive property damage, the offender shall be punished with imprisonment of two to twelve years.

(4) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article results in the death of one or more persons, the offender shall be punished with imprisonment of three to fifteen years.

Endangering Traffic by Dangerous Acts or Means

Article 290

~~(1) Whoever by destroying, removing or causing severe damage of traffic equipment, means, signs or other control devices or protective railing and crash barriers used for safety of public road traffic, or by giving wrong signs or signals, setting barricades on roadways, stopping a means of transport in rail transport contrary to regulations, or otherwise in a similar manner endangers public traffic and thereby causes danger to human lives and bodies or extensive danger to property, shall be punished with imprisonment of up to three years.~~

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 is committed out of negligence, the offender shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.~~

ARTICLE 290

1) WHOEVER DESTROYS, REMOVES OR CAUSES SEVERE DAMAGE TO TRAFFIC EQUIPMENT, MEANS, SIGNS OR OTHER CONTROL DEVICES OR PROTECTIVE RAILING AND CRASH BARRIERS USED FOR SAFETY OF ROAD TRAFFIC, OR GIVES WRONG SIGNS OR SIGNALS, SETS BARRICADES ON ROADWAYS, STOPS A MEANS OF TRANSPORT CONTRARY TO REGULATIONS, SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(2) WHOEVER BY DESTROYING, REMOVING OR CAUSING SEVERE DAMAGE TO TRAFFIC EQUIPMENT, MEANS, SIGNS OR OTHER CONTROL DEVICES OR PROTECTIVE RAILING AND CRASH BARRIERS USED FOR SAFETY OF ROAD TRAFFIC, OR BY GIVING WRONG SIGNS OR SIGNALS, SETTING

BARRICADES ON ROADWAYS, STOPPING A MEANS OF TRANSPORT CONTRARY TO REGULATIONS, OR OTHERWISE IN A SIMILAR MANNER ENDANGERS PUBLIC TRAFFIC AND THEREBY ENDANGERS HUMAN LIVES AND BODIES OR EXTENSIVE DANGER TO PROPERTY, SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 2 IS COMMITTED OUT OF NEGLIGENCE,
THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH A FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

REFUSING AN ORDER FROM THE AIRCRAFT COMMANDER

ARTICLE 292A

(1) WHOEVER DURING A FLIGHT FAILS TO ACT UPON ORDERS OF THE AIRCRAFT COMMANDER, DIRECTLY, INDIRECTLY OR USING ELECTRONIC MEANS, WHICH RESULTS IN ENDANGERMENT OF AIR TRAFFIC SAFETY, SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE RESULTS IN A SERIOUS DANGER TO HUMAN HEALTH OR LARGE-SCALE PROPERTY,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

Hijacking an Aircraft, Ship or Other Means of Transport

Article 293

~~(1) Whoever by force or threat of force takes control of an aircraft in flight or a ship at sea or other means of public transport while in motion or over an immovable platform in the epicontinental belt,~~

(1) WHOEVER BY FORCE OR THREAT OF FORCE, INTIMIDATION OR USE OF TECHNICAL DEVICES TAKES OVER OR TAKES CONTROL OF AN AIRCRAFT FROM THE START OF FLIGHT PREPARATION, THROUGHOUT THE FLIGHT, AND IMMEDIATELY AFTER THE END OF THE FLIGHT, A SHIP AT SEA OR OTHER MEANS OF PUBLIC TRANSPORT WHILE IN MOTION OR OVER AN IMMOVABLE PLATFORM IN THE EPICONTINENTAL BELT, SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article results in grievous bodily harm or caused extensive damage,

the offender shall be punished with imprisonment of two to twelve years.

(3) If the offence specified in paragraph 1 of this Article results in the death of one or more persons,

the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

Grave Offences against Traffic Safety

Article 297

(1) If the offence specified in Article 289, paragraphs 1 and 2, ~~Art. 290 paragraphs 1 and 2~~ Art. 290, PARAGRAPH 2, Art. 291, paragraphs 1, 3 and 4, and Art. 295, paragraphs 1 and 2 of this Code results in a serious bodily injury of a person or extensive property damage, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(2) If the offence specified in Article 289, paragraphs 1 and 2, ~~Art. 290, paragraphs 1 и 2~~ Art. 290, PARAGRAPH 2, Art. 291, paragraphs 1, 3 and 4, and Art. 295, paragraphs 1 and 2 of this Code results in a death of one or two persons, the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

(3) If the offence specified in Article 289 paragraph 3, Art. 290 paragraph 3, Art. 291 paragraph 2 and Art. 295 paragraph 3 of this Code results in a serious bodily injury of a person or extensive property damage, the offender shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(2) If the offence specified in Article 289 paragraph 3, ~~Art. 290 paragraph 2~~ Art. 290 PARAGRAPH 3, Art. 291 paragraph 2, and Art. 295 paragraph 3 of this Code results in a death of one or two persons, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(5) In cases specified in paragraphs 1 through 4 of this Article, the security measure of prohibition of steering a motor vehicle must be imposed.

Creating and Introducing ~~Computer Viruses~~ MALWARE

Article 300

(1) Whoever makes a ~~computer virus~~ MALWARE with intent to introduce it into another's computer or computer network, shall be punished with a fine or imprisonment of up to six months.

(2) Whoever introduces a ~~computer virus~~ MALWARE into another's computer or computer network, thereby causing damage, shall be punished with a fine or imprisonment of up to two years.

(3) Equipment and devices used for commission of the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article shall be seized.

Assassination of the Highest Government Officials

Article 310

Whoever, with intent to compromise the constitutional order or security of Serbia, assassinates the President of the Republic, a Member of the National Assembly, the Prime Minister, a member of the Government, the President of the Constitutional Court, the President of the Supreme Court or the or the ~~Republic~~-SUPREME Public Prosecutor, shall be punished with imprisonment of minimum ten years or life imprisonment.

Espionage

Article 315

(1) Whoever discloses, hands over or makes available secret ~~military, economic or official~~ information or documents to a foreign state, foreign organisation or person in their service,

shall be punished with imprisonment of three to fifteen years.

(2) Whoever establishes or runs an intelligence network in Serbia for a foreign state, shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

(3) Whoever joins a foreign intelligence service, collects information for such service or otherwise supports its work,

shall be punished with imprisonment of one to ten years.

(4) Whoever obtains secret information or documents with intent to disclose or hand them over to a foreign state, foreign organisation or person in their service,

shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(5) If the offences specified in paragraphs 1 and 2 of this Article have resulted in serious consequences for the security, economic or military power of the country,

the offender shall be punished with imprisonment of minimum ten years.

~~(6) Military, economic or official information or documents are deemed secret when they are declared secret by a law, other regulations or decision of competent authority adopted pursuant to the law, and when their disclosure would or could cause harm to the security, defence or political, military or economic interests of the country.~~

Disclosing a State Secret

Article 316

~~—— (1) Whoever without authorisation discloses, hands over or makes available to an unauthorized person, information or documents that are entrusted to them or that they have otherwise acquired and that constitute a state secret,~~

~~—— shall be punished with imprisonment of one to ten years.~~

~~—— (2) Whoever discloses to another person information or documents that they know to be state secret, and which they have unlawfully acquired,~~

~~—— shall be punished with imprisonment of six months to five years.~~

~~—— (3) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed during state of war or state of emergency, or results in security, economic or military power of Serbia being compromised,~~

~~—— the offender shall be punished with imprisonment of three to fifteen years.~~

~~—— (4) If the offence specified in paragraph 1 is committed out of negligence, the offender shall be punished with imprisonment of six months to five years.~~

~~—— (5) Information or documents shall be considered a state secret if they are declared a state secret by a law, other regulations or decision of competent authority adopted pursuant to the law, and if their disclosure would or could cause harm to the security, defence or political, military or economic interests of Serbia.~~

~~—— (6) Information or documents directed at serious violation of fundamental human rights, or at compromising the constitutional order and security of Serbia, as well as information and documents that are aimed at concealing a committed criminal offence punishable by law with imprisonment of five or more years, shall not be deemed a state secret within the meaning of paragraph 5 of this Article.~~

DISCLOSURE OF SECRET DATA

ARTICLE 316

(1) WHOEVER WITHOUT AUTHORISATION DISCLOSES, HANDS OVER OR MAKES AVAILABLE TO AN UNAUTHORIZED PERSON INFORMATION OR DOCUMENTS THAT ARE ENTRUSTED TO THEM OR THAT THEY HAVE OTHERWISE ACQUIRED AND THAT CONSTITUTE SECRET DATA MARKED AS “FOR INTERNAL USE” OR “CONFIDENTIAL”,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO THREE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE INVOLVES DATA MARKED AS “STRICTLY CONFIDENTIAL”,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO THREE YEARS.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE INVOLVES DATA MARKED AS “STATE SECRET”,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO TEN YEARS.

(4) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA. 1 THROUGH 3 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED FOR GAIN OR FOR PUBLISHING OR USE ABROAD OF SECRET DATA,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED FOR THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS, FOR THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 2 WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS, AND OR THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 3 WITH IMPRISONMENT OF FIVE TO FIFTEEN YEARS.

(5) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA. 1 THROUGH 3 IS COMMITTED OUT OF NEGLIGENCE,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED FOR THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA. 1 OF THIS ARTICLE BY IMPRISONMENT OF UP TO TWO YEARS, AND OR THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA. 2 BY IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO THREE YEARS, AND FOR THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA.3 BY IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

Grave Offences against the Constitutional Order and Security of Serbia

Article 321

(1) For the criminal offense specified in Art. 307 to 309 and Art. 313 and 315 of this Code which results in the death of one or more persons or caused danger to human lives or is accompanied by severe violence or large-scale destruction or results in security, economic or military power of the country being compromised,

the offender shall be punished with imprisonment of minimum ten years.

(2) If the perpetrator of the offence specified in paragraph 1 of this Article has caused the death of one or more persons with premeditation,

shall be punished with imprisonment of minimum ten years or life imprisonment.

(3) The penalty specified in paragraph 2 of this Article shall also be imposed on whoever commits the offence specified in Article 307, Art. 309 through 311, Art. ~~314 through 319~~ 314, 315, ARTICLE 316, PARAGRAPH 3, ART. 317 through 319 and Article 320 paragraph 2 of this Code during the state of war, military conflict or state of emergency.

Preventing an Official in Discharge of Duty

Article 322

(1) Whoever by force or threat of force prevents an official in discharge of duty undertaken within the official's competencies or similarly forces such official to undertake an official action,

shall be punished with imprisonment of one to five years.

(2) If during commission of the offence specified in paragraph 1 of this Article the offender insults or mistreats an official or inflicts light bodily injury or threatens to use a weapon,

the offender shall be punished with imprisonment of two to eight years.

(3) Whoever commits the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article against an official discharging duties of public or state security or keeping of public peace and order, preventing or detecting a criminal offence, apprehending perpetrators of criminal offences or detaining persons deprived of liberty,

shall be punished with imprisonment of three to ten years.

(4) If, during commission of the offence specified in paragraph 1 and 3 of this Article, the offender inflicts grave bodily injury on an official,

shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

~~(5) An attempt of the offence specified in paragraph 1 of this Article shall be punished.~~

———(6) (5) If the perpetrator of offences specified in paragraphs 1 through 3 of this Article was provoked by unlawful or rough behaviour of an official, punishment may be remitted.

Failure to Report Preparation of a Criminal Offence

Article 331

(1) Whoever knows that a criminal offence is being prepared that is punishable under law by imprisonment of five or more years, but fails to report this during the time when its commission could have still been prevented, and the offence is committed or attempted,

shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.

(2) For failure to report preparation of a criminal offence punishable by life imprisonment,

the offender shall be punished with imprisonment of three months to three years.

(3) A spouse, common-law spouse, lineal blood relative, sibling, ADOPTER or adoptee of the offender as well as a spouse of any of the former, or person cohabiting with any of the former, shall not be punished for the offence specified in paragraph 1 of this Article.

Failure to Report a Criminal Offence or Offender

Article 332

(1) Whoever knows that another person has committed a criminal offence punishable under law by life imprisonment or only knows of such offence and fails to report it before the offence or perpetrator thereof are detected,

shall be punished with imprisonment of up to three years.

(2) An official or responsible person who knowingly fails to report a criminal offence they have become aware of in performance of duty, if such offence is punishable under law by imprisonment of five or more years,

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(3) An official or responsible person who knowingly fails to report a criminal offence of their subordinate who has committed the offence in discharge of their official, military or work duty, if such an offence is punishable by life imprisonment, shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(4) A spouse, common-law consort, lineal blood relative, sibling, ADOPTER or adoptee of the offender as well as a spouse of any of the former or person cohabiting with any of the former, as well as the offender's defence attorney, doctor or confessor, shall not be punished for the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article.

Accessory After the Fact

Article 333

(1) Whoever hides an offender or by concealing the means of commission of the offence or traces of the offence, or otherwise aids the offender in order not to be detected, or who harbours a convicted person or undertakes other acts directed at preventing enforcement of penalty, security measure or rehabilitation measure of sending to a rehabilitation or correctional facility,

shall be punished with a fine or imprisonment of up to three years.

(2) Whoever aids a perpetrator of a criminal offence punishable under law by imprisonment of more than five years,

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(3) Whoever aids a perpetrator of a criminal offence punishable under law by life imprisonment,

shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(4) The penalty for the offence specified in paragraph 1 of this Article may not be more severe in terms of type and duration than the penalty set forth for the offence committed by the aided and abetted person.

(5) The offender's spouse, common-law spouse, lineal blood relative, sibling, ADOPTIVE PARENT or adoptee, as well as the spouse of any of the former or person cohabiting with any of the former, shall not be punished for the offence specified in paragraphs 1 through 3 of this Article.

Obstruction of Justice

Article 336b

(1) Whoever calls for resistance or non-enforcement of judicial decision or otherwise interferes with the conduct of judicial proceedings,

shall be punished with imprisonment of up to three years and fined.

(2) Whoever by insult, force, threat or otherwise hinders or prevents a judge, ~~public prosecutor or deputy public prosecutor~~ ~~HOLDER OF THE PUBLIC PROSECUTOR POSITION~~ or a lawyer in the exercise of judicial or ~~prosecutorial~~ ~~PUBLIC PROSECUTOR~~ duties or the profession of a lawyer,

shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.

(3) If during the commission of the criminal offence specified in paragraph 2 this Article, the perpetrator inflicts light bodily injury on the judge, ~~public prosecutor or deputy public prosecutor~~ ~~HOLDER OF THE PUBLIC PROSECUTOR POSITION~~ or a lawyer, or threatens to use a weapon,

shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(4) If during the commission of the criminal offence specified in paragraph 2 this Article, the perpetrator inflicts serious bodily injury on the judge, ~~public prosecutor or deputy public prosecutor~~ HOLDER OF THE PUBLIC PROSECUTOR POSITION or a lawyer, shall be punished with imprisonment of two to ten years.

Causing Panic and Disorder

Article 343

(1) Whoever by disclosing or disseminating false information or allegations causes panic or serious disruption of public peace and order, or hinders or significantly impedes enforcement of decisions of government authorities or organisations exercising administrative authority,

shall be punished with imprisonment of three months to three years and by a fine.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed through the media or similar means or at a public gathering, OR THE OFFENCE IS COMMITTED IN AN AIRCRAFT IN FLIGHT IN SUCH A MANNER THAT IT CAUSES ENDANGERMENT OF SAFETY OF THE AIRCRAFT,

the offender shall be punished with imprisonment of six months to five years.

PUBLISHING MATERIALS THAT INCITE COMMISSION OF AN OFFENCE

ARTICLE 343A

(1) WHOEVER BY MEANS OF INFORMATION TECHNOLOGY OR OTHERWISE MAKES AVAILABLE ANY MATERIAL THAT CONTAIN INFORMATION INCITING THE CRIMINAL OFFENCES OF MURDER AND AGGRAVATED MURDER, CRIMINAL OFFENCES AGAINST SEXUAL FREEDOM, COUNTERFEITING MONEY, ILLEGAL PRODUCTION AND PUTTING INTO CIRCULATION OF NARCOTIC DRUGS, CRIMINAL OFFENCES AGAINST THE CONSTITUTIONAL ORDER AND SECURITY OF THE REPUBLIC OF SERBIA, FORGING PERSONAL DOCUMENTS, AND CRIMES AGAINST HUMANITY AND OTHER GOODS PROTECTED BY THE INTERNATIONAL LAW,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO THREE YEARS.

(2) THE PENALTY SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON A PERSON ACTING AS THE INTERMEDIARY IN ACCESSING THE MATERIALS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE.

(3) WHOEVER BY MEANS OF INFORMATION TECHNOLOGIES KNOWINGLY ACCESSES THE MATERIALS SPECIFIED IN PARA. 1 OF THIS ARTICLE,

SHALL BE PUNISHED WITH A FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO ONE YEAR.

(4) THE MATERIALS SPECIFIED IN PARA. 1 OF THIS ARTICLE SHALL BE ANY MATERIAL WHICH CONTAINS AUDIO OR VISUAL INSTRUCTIONS OR ADVICE FOR USING MEANS OF COMMISSION OF CRIMINAL OFFENCES OR OBJECTS RESULTING FROM COMMISSION OF A CRIMINAL OFFENCE.

(5) MATERIALS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL BE SEIZED.

APPROVAL, DENIAL OR RELATIVIZATION OF A CRIMINAL OFFENCE

ARTICLE 346A

WHOEVER APPROVES, DENIES OR CONSIDERABLY DOWNPLAYS THE SEVERITY OF A CRIMINAL OFFENCE PUNISHABLE UNDER LAW BY LIFE IMPRISONMENT, IN A MANNER THAT MAY RESULT IN VIOLENCE, IF THE COMMISSION OF THE OFFENCE IS ESTABLISHED IN A FINAL JUDGMENT,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

UNLAWFUL CARRYING OF DISABLED FIREARMS AND HAND-TO-HAND WEAPONS IN A PUBLIC PLACE

ARTICLE 347A

WHO, CONTRARY TO THE LAW, CARRIES DISABLED FIREARMS, OLD WEAPONS AND THEIR MODERN COPIES WHICH DO NOT USE CENTREFIRE OR RIMFIRE AMMUNITION, AND HAND-TO-HAND WEAPONS,

SHALL BE PUNISHED WITH A FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO TWO YEARS.

RECKLESS HANDLING OF FIREARMS

ARTICLE 347B

(1) WHOEVER RECKLESSLY HANDLES FIREARMS, FOR WHOSE POSSESSION IT HAS AN APPROVAL OF THE COMPETENT AUTHORITY, WHICH RESULTS IN SUCH WEAPON GETTING INTO POSSESSION OF A PERSON WHO COMMITS A CRIMINAL OFFENCE, I.E. AN UNLAWFUL ACT DEFINED BY LAW AS A CRIMINAL OFFENCE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS.

(2) IF THE CRIMINAL OFFENCE, I.E. AN UNLAWFUL ACT DEFINED BY LAW AS A CRIMINAL OFFENCE, RESULTS IN SERIOUS BODILY INJURY OR DEATH OF A PERSON, THE OFFENDER WHO HANDLED WEAPONS RECKLESSLY

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF TWO TO TWELVE YEARS.

(3) FIREARMS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL BE SEIZED.

TRAINING A MINOR TO USE FIREARMS

ARTICLE 347C

(1) WHOEVER, CONTRARY TO REGULATIONS, ADVISES OR TRAINS A MINOR TO USE FIREARMS,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE MONTHS TO THREE YEARS.

THE PENALTY SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON THE RESPONSIBLE PERSON OF A FIREARM ORGANISATION OR SHOOTING RANGE WHICH, CONTRARY TO REGULATIONS, ALLOWS A MINOR TO ACCESS THE SHOOTING RANGE.

Article 348

~~— (1) Whoever, without authorization, manufactures, modifies, sells, procures, exchanges or possesses firearms, convertible or disabled weapons, the parts thereof, ammunition, explosive substances or blasting and explosive agents, shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.~~

~~— (2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article involves firearms, ammunition, explosive substances, blasting and explosive agents or agents made from explosive substances or gas weapons the manufacture, sale, procurement, exchange or possession of which is prohibited _____ to _____ citizens,~~

~~the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.~~

~~— (3) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article involves a large amount of weapons, ammunition or agents, or weapons and other agents of substantial destructive power, or if the criminal offence is committed against the rules of international law, the offender shall be punished with imprisonment of two to twelve years.~~

~~— (4) Whoever carries without authorization the items specified in paragraphs 1 and 2 of this _____ Article,~~

~~shall be punished with imprisonment of two to twelve years.~~

~~— (5) Whoever carries without authorisation the items specified in paragraph 1 of this Article, for the procurement and keeping of which they hold an authorisation of a competent authority, shall be punished with imprisonment of six months to five years.~~

~~— (6) Weapons, the parts thereof, ammunition, substances and agents specified in paragraphs 1 through 5 of this Article shall be seized.~~

UNLAWFUL POSSESSION AND CARRYING OF FIREARMS, AMMUNITION AND EXPLOSIVE SUBSTANCES

ARTICLE 348

(1) WHOEVER, WITHOUT AUTHORIZATION, POSSESSES FIREARMS, THE PARTS THEREOF, AMMUNITION OR EXPLOSIVE SUBSTANCES,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE INVOLVES FIREARMS, AMMUNITION, EXPLOSIVE SUBSTANCES, BLASTING AND EXPLOSIVE AGENTS OR AGENTS MADE FROM EXPLOSIVE SUBSTANCES, DISPERSAL OR GAS WEAPONS, THE MANUFACTURE, SALE, PROCUREMENT, EXCHANGE OR POSSESSION OF WHICH IS PROHIBITED TO CITIZENS, OR IT INVOLVES A LARGE AMOUNT OF WEAPONS, AMMUNITION OR AGENTS, OR WEAPONS AND OTHER AGENTS OF SUBSTANTIAL DESTRUCTIVE POWER,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF TWO TO TWELVE YEARS AND A FINE.

(3) WHOEVER UNLAWFULLY CARRIES ITEMS SPECIFIED IN PARAGRAPHS 1 AND 2 OF THIS ARTICLE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF FIVE TO 15 YEARS.

(4) WHOEVER CARRIES WITHOUT AUTHORISATION THE ITEMS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE, FOR THE PROCUREMENT AND KEEPING OF WHICH THEY HOLD AN AUTHORISATION OF A COMPETENT AUTHORITY, SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(5) WEAPONS, THE PARTS THEREOF, AMMUNITION, EXPLOSIVE SUBSTANCES OR AGENTS SPECIFIED IN PARAGRAPHS 1 THROUGH 4 OF THIS ARTICLE SHALL BE SEIZED.

ILLEGAL MANUFACTURE OF FIREARMS, AMMUNITION AND EXPLOSIVE SUBSTANCES

ARTICLE 348A

(1) WHOEVER ILLEGALLY MANUFACTURES FIREARMS, THE PARTS THEREOF, AMMUNITION OR EXPLOSIVE SUBSTANCES, OR PERFORMS 3D-PRINTING OF FIREARMS, THE PARTS THEREOF AND AMMUNITION, OR RE-ACTIVATES DISABLED FIREARMS,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE INVOLVES FIREARMS, AMMUNITION, EXPLOSIVE SUBSTANCES, OR BLASTING AND EXPLOSIVE AGENTS, DISPERSAL OR GAS WEAPONS, THE MANUFACTURE, SALE, PROCUREMENT, EXCHANGE OR POSSESSION OF WHICH IS PROHIBITED TO CITIZENS, OR IF IT INVOLVES A LARGE AMOUNT OF WEAPONS, AMMUNITION OR AGENTS, OR WEAPONS AND OTHER AGENTS OF SUBSTANTIAL DESTRUCTIVE POWER,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF TWO TO TWELVE YEARS AND A FINE.

(3) WHOEVER POSSESSES 3D DESIGNS FOR MANUFACTURE OF FIREARMS SPECIFIED IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS AND A FINE.

(4) FIREARMS, THE PARTS THEREOF, AMMUNITION, EXPLOSIVE SUBSTANCES, AGENTS OR 3D DESIGNS FOR MANUFACTURE OF FIREARMS SHALL BE SEIZED.

ILLEGAL TRAFFICKING AND SMUGGLING OF FIREARMS, AMMUNITION AND EXPLOSIVE SUBSTANCES

ARTICLE 348B

(1) WHOEVER ILEGALLY IMPORTS, EXPORTS OR OTHERWISE ACQUIRES, SELLS, DELIVERS, MOVES OR TRANSFERS FIREARMS, THE PARTS THEREOF, AMMUNITION OR EXPLOSIVE SUBSTANCES IN THE TERRITORY OF SERBIA, OR FROM OR THROUGH THE TERRITORY OF SERBIA TO ANOTHER COUNTRY, AND FROM ANOTHER COUNTRY INTO THE TERRITORY OF SERBIA,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF THREE TO TWELVE YEARS.

(2) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE INVOLVES FIREARMS, AMMUNITION, EXPLOSIVE SUBSTANCES OR AGENTS MADE FROM EXPLOSIVE SUBSTANCES, DISPERSAL OR GAS WEAPONS, THE MANUFACTURE, SALE, PROCUREMENT, EXCHANGE OR POSSESSION OF WHICH

IS PROHIBITED TO CITIZENS, OR IF IT INVOLVES A LARGE AMOUNT OF WEAPONS OR AMMUNITION, OR OTHER AGENTS OF SUBSTANTIAL DESTRUCTIVE POWER, OR IF THE WEAPONS ARE NOT MARKED OR ARE IMPROPERLY MARKED,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF FIVE TO FIFTEEN YEARS.

(3) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED BY A GROUP, OR THE OFFENDER HAS ORGANIZED A NETWORK OF RESELLERS OR INTERMEDIARIES,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF MINIMUM FIVE YEARS.

(4) IF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARA. 1 AND 2 OF THIS ARTICLE IS COMMITTED BY AN ORGANISED CRIME GROUP,

THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF MINIMUM TEN YEARS.

(5) FIREARMS, THE PARTS THEREOF, AMMUNITION AND EXPLOSIVE SUBSTANCES SHALL BE SEIZED.

ILLEGAL EXAMINATION, BRANDING AND MARKING OF WEAPONS, DEVICES OR AMMUNITION

ARTICLE 348C

(1) WHOEVER ILEGALLY EXAMINES, BRANDS AND MARKS WEAPONS, DEVICES OR AMMUNITION,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF SIX MONTHS TO FIVE YEARS AND A FINE.

(2) WEAPONS, THE PARTS THEREOF, DEVICES AND AGENTS INTENDED FOR THE COMMISSION OF THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL BE SEIZED.

(3) WEAPONS, DEVICES AND AMMUNITION SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL MEAN WEAPONS, DEVICES AND AMMUNITION WITHIN THE MEANING OF THE LAW GOVERNING EXAMINATION, BRANDING AND MARKING OF WEAPONS, DEVICES OR AMMUNITION.

FORGING OF BRANDS OR MARKS FOR EXAMINATION, BRANDING AND MARKING OF WEAPONS, DEVICES AND AMMUNITION

ARTICLE 348D

(1) WHOEVER, WITH THE INTENT TO USE THEM AS REAL, MANUFACTURES FAKE BRANDS OR MARKS FOR EXAMINATION, BRANDING AND MARKING OF WEAPONS, DEVICES AND AMMUNITION, OR WHOEVER, WITH THE SAME INTENT, MODIFIES SUCH REAL BRANDS OR MARKS AND USES SUCH FAKE OR MODIFIED BRANDS OR MARKS AS IF THEY WERE REAL,

SHALL BE PUNISHED WITH A FINE OR IMPRISONMENT OF UP TO THREE YEARS.

(2) BRANDS AND MARKS SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL BE SEIZED.

(3) WEAPONS, DEVICE OR AMMUNITION SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL MEAN THE WEAPONS, DEVICE OR AMMUNITION WITHIN THE MEANING OF ARTICLE 348B, PARAGRAPH 3 OF THIS CODE.

Violation of Law by a Judge, Public Prosecutor or Deputy Public Prosecutor JUDGE OR
PUBLIC PROSECUTOR

Article 360

~~(1) A judge or lay judge, public prosecutor or deputy public prosecutor who in court proceedings~~ JUDGE, PUBLIC PROSECUTOR OR HOLDER OF THE PUBLIC PROSECUTOR POSITION WHO, IN THE EXERCISE OF JUDICIAL OR PROSECUTORIAL DUTIES, with intent to acquire a benefit for another person or to cause harm to another person, issues an unlawful act or otherwise violates the law,

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(2) If the commission of the offence specified in paragraph 1 of this Article results in material gain or damage in the amount exceeding four hundred fifty thousand dinars, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(3) If the value of acquired material gain exceeds one million five hundred thousand dinars,

the offender shall be punished with imprisonment of two to twelve years.

Disclosing an Official Secret

Article 369

~~(1) An official who without authorisation communicates, conveys or otherwise makes available information which constitute an official secret, or whoever obtains such information with intent to convey it to an unauthorised person,~~

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed for gain or in respect of particularly confidential information or for publishing or use abroad,~~ the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

~~(3) If the offence specified in paragraph 1 is committed out of negligence,~~ the offender shall be punished with imprisonment of up to three years.

~~(4) Information or documents shall be considered an official secret if they are declared an official secret by a law, other regulations or decision of the competent authority adopted pursuant to the law, and if their disclosure would or could cause harmful consequences for the relevant service.~~

~~(5) Information or documents aimed at serious violations of fundamental human rights, or at compromising the constitutional order and security of Serbia, as well as information and documents that are aimed at concealing a committed criminal offence punishable by law with imprisonment of five or more years, shall not be deemed an official secret within the meaning of paragraph 4 of this Article.~~

~~(6) Provisions specified in paragraphs 1 through 4 of this Article shall also be applied to a person who has disclosed an official secret after their status of an official has ceased.~~

Crimes Against Humanity

Article 371

~~Whoever, in violation of~~ (1) WHOEVER, IN VIOLATION OF the rules of international law, as part of a wider and systematic attack against civilian population, orders: murders; inflicting on a population or a part thereof conditions of life calculated to bring about its destruction in whole or in part; enslavement; deportation; torture; rape; forced prostitution; forced pregnancy or sterilisation aimed at changing the ethnic balance of a population;

persecution or expulsion on political, religious, racial, national, ethnic, cultural, sexual or other grounds; enforced disappearance; detention or abduction of persons without disclosing information thereon in order to deny such persons legal protection; oppression of a racial group or establishing domination or one such group over another; or other similar inhumane acts that intentionally cause severe suffering or serious endangerment of health, or whoever commits any of the above-mentioned offences,

shall be punished with imprisonment of minimum five years or life imprisonment.

(2) ENFORCED DISAPPEARANCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL MEAN ARREST, DETENTION, ABDUCTION OR ANY OTHER FORM OF DEPRIVATION OF LIBERTY BY STATE AUTHORITIES, OR PERSONS OR GROUPS OF PERSONS WHO ARE EXERCISING THEIR POWERS, WITH SUPPORT AND APPROVAL OF THE STATE, WITH SUBSEQUENT REFUSAL TO ACKNOWLEDGE THIS DEPRIVATION OF LIBERTY, OR CONCEALMENT OF THE FATE OF THE DISAPPEARED PERSON OR OF THE PLACE WHERE THEY ARE LOCATED, THEREBY DENYING SUCH A PERSON LEGAL PROTECTION.

Human Trafficking

Article 388

(1) Whoever by force or threat, deception or maintaining deception, abuse of authority, abuse of trust, dependency relationship, difficult circumstances of another, withholding identity documents or by giving or accepting money or other benefit, recruits, transports, transfers, hands over, sells, buys, acts as an intermediary in sale, hides or holds another person with intent to exploit such a person for labour, forced labour, commission of criminal offences, prostitution or another type of sexual exploitation, SURROGACY, FORCED MARRIAGE, ILLEGAL ADOPTION, mendicity, pornography, enslavement or placement into a slavery-like condition, removal of organs or body parts or service in armed conflicts,

shall be punished with imprisonment of three to ~~twelve~~-FIFTEEN years.

(2) When the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed against a minor, the offender shall be punished by the penalty prescribed for that offence even if there was no use of force, threat or any of the other aforementioned methods of perpetration.

(3) If the offence specified in paragraph 1 is committed against a minor, the offender shall be punished with imprisonment of minimum five years.

(4) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article results in serious bodily injury of a person,

the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years, and if a serious bodily injury of a minor results from the offence referred to in paragraph 3 of this Article, the perpetrator shall be punished with imprisonment of minimum five years.

(5) If the offence specified in paragraphs 1 and 3 of this Article results in the death of one or more persons,

the offender shall be punished with imprisonment of minimum ten years.

(6) Whoever habitually engages in offences specified in paragraphs 1 through 3 of this Article, or if the offence is committed by a group OR AN OFFICIAL, shall be punished with imprisonment of minimum five years.

(7) If the offence referred to in paragraphs 1 through 3 of this Article is committed by an organised crime group,

the offender shall be punished with imprisonment of minimum ten years.

(8) Whoever knows or should know that a person is a victim of trafficking, and consequently abuses their position or allows another to abuse their position for the purpose of exploitation specified in paragraph 1 this Article,

shall be punished with imprisonment of ~~six months to five~~ TWO TO TEN years.

(9) If the offence specified in paragraph 8 of this Article is committed against a person that the offender knew or could have known to be a minor, the offender shall be punished with imprisonment of ~~one to eight~~ THREE TO TWELVE years.

(10) Any given consent of persons to be exploited or enslaved or placed in a slavery-like condition referred to in paragraph 1 this Article shall not affect the existence of the criminal offence referred to in paragraphs 1, 2 and 6, 2, 3, 6 AND 7 of this Article.

RELEASE OF HARMFUL SUBSTANCES FROM AN AIRCRAFT IN FLIGHT

ARTICLE 348E

(1) WHOEVER, WITH THE INTENT TO CAUSE THE DEATH OF ANOTHER PERSON, INFLICT A SERIOUS BODILY INJURY, ENDANGER THE ENVIRONMENT OR CAUSE SIGNIFICANT PROPERTY DAMAGE, RELEASES A BIOLOGICAL, CHEMICAL OR NUCLEAR WEAPON, OR EXPLOSIVE, RADIOACTIVE OR OTHER SUBSTANCES FROM AN AIRCRAFT IN FLIGHT,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF TWO TO TEN YEARS.

(2) IF, WHILE COMMITTING THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE, THE OFFENDER INFLICTS A SERIOUS BODILY INJURY TO A PERSON OR CAUSES SIGNIFICANT PROPERTY DAMAGE WITH PREMEDITATION, THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF FIVE TO FIFTEEN YEARS.

(3) IF, WHILE COMMITTING THE OFFENCE SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE, THE OFFENDER CAUSES THE DEATH OF ONE OR MORE PERSONS WITH PREMEDITATION, THE OFFENDER SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF MINIMUM TEN YEARS OR LIFE IMPRISONMENT.

ILLEGAL TRANSPORT OF HARMFUL SUBSTANCES BY AN AIRCRAFT

ARTICLE 348F

(1) WHOEVER, WITHOUT THE PERMISSION OF THE COMPETENT AUTHORITY, TRANSPORTS, ORDERS OR ENABLES TRANSPORT BY AIRCRAFT OF EXPLOSIVE OR RADIOACTIVE MATERIAL WHILE AWARE THAT IT IS INTENDED FOR CAUSING DEATH, SERIOUS BODILY INJURY, SIGNIFICANT PROPERTY DAMAGE, THREAT INTENDED FOR INTIMIDATION OF THE POPULATION, OR FOR FORCING CERTAIN ACTION OR INACTION ON THE PART OF STATE AUTHORITIES OR INTERNATIONAL ORGANISATIONS,

SHALL BE PUNISHED WITH IMPRISONMENT OF ONE TO EIGHT YEARS.

(2) THE PENALTY SPECIFIED IN PARAGRAPH 1 OF THIS ARTICLE SHALL ALSO BE IMPOSED ON WHOEVER, WITHOUT THE PERMISSION OF THE COMPETENT AUTHORITY, TRANSPORTS OR ENABLES TRANSPORT BY AIRCRAFT OF A BIOLOGICAL, CHEMICAL OR NUCLEAR WEAPON, A SOURCE OR SPECIAL FISSILE MATERIAL, EQUIPMENT AND MATERIALS SPECIFICALLY MANUFACTURED OR PREPARED FOR PROCESSING, USE OR PRODUCTION OF SPECIAL FISSILE MATERIAL, WHILE AWARE THAT IT IS INTENDED FOR A NUCLEAR EXPLOSION OR ANY OTHER NUCLEAR ACTIVITY WHICH HAS NOT BEEN APPROVED BY THE COMPETENT AUTHORITY, OR EQUIPMENT,

SOFTWARE OR OTHER SIMILAR TECHNOLOGY WHICH CONSIDERABLY CONTRIBUTES TO THE DESIGN, MANUFACTURE OR DELIVERY OF WEAPONS.”

~~Disclosing a Military Secret~~

~~Article 415~~

~~(1) An official who without authorisation communicates, conveys or otherwise makes available information which constitutes a military secret, or whoever obtains such information with intent to convey it to an unauthorised person,~~

~~shall be punished with imprisonment of six months to five years.~~

~~(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed for gain or in respect of particularly confidential information or for publishing or use abroad,~~

~~the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.~~

~~(3) If the offence specified in paragraph 1 is committed out of negligence,~~

~~the offender shall be punished with imprisonment of up to three years.~~

~~(4) Information shall be considered a military secret if it is declared a military secret by a law, other regulations or decision of competent authority adopted pursuant to the law, and if its disclosure would or could cause harmful consequences for the Serbian Armed Forces or the defence and security of the country.~~

~~(5) Information or documents aimed at serious violation of fundamental human rights, or at compromising the constitutional order and security of Serbia, as well as information and documents that are aimed at concealing a committed criminal offence punishable by law with imprisonment of five or more years, shall not be deemed a military secret within the meaning of paragraph 4 of this Article.~~

DRAFT LAW
LAW AMENDING AND SUPPLEMENTING THE CRIMINAL CODE

Article 1

In the Criminal Code (*Official Gazette of Republic of Serbia*, Nos. 85/05, 88/05 – as amended, 107/05 – as amended, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 and 35/19), in the Article 6, paragraph 4, the words "Republic Public Prosecutor" shall be replaced with the words "Supreme Public Prosecution Office".

Article 2

In the Article 10, paragraphs 2 and 3, the words "Republic Public Prosecutor" shall be replaced with the words "Supreme Public Prosecution Office".

Article 3

In Article 19, paragraph 2, after the word "concurrent", the words "or immediately preceding" shall be inserted.

Article 4

In Article 42, the words "criminal sanctions" shall be replaced with the word "penalties".

Article 5

In Article 44, paragraph 1, after the words "Life sentence" a comma shall be inserted, and the words "and imprisonment" shall be replaced with the words "imprisonment and community service".

In paragraph 2, comma and the words "community service" after the comma and the word "Fine" shall be deleted.

Article 6

In Article 46, paragraph 2, indentation two, the words „sexual criminal offences (Articles 178 through 185b)” shall be replaced with the words „sexual criminal offences (Articles 181 through 185b)”.

In the paragraph 5, the words "rape (Article 178, paragraph 4), sexual intercourse with a helpless person (179, paragraph 3), sexual intercourse with a child (Article 180, paragraph 3)" shall be replaced with the words "rape (Article 178), sexual intercourse with a helpless person (Article 179), sexual intercourse with a child (Article 180)."

Article 7

In Article 54a, after the word "sex", the words "disability," shall be inserted.

Article 8

In Article 55a, the words "For a criminal offence" shall be replaced with the words "(1) For a criminal offence", after the words "the range of the prescribed punishment", the words "starting from the smallest measure of such punishment" shall be inserted.

In item 1, after the words "convicted for" the words "same or congenial" shall be inserted.

After the item 1, item 2 shall be added to read:

"(2) The previous conviction shall be deemed a conviction for a criminal offence as defined under the legally binding judgement of the local court, and/or a court of a foreign country."

Article 9

In Article 66, paragraph 2, the words “punishable by imprisonment of eight years or more” shall be replaced by the words “for which the imprisonment of two years or a more severe punishment is regulated”.

Article 10

In Article 87, after paragraph 3, paragraph 4 shall be added to read:

“(4) If the law provides for mandatory Seizure of Objects and the object to be seized is owned by a legal entity, the safety measure referred to under the paragraph 1 of this Article may be set only under the conditions stipulated by law regulating liability of legal entities for criminal offences”

Article 11

In Article 102, paragraph 2, the words "state prosecutor" shall be replaced with the words “public prosecution office”.

Article 12

In Article 106, paragraph 3, the words “a motor vehicle and expulsion of foreigner from the country” shall be replaced with words “a motor vehicle, expulsion of foreigner from the country, ban on approaching and communicating with the injured person and ban on attending particular events.”

Article 13

In Article 107, paragraph 8, the number „5.” shall be replaced with the number „6.”.

Article 14

In Article 112, paragraph 20 shall be amended to read:

“(20) Malicious computer program is a program made with a purpose to inflict damage to a computer, computer network or computer data or injected into a computer with the intention to compromise confidentiality, integrity or availability of computer data, applications and operating systems or which otherwise hinders the operation of a computer or computer network.”

In paragraph 23, another sentence shall be inserted to read “Money is also the money that has not been put into circulation, but has been denominated as money by the competent authorities.”

In paragraph 28, after the words: “common law partners and their children”, the following words shall be added “former spouses,” the word “adopter” shall be replaced by the word “adoptive parent”, the word “foster carer” shall be replaced with the word “foster care giver”, and after the words “their spouses and children”, the words “former spouses and their” shall be deleted.

After paragraph 36, paragraph 37 shall be inserted to read:

„(37) Secret data shall be deemed data that has been defined and labelled by a secrecy classification label “state secret”, “strictly confidential”, “confidential” or “internal” by law, other regulation or decision of a competent authority, and the disclosure of which to an unauthorized party would incur damage to the territorial integrity and sovereignty, protection of the constitutional order, human and minority rights and freedoms, national and public security, defence, internal affairs and external affairs of Serbia. The secret data shall not be deemed data related to a severe breach of basic human rights or jeopardizing the constitutional order and safety of Serbia as well as the data labelled as secret for the purpose of concealing a

criminal offence, excess of authority or abuse of official duty or other illegal act or activity of state authorities.”

Article 15

In Article 113, the words “from five to fifteen years” shall be replaced with the words “of not less than five years or a life sentence”.

Article 16

In Article 114, paragraph 1, item 7, the words “Public Prosecutor, Deputy Public Prosecutor” shall be replaced with the words “the holder of a public prosecution function”.

Article 17

In Article 120, paragraph 3, the words “adoptive parent or guardian” shall be replaced with the words: “adoptive parent or guardian¹”.

Article 18

In Article 121a, paragraph 2 shall be deleted.
Paragraphs 3 and 4 shall become paragraphs 2 and 3.

Article 19

In Article 136, paragraph 1, number „(1)” shall be deleted, and the words "three months" shall be replaced with the words “six months”.
Paragraph 2 shall be deleted.

Article 20

In Article 137, paragraph 3, the words "three months" shall be replaced with the words “six months”.

Article 21

In Article 138, paragraph 3, the words „Public Prosecutor and Deputy Public Prosecutor” shall be replaced with the words “the holder of a public prosecution function”.

Article 22

The Article 141 and its title shall be amended to read:

“Unauthorised disclosure of professional secrecy”

Articles 141

(1) A lawyer, notary public, public enforcement officer, physician or other person who discloses without permission a data on personal or family life that has come to his knowledge during performance of his professional duty,

shall be punished with fine or imprisonment up to one year.

(2) Whoever discloses the data in public interest or in the interest of a third party when such interest prevails over the interest of non-disclosure of data, shall not be punished for the criminal offence specified in paragraph 1 of this Article.

Article 23

¹ Difference in the form of the word, irrelevant for the English version. Translation shall remain the same throughout the text. (translator’s note)

After Article 145, the Article 145a and its title shall be inserted to read:

“Misuse of Recording, Photograph, Portrait, Audio Recording or Document Containing Sexually Explicit Content

Article 145a

(1) Whoever makes available to a third party a video or other recording, photograph, portrait, audio recording, or document containing sexually explicit content, without the consent of the person to whom the document relates, or without the consent of the person depicted in the recording, photograph, or portrait, or the one whose voice is recorded in the audio recording,

shall be punished with imprisonment of three months to three years.

(2) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on anyone who, by means of a computer system or otherwise, creates a new or alters an existing video or other recording, photograph, portrait, audio recording, or document containing sexually explicit content, and uses or makes available to a third party as genuine such recording, photograph, portrait, audio recording, or document.

(3) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on anyone who threatens to another person that they will make available to a third party their video or other recording, photograph, portrait, audio recording, or document containing sexually explicit content.

(4) Whoever commits the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article by means of information and communication technologies or otherwise, whereby the video or other recording, photograph, portrait, audio recording, or document containing sexually explicit content becomes accessible to a larger number of persons,

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(5) If the offence referred to in paragraphs 1 to 4 of this Article is committed against a child,

the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(6) If the offence referred to in paragraphs 1 to 5 of this Article is committed by an officer in the performance of their duties, they shall be punished for the offence referred to in paragraphs 1 to 3 of this Article by imprisonment of six months to five years; for the offence referred to in paragraph 4 of this Article by imprisonment of one to eight years; and for the offence referred to in paragraph 5 of this Article by imprisonment of two to ten years.

(7) Video or other recordings, photographs, portraits, audio recordings, and documents, as well as any special devices used in the commission of the criminal offence under the Article hereof, shall be confiscated.”

Article 24

In Article 153, paragraph 1, the words “145 paragraph 1” and a comma shall be deleted.

In paragraph 2, after the number “141” a comma and the words “Article 145, paragraph 1” shall be inserted.

Article 25

In Article 172, paragraph 4, after the words „were true”, the following words shall be inserted: „or if he proves that, by relating the allegations, he did not intend to harm the honor or reputation of a person the information on whose personal or family life he related”.

Article 26

In Article 177, paragraph 2, the word “adoptive parent” shall be replaced with the word: “adoptive parent”².

In paragraph 3, words: "Republic Public Prosecutor" shall be replaced with the words: "Supreme Public Prosecution Office".

Article 27

Article 178 paragraphs 1 to 3 shall be amended to read:

„(1) Whoever, without the consent of another person, commits sexual intercourse or an act equivalent to it with that person,

shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed by the use of force or threat of an immediate attack against the life or body of such person or a person close to them, as well as by threat to disclose the information against such person or a person close to them that would discredit their honor or reputation, or by threat of other grave evil,

the offender shall be punished with imprisonment of not less than five years or with a life sentence.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article resulted in a severe bodily injury of the person against whom the offence is committed, or if the offence is committed by more than one person or in a particularly cruel or particularly humiliating manner or against a minor or if the offence resulted in pregnancy,

the offender shall be punished with imprisonment of not less than eight years or with a life sentence”.

Article 28

In Article 179, paragraph 1, words “of five to twelve years” shall be replaced with the words “of not less than five years or a life sentence”.

In paragraph 2, words “of five to fifteen years” shall be replaced with the words “of not less than eight years or a life sentence”.

Article 29

In Article 180, paragraph 1, words “of five to twelve years” shall be replaced with the words “of not less than five years or a life sentence”.

In paragraph 2, words “of five to fifteen years” shall be replaced with the words: „of not less than eight years or a life sentence”.

Article 30

In Article 181, paragraph 1, words „of three months to three years” shall be replaced with the words “of six months to five years”.

In paragraph 2, words: „guardian, adoptive parent” shall be replaced with the words „guardian, adoptive parent”.³

In paragraph 3, words “paragraph 2” shall be replaced with the words “paragraphs 1 and 2.”.

In paragraph 4, words “of six months to five years” shall be replaced with the words „of one to ten years”.

Article 31

In Article 182, paragraph 1, the words “fine or” shall be deleted.

² See Fn 1

³ See Fn 1

Article 32

Article 184 and its title shall be amended to read:

“Article 184 Mediation and Incitement to Prostitution

(1) Whoever induces, incites another person to prostitution, mediates in prostitution, or who by means of media or otherwise promotes or advertises prostitution, shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.

(2) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed against minor, the offender shall be punished with imprisonment of one to ten years and a fine.

(3) If the offence specified in paragraph 1 of this Article is committed by an organized criminal group, the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years”.

Article 33

In Article 190, paragraph 2, the words: „adoptive parent or guardian” shall be replaced with the words: „adoptive parent or guardian⁴”, and words: „with an adult person” shall be deleted.

Article 34

In Article 191, paragraph 1, the words: „adoptive parent or guardian” shall be replaced with the words: „adoptive parent or guardian⁵”.

Article 35

In Article 192, paragraph 2 shall be amended to read:
„(2) doctor of the healthcare institution who proclaims a living new-born dead for the purpose of changing the family status, shall be punished with imprisonment of one to eight years”.

Article 36

In Article 193, paragraphs 1 and 2, words: “adoptive parent or guardian” shall be replaced with the words “adoptive parent or guardian⁶”.

Article 37

In Article 194, paragraph 1, the words “of three months to three years” shall be replaced with the words ”of six months to five years”.

In paragraph 2, after the words “are used” the following words shall be inserted: “or if an offence was committed by multiple persons”, and the words “of six months to five years” shall be replaced with the words “of one to ten years”.

In paragraph 3, words “of two to ten years” shall be replaced with the words “of three to twelve years”.

In paragraph 5, words “of three months to three years” shall be replaced with the words “of six months to five years”

Article 38

In Article 205, paragraph 1, words “(Article 203)” shall be deleted.

⁴ See Fn 1

⁵ See Fn 1

⁶ See Fn 1

After paragraph 4, paragraph 5 shall be inserted to read:

“(5) If the value of stolen items referred to in paragraph 1 of this Article does not exceed the amount of five thousand dinars, and the offender intended to obtain a small pecuniary gain the offender shall be punished with imprisonment of up to three years”.

Article 39

In Article 207, paragraph (2) the word „guradian” shall be replaced with the word “guardian”.⁷

Article 40

In Article 209, after paragraph 3, paragraph 4 shall be inserted to read:

“(4) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed to the detriment of financial interests of the European Union, the offender shall be punished with the penalty prescribed for such offence”.

Article 41

In Article 216, paragraph 4, word “guardian” shall be replaced with the word “guardian”.⁸

Article 42

In the Article 222, word “adoptive parent” shall be replaced with the word “adoptive parent”.⁹

Article 43

In Article 223, after paragraph 3, paragraph 4 shall be inserted to read:

“(4) If the offence referred to in the paragraph 1 of this Article is committed to the detriment of financial interests of the European Union, the offender shall be punished with the penalty prescribed for such offence”.

Article 44

In Article 225, after paragraph 1, new paragraph 2 shall be inserted to read:

“(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed to the detriment of financial interests of the European Union, the offender shall be punished with the penalty prescribed for such offence”.

In former paragraphs 2 and 3 which shall become paragraphs 3 and 4, the words “paragraph 1” shall be replaced with the words “paragraphs 1 and 2.”

Article 45

Article 228 shall be amended to read:

“Article 228

(1) Whoever, concerning a public procurement, submits a bid based on false information, or makes illegal arrangements with other bidders or a client, or takes other unlawful actions with the intention of influencing the decision-making by the buyer in the public procurement

⁷ See Fn 1

⁸ See Fn 1

⁹ See Fn 1

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(2) The penalty specified in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on a person with the buyer in the public procurement who, by abusing his/her position or powers, exceeding the limits of his/her powers, failing to perform his/her duty or making deals with a bidder, violates the law or other regulations governing public procurements.

(3) If the offence specified in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed in relation to a public procurement of estimated worth exceeding one hundred and fifty million dinars, the offender shall be punished with imprisonment of one to ten years,

(4) If the offence specified in paragraphs 1 to 3 of this Article is committed to the detriment of financial interests of the European Union, the offender shall be punished with the penalty prescribed for such offence.

(5) The offender specified in paragraph 1 of this Article who voluntarily discloses that the bid is based on false information or on an illegal agreement with other bidders or the client, or that he/she had undertaken other unlawful actions with the intention of influencing the decision-making of the buyer prior to making their decision on contract awarding, may be remitted from punishment.”

Article 46

Article 250 and its title shall be deleted.

Article 47

Article 260 shall be amended to read:

“Article 260

(1) Whoever by violating the regulations on protection, preservation and improvement of the environment releases, introduces, or disposes of a certain quantity of material, substance, or ionizing radiation into the air, water, or soil, thereby creating a danger to human life, body, or health, or a risk of occurrence of a major damage to the quality of air, water, or soil, to ecosystems, or to the animal or plant world,

shall be punished with imprisonment of up to three years.

(2) The penalty referred to under the paragraph 1 of this Article shall also be imposed on whoever by violating the regulations on protection, preservation and improvement of the environment places on the market a product used by a large number of people, resulting in the release, introduction, or disposal of material, substance, or ionizing radiation into the air, water, or soil, thereby creating a danger to human life, body, or health, or a risk of occurrence of a major damage to the quality of air, water, or soil, to ecosystems, or to the animal or plant world.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 is committed out of negligence, the offender shall be punished by fine or imprisonment up to one year.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article caused a major damage to the quality of air, water, or soil, or to ecosystems, which is irreparable or long-lasting, or has resulted in the destruction or major damage to the animal or plant world, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(5) If the act referred to in paragraph 4 of this Article was committed out of negligence, the offender shall be punished with imprisonment of three months to five years.

(6) If the offences referred to in the paragraphs 1 and 2 of this Article resulted in a severe bodily injury or severe health impairment of one or more persons, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(7) If the offences referred to in the paragraphs 1 and 2 of this Article resulted in a death of one or more persons, ,

the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

(8) If the court pronounces a suspended sentence for offences referred to in paragraphs 1 through 5 of this Article, it may order the offender to undertake within a set period of time particular stipulated measures for environmental protection, preservation and improvement.”

Article 48

After the Article 260, Article 260a through 260v and their titles shall be inserted to read:

„Production and Placing on the Market of Harmful Substances

Article 260a

(1) Whoever by violating the regulations on protection, preservation and improvement of the environment produces, places on the market, exports, or uses a substance, whether in its pure form, mixtures, or in objects, including its incorporation into products, thereby causing a hazard to human life, body, or health, or a risk of occurrence of a major damage to the quality of air, soil, or water, to ecosystems, or to the animal or plant world,

shall be punished with imprisonment of up to three years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article has been committed through negligence,

the offender shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.

(3) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article has caused major damage to the quality of air, water, or soil, which is irreparable or long-lasting, or has resulted in the destruction or major damage to the animal or plant world,

the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(4) If the offence referred to in paragraph 3 of this Article was committed by negligence, the offender shall be punished with imprisonment of three months to five years.

(5) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in a severe bodily injury or severe health impairment of one or multiple persons,

the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(6) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in the death of one or multiple persons,

the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

Illegal Production and Placing on Market of Mercury and Mercury Compounds

Article 260b

(1) Whoever, contrary to regulations, produces, uses, stores, imports, or exports mercury, mercury compounds, mixtures containing mercury, or products with added mercury, thereby causing a hazard to the human life, body, or health, or a risk of occurrence of major damage to the quality of air, soil, or water, the ecosystem, or to animal or plant life, shall be punished with imprisonment of three months to five years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article was committed by negligence, the offender shall be punished with imprisonment of up to three years.

(3) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article caused a major damage to the quality of air, water, or soil, or to the ecosystem, which is irreparable or long-lasting, or results in the destruction of or major damage to animal or plant life, the offender shall be punished by imprisonment of one to eight years.

(4) If the offence referred to in paragraph 3 of this Article was committed by negligence, the offender shall be punished with imprisonment of three months to five years.

(5) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in severe bodily injury or severe health impairment of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(6) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in death of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

Illicit Construction of Facility Requiring an Assessment of Acceptability or
Environmental Impact Assessment
Article 260v

(1) Whoever, without an assessment of acceptability or an environmental impact study approved by the competent authority, executes a design for construction of a public or private facility for which such a study is mandatory under the regulations, thereby jeopardizing human life, body, or health or causing a risk of occurrence of major damage to the quality of air, soil, or water, the ecosystem, or to animal or plant life, shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article caused a major damage to the quality of air, water, or soil, or to the ecosystem, which is irreparable or long-lasting, or results in the destruction of or major damage to the animal or plant life, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(3) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in a severe bodily injury or severe health impairment of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(4) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in the death of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

Article 49

Article 262 and its title shall be amended to read:

„Illegal Enabling of Operation or Shutting Down of Facilities Where Hazardous Activity
is Carried Out or Hazardous Substances are Stored

Article 262

(1) Whoever, contrary to regulations, puts into operation or shuts down a facility where a hazardous activity is carried out, or where hazardous substances are stored or used, thereby causing a hazard to the life, body, or health of people, or a risk of major damage to the quality of air, water, or soil, the ecosystem, or to animal or plant life, shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article was committed by negligence, the offender shall be punished with imprisonment of up to three years.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article caused a major damage to the quality of air, water, or soil, or to the ecosystem, which is irreparable or long-lasting, or results in the destruction of or major damage to animal or plant life, the offender shall be punished by imprisonment from two to ten years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article resulted in a severe bodily injury or severe health impairment of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(5) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article resulted in the death of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

Article 50

After Article 262, Article 262a and its title shall be inserted to read:

“Illegal Abstraction of Surface and Groundwater

Article 262a

(1) Whoever, contrary to regulations, abstracts surface or groundwater, thereby causing or creating a risk of occurrence of a major damage to the ecological status or ecological potential of surface waters, or to the quantitative status of groundwater, shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed by negligence, the offender shall be punished with imprisonment of up to three years.“.

Article 51

The Article 265 and its title shall be amended to read:

„Destruction, Capture, Sales, Import and Export of Protected Wild Animals and Plants

Article 265

(1) Whoever, by violating the regulations, kills, destroys, captures, holds, sells, or offers for sale one or more specimens of protected wild animal or plant species, shall be punished with imprisonment of up to three years.

(2) Whoever, contrary to regulations, markets, imports into Serbia, or exports abroad one or more specimens of protected wild animal or plant species, or their parts or products derived from them, shall be punished with imprisonment of up to three years and a fine.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article was made by negligence,

the offender shall be punished with a fine or imprisonment of up to six months.

(4) An attempt to commit the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall be punished.

(5) Animals, plants, their parts or items created from them referred to in the paragraphs 1 and 2 of this Article shall be confiscated.

Article 52

After Article 265, the Article 265a and its title shall be inserted to read:

“Damage to and Destruction of Habitats of Protected Animal Species

Article 265a

(1) Whoever, contrary to regulations, destroys or significantly damages the habitat of a protected animal species located within a protected area, shall be punished with imprisonment of three months to five years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article caused a major damage which is irreparable or long-lasting, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(3) Whoever commits the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article by negligence,

shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.

(4) Whoever causes major disturbance to a protected animal species within a protected area,

shall be punished with imprisonment of up to one year.

(5) Whoever commits the act referred to in paragraph 4 of this Article by negligence, shall be punished with a fine or imprisonment of up to six months.“

Article 53

The Article 266 and its title shall be amended to read:

„Illegal Introduction into Serbia, Processing, Disposal and Storage of Hazardous Waste

Article 266

(1) Whoever, contrary to regulations, imports hazardous waste into Serbia or transports, dispatches, processes, disposes of, collects, or stores hazardous waste, or supervises such activities, or trades in hazardous waste, or intermediates in such trade,

shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.

(2) Whoever by abuse of their official position or authority, permits or enables the import into Serbia of hazardous waste referred to in paragraph 1 of this Article, or enables such waste to be transported, dispatched, processed, disposed of, collected, or stored, shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(3) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article was committed in relation to waste that is not considered hazardous, but resulted in or could have resulted in the death or severe bodily injury of a person, or a major damage to the quality of air, soil, or water, to the ecosystem, or to animal or plant life, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(4) If the offence referred to in paragraph 3 of this Article resulted in the death of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

(5) Whoever organizes the commission of the offence referred to in paragraphs 1 and 3 of this Article, shall be punished with imprisonment of three to ten years and a fine.“

Article 54

After Article 266, the Articles 266a through 266d and their titles shall be inserted to read:

“Illegal Introduction and Taking Out of Serbia, Manufacture, Transport, and Storage of Radioactive Material and Substances

Article 266a

(1) Whoever, contrary to regulations, takes out of or introduces into Serbia radioactive material or a radioactive substance, or manufactures, holds, uses, handles, transports, processes, disposes of, or stores such material or substance, if such conduct resulted in or could have resulted in severe health impairment or other severe bodily injury of a person, or major damage to the quality of air, soil, or water, to the ecosystem, or to animal or plant life, shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in the death of one or multiple persons, the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

“Introduction, Breeding, Possession, and Marketing of Invasive Alien Species

Article 266b

(1) Whoever by violating regulations, introduces into Serbia, breeds, markets, possesses, transports, uses, or exchanges invasive alien species of animals, plants, or other organisms, or enables their reproduction, growth, breeding, or release into the environment, or spreading, thereby causing a hazard to the life or body of people, or a risk of major damage to the quality of air, soil, or water, or a risk of major harm to the ecosystem, animal or plant life, shall be punished with imprisonment of three months to five years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed by negligence, the offender shall be punished with imprisonment of up to one year.

(3) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in major damage to the quality of air, soil, or water, or major harm to the ecosystem, animal or plant life, the offender shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(4) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in the death of one or multiple persons, or in a severe bodily injury or a severe health impairment of any one person, the offender shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

Depletion of Ozone Layer

Article 266v

(1) Whoever, contrary to regulations, manufactures, imports, exports, markets, releases, or uses a substance that depletes the ozone layer, either alone or in a mixture, shall be punished with imprisonment of up to three years.

(2) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall be imposed on whoever, contrary to regulations, manufactures, imports, exports, markets, releases, or uses a product or equipment, or their parts, that contain a substance that depletes the ozone layer or whose operation relies on such a substance.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed by negligence, the offender shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.

Illegal Manufacture, Use, and Trade of Fluorinated Greenhouse Gases

Article 266g

(1) Whoever, contrary to regulations, manufactures, imports, exports, markets, uses, or releases a fluorinated greenhouse gas, either alone or in a mixture, shall be punished with imprisonment of up to three years.

(2) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on whoever, contrary to regulations, manufactures, imports, exports, markets, releases, or uses a product or equipment, or their parts, that contain fluorinated greenhouse gases or whose operation relies on such gases, or puts such products or equipment into operation.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed by negligence, the offender shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.

Illegal Ship Recycling

Article 266d

The owner of a ship who performs the ship recycling outside an authorized facility, shall be punished with imprisonment of three months to five years and a fine.“.

Article 55

After the Article 274, Article 274a and its title shall be inserted to read:

Marketing of Raw Materials and Products Resulting from Destruction and Degradation of Forests

Article 274a

(1) Whoever, contrary to regulations, makes available or markets raw materials or products resulting from destruction or degradation of forests, or exports them abroad in a non-negligible quantity,

shall be punished with imprisonment of up to three years and a fine.

(2) If the quantity of raw materials or products referred to in paragraph 1 of this Article is large, or their value exceeds one million five hundred thousand dinars, the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

Article 56

In the Article 287, paragraph 1 is amended to read:

“(1) Whoever, by use of force or threat, by committing a criminal offence, or in any other unlawful manner, obtains, possesses, uses, transports, alters, disposes of, distributes, gives to another person, or enables another person to gain access to nuclear material, shall be punished with imprisonment of six months to five years.”.

Article 57

Article 290 shall be amended to read:

“Article 290

(1) Whoever destroys, removes, or substantially damages traffic devices, means, signs, or signalling or protective and guard fences serving the safety of public traffic, gives false signs or signals, places obstacles on traffic routes, or illegally stops vehicles in traffic, shall be punished with imprisonment of up to one year.

(2) Whoever, by destroying, removing, or substantially damaging traffic devices, means, signs, or signaling or protective and guard fences serving the safety of public traffic, by giving false signs or signals, placing obstacles on traffic routes, illegally stops vehicles in traffic, or in any other similar manner, jeopardizes public traffic in such a way as to jeopardize human life or body, or property of large scale, shall be punished with imprisonment of up to three years.

(3) If the offence referred to in paragraph 2 of this Article is committed by negligence, the offender shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.”

Article 58

After the Article 292, the Article 292a and its title shall be inserted to read:

Refusal to Obey Order of Aircraft Commander

Article 292a

(1) Whoever, during the flight, fails to comply with the orders of the aircraft commander, whether directly, indirectly, or through the use of electronic means, thereby endangering the safety of air traffic,

shall be punished by imprisonment of six months to five years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article resulted in a substantial danger to human life or large-scale property,

the offender shall be punished with imprisonment of one to eight years.

Article 59

Article 293, paragraph 1 shall be amended to read:

“(1) Whoever, by use of force or threat to use force, by intimidation, or by the use of technical means, takes over or establishes control over an aircraft — from the beginning of preparations for the flight, during the flight, or immediately after the flight — or over a ship during navigation, or over another means of public transport during their operation, or over a fixed platform on the continental shelf, shall be punished by imprisonment of two to ten years.”

Article 60

In Article 297, paragraph 1, the words “290 paragraphs 1 and 2” shall be replaced with words “290 paragraph 2”.

In paragraph 2, the words “290 paragraphs 1 and 2” shall be replaced with words “290 paragraph 2”.

In paragraph 4, the words “290 paragraph 2” shall be replaced with words “290 paragraph 3”.

Article 61

In the title of Article 300, the words “Computer Viruses” shall be replaced with the words “Malicious Computer Program”.

In paragraphs 1 and 2 of Article 300, the words “computer virus” shall be replaced with the words “malicious computer program”.

Article 62

In Article 310, the word “Republic” shall be replaced with the word “Supreme”.

Article 63

In Article 315, paragraph 1, the words “military secrets, economic or official” shall be deleted.

Paragraph 6 shall be deleted.

Article 64

Article 316 and its title shall be amended to read:

“Disclosing Secret Data

Article 316

(1) Whoever, without authorisation, communicates, delivers, or otherwise makes available to an unauthorised person data or documents that were entrusted to him or that he obtained in any other way, or who obtains such data or documents that constitute secret data marked with the security classification label “internal” or “confidential”,

shall be punished with imprisonment of three months to three years.

(2) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed in relation to data classified as “strictly confidential”

the offender shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(3) If the offence referred to in paragraph 1 of this Article is committed in relation to data classified as “state secret”

the offender shall be punished with imprisonment of one to ten years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 to 3 of this Article is committed for gain or with the intent to publish or use the secret data abroad,

the offender shall be punished: for the offence under paragraph 1, with imprisonment of six months to five years; for the offence under paragraph 2, with imprisonment of one to eight years; for the offence under paragraph 3, with imprisonment of five to fifteen years.

(5) If the offence referred to in paragraphs 1 to 3 of this Article is committed through negligence, the offender shall be punished: for the offence under paragraph 1, by imprisonment of up to two years; for the offence under paragraph 2, by imprisonment of three months to three years; for the offence under paragraph 3, by imprisonment of six months to five years.”

Article 65

In Article 321, paragraph 3, the words “314 through 319” shall be replaced with words “314, 315, Article 316 paragraph 3, Article 317 through 319.”.

Article 66

Paragraph 5 of the Article 322 shall be deleted.

Former paragraph 6 shall become paragraph 5.

Article 67

The word “adoptive parent” in paragraph 3 of Article 331 shall be replaced with the word „ adoptive parent”¹⁰.

Article 68

The word “adoptive parent” in paragraph 4 of Article 332 shall be replaced with the word „ adoptive parent”¹¹.

Article 69

The word “adoptive parent” in paragraph 5 of Article 333 shall be replaced with the word „ adoptive parent”¹².

Article 70

¹⁰ See Fn1

¹¹ See Fn1

¹² See Fn1

In Article 336b, paragraph 2, the words “public prosecutor or deputy public prosecutor” shall be replaced with the words “holder of the public prosecutor’s office”, and the word “prosecutorial” shall be replaced with the word “public prosecutorial”.

In paragraphs 3 and 4, the words “public prosecutor or deputy public prosecutor” shall be replaced with the words “holder of the public prosecutor’s office”.

Article 71

In Article 343, paragraph 2, after the word “gathering”, the following words shall be added: “or if the offence was committed on board an aircraft during the flight in a manner that endangers the safety of the aircraft.”

Article 72

After Article 343, Article 343a and its title shall be inserted to read:

“Publication of Materials Advising the Commission of Criminal Offence Article 343a

(1) Whoever, by means of information technology or otherwise makes available material containing information that provides advice aimed at committing the criminal offences of murder or aggravated murder, criminal offences against sexual freedom, counterfeiting of money, illegal production and trafficking of narcotic drugs, criminal offences against the constitutional order and security of the Republic of Serbia, forgery of documents, and criminal offences against humanity and other goods protected under the international law, shall be punished with imprisonment of three months to three years.

(2) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on a person who mediates in accessing the material referred to in paragraph 1 of this Article.

(3) Whoever, by means of information technology, knowingly accesses the material referred to in paragraph 1 of this Article, shall be punished with a fine or imprisonment of up to one year.

(4) The material referred to in paragraph 1 of this Article shall be deemed any material that contains, in audio or visual form, instructions or advice on the use of means for committing a criminal offence or items occurred through the commission of a criminal offence.

(5) The material referred to in paragraph 1 of this Article shall be confiscated.”

Article 73

After Article 346, the Article 346a and its title shall be inserted to read:

Approval, Denial or Diminution of Criminal Offence

Article 346a

Whoever publicly approves, denies the existence or significantly diminishes the gravity of a criminal offence punishable by life imprisonment in a manner that may lead to violence, where the commission of such criminal offence has been established under a final court judgment,

shall be punished with imprisonment of six months to five years.

Article 74

After Article 347, the Articles 347a through 347v and their titles shall be inserted to read:

Illegal Carrying of Disabled Firearms and Cold Weapons in Public Places
Article 347a

Whoever, contrary to law, carries in a public place a disabled firearm, an antique weapon and its modern replicas which do not use centerfire or rimfire cartridges or a cold weapon, shall be punished by a fine or imprisonment of up to two years.

Negligent Possession of Firearms
Article 347b

(1) Whoever negligently keeps a firearm for which he has been granted a permit by the competent authority, whereby such firearm comes into the possession of a third party who commits a criminal offence with it or an unlawful act defined by law as a criminal offence, shall be punished with imprisonment of six months to five years.

(2) If, as a result of the commission of such criminal offence or unlawful act defined by law as a criminal offence, a severe bodily injury or death of a person occurs, the offender who negligently kept the firearm

shall be punished with imprisonment of two to twelve years.

(3) Firearm referred to under the paragraph 1 of this Article shall be confiscated.

Training of Minors to Use Firearms

Article 347v

(1) Whoever, contrary to regulations, instructs or trains a minor to use firearms, shall be punished with imprisonment of three months to three years.

(2) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on the responsible person of a shooting organisation or shooting range who, contrary to regulations, allows a minor access to the shooting range.

Article 75

Article 348 and its title shall be amended to read:

Illegal Possession and Carrying of Firearms, Ammunition and Explosive Substances

Article 348

(1) Whoever illegally possesses a firearm, its components, ammunition or explosive substances

shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(2) If the object of offence referred to in paragraph 1 of this Article is a firearm, ammunition, explosive substances or devices based on explosive substances, dispersive or gas weapons, the manufacture, sale, acquisition, exchange or possession of which is prohibited to citizens, or if a larger quantity of weapons, ammunition or devices is involved, or if other means of great destructive power are concerned, the offender shall be punished with imprisonment of two to twelve years and a fine.

(3) Whoever illegally carries the items referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

(4) Whoever illegally carries the items referred to in paragraph 1 of this Article for the obtaining and possession of which he has been granted a permit by the competent authority, shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(5) The weapons, their components, ammunition or devices referred to in the paragraphs 1 through 4 of this Article shall be confiscated.”

Article 76

After Article 348, the Articles 348a through 348g shall be inserted to read:

Illicit Manufacture of Firearms, Ammunition and Explosive Substances

Article 348a

(1) Whoever illicitly manufactures firearms, their components, ammunition or explosive substances, performs 3D printing of firearms, their components or ammunition, or reactivates disabled firearms, shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(2) If the the object of offence referred to in paragraph 1 of this Article is a firearm, ammunition, explosive substances or devices based on explosive substances, dispersive or gas weapons, the manufacture, sale, acquisition, exchange or possession of which is prohibited to citizens, or if larger quantities of weapons, ammunition or devices are involved, or if other means of great destructive power are concerned, the offender shall be punished with imprisonment of two to twelve years and a fine.

(3) Whoever possesses 3D blueprints for the manufacture of firearms referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article, shall be punished with imprisonment of one to eight years and a fine.

(4) Firearms, their components, ammunition, explosive substances, devices or 3D blueprints for the manufacture of firearms shall be confiscated.

Illicit Trade and Smuggling of Firearms, Ammunition and Explosive Substances

Article 348b

(1) Whoever, without authorisation, imports, exports, or otherwise acquires, sells, delivers, transfers or transports firearms, their components, ammunition or explosive substances within the territory of Serbia, or from or through the territory of Serbia to another state, or from another state into the territory of Serbia, shall be punished with imprisonment of three to twelve years.

(2) If the the object of offence referred to in paragraph 1 of this Article is a firearm, ammunition, explosive substances or devices based on explosive substances, dispersive or gas weapons, the manufacture, sale, acquisition, exchange or possession of which is prohibited to citizens, or if larger quantities of weapons, ammunition or devices are involved, or if other means of great destructive power are concerned, or if the weapon is unmarked or improperly marked, the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

(3) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed by a group, or if the offender organises a network of resellers or intermediaries, the offender shall be punished with imprisonment of not less than five years.

(4) If the offence referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article is committed by an organised criminal group, the offender shall be punished with imprisonment of not less than ten years.

(5) Firearms, their components, ammunition and explosive substances shall be confiscated.

Ilicit Testing, Marking and Labelling of Weapons, Devices or Ammunition

Article 348v

(1) Whoever illicitly tests, marks or labels weapons, devices or ammunition, shall be punished with imprisonment of six months to five years and a fine.

(2) The weapons, their components, devices, ammunition and means intended for the commission of the offence referred to in paragraph 1 of this Article shall be confiscated.

(3) The terms weapons, devices and ammunition referred to in paragraph 1 of this Article shall be deemed the weapons, devices and ammunition defined under the law regulating the testing, marking and labelling of weapons, devices and ammunition.

Forgery of Marks or Labels for Testing, Marking and Labelling of Weapons, Devices or Ammunition

Article 348g

(1) Whoever makes counterfeit marks or labels for testing, marking and labelling of weapons, devices or ammunition, with intent to use them as genuine or alters genuine marks or labels for the same purpose, or uses such counterfeit or altered marks or labels as genuine, shall be punished with a fine or imprisonment of up to three years.

(2) The marks or labels referred to in paragraph 1 of this Article shall be confiscated.

(3) The terms weapons, devices and ammunition referred to in paragraph 1 of this Article shall be deemed the weapons, devices and ammunition defined under the law 348v, paragraph 3 of the Code hereof.

Article 77

In the title of the Article 360, the words “Judge, Public Prosecutor or his Deputy” shall be replaced with the words “Judge or Public Prosecutor”.

In the paragraph 1, the words “judge or lay judge, public prosecutor or his deputy who in court proceedings” shall be replaced with words “judge, lay judge, or holder of public prosecutor’s office who in the exercising of judicial or public prosecutorial office.”.

Article 78

The Article 369 and its title shall be deleted.

Article 79

In Article 371, paragraph 1, the words “Whoever in violation” shall be replaced with the words “(1) Whoever in violation”.

After paragraph 1, a new paragraph 2 shall be inserted to read:

(2) For the purpose of paragraph 1 of this Article, enforced disappearance shall mean the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by state authorities, or by persons or groups of persons acting with the authorisation, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge such deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, thereby placing such a person outside the protection of the law.

Article 80

In Article 388, paragraph 1, after the words “sexual exploitation” a comma shall be inserted, followed by the words “exploitation of surrogate motherhood, conclusion of a forced marriage, illegal adoption” and the word “twelve” shall be replaced with the word “fifteen.”

In paragraph 6, after the word “group” the words “or an official”.

In paragraph 8, words “six months to five” shall be replaced with the words “two to ten”.

In paragraph 9, words “one to eight” shall be replaced with the words “three to twelve”.

In paragraph 10, words “2 and 6” shall be replaced with words “2, 3, 6 and 7.”

Article 81

After the Article 391g, the Articles 391d and 391đ and their titles shall be inserted to read:

“Release of Harmful Substances from Aircraft during Flight

Article 391d

(1) Whoever, with intent to deprive another person of life, inflict severe bodily injury, endangers the environment, or causes substantial property damage, releases from an aircraft in flight biological, chemical or nuclear weapons, explosive, radioactive or similar substances, shall be punished with imprisonment of two to ten years.

(2) If, in the commission of the offence referred to in paragraph 1 of this Article, the offender intentionally caused severe bodily injury to any one person or a substantial property damage,

the offender shall be punished with imprisonment of five to fifteen years.

(3) If, in the commission of the offence referred to in paragraph 1 of this Article, the offender intentionally deprived one or more persons of life, he shall be punished with imprisonment of not less than ten years or a life sentence.

Illicit Transport of Hazardous Substances by Aircraft

Article 391đ

(1) Whoever, without the authorisation of the competent authority, transports, orders the transport, or allows for the transport by aircraft of explosive or radioactive material, knowing that it is intended for causing death, severe bodily injury, substantial property damage, threats aimed at intimidating the population, or coercion of state authorities or international organisations to perform or refrain from performing a particular act, shall be punished with imprisonment of one to eight years.

(2) The penalty referred to in paragraph 1 of this Article shall also be imposed on anyone who, without the authorisation of the competent authority, transports or allows for the transport by aircraft of biological, chemical, or nuclear weapons, source or special fission material, equipment and materials specifically made or prepared for the processing, use, or production of special fission material, knowing that it is intended for a nuclear explosion or any other nuclear activity not approved by the competent authority, as well as equipment, software, or similar technology that significantly contributes to the design, production, or delivery of weapons.”

Article 82

Article 415 and its title shall be deleted.

Article 83

On the date of entry into force of this Law, the Articles 40 and 41 of the Law on Testing, Marking and Labeling of Firearms, Devices and Ammunition (*Official Gazette of the Republic of Serbia*, No. 87/18), Article 98 of the Law on Data Secrecy (*Official Gazette of the Republic of Serbia*, No. 104/09) and the Article 48, paragraph 1, item 4 of the Law on Weapons and Ammunition (*Official Gazette of the Republic of Serbia*, Nos. 20/15, 10/19, 20/20 and 14/22) shall cease to be valid.

Article 84

This Law shall enter into force on the eighth day following the date of its publication in the *Official Gazette of the Republic of Serbia*, except for the provisions of the Articles 47 through 55 of this Law that shall enter into force upon expiry of six months following the date of publishing the Law hereof.

**НАЦРТ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА**

Члан 1.

У Кривичном законнику („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19), у члану 6. став 4. речи: „републичког јавног тужиоца” замењују се речима: „Врховног јавног тужилаштва”.

Члан 2.

У члану 10. ст. 2. и 3. речи: „републичког јавног тужиоца” замењују се речима: „Врховног јавног тужилаштва”.

Члан 3.

У члану 19. став 2. после речи: „истовремен” додају се речи: „или непосредно предстојећи”.

Члан 4.

У члану 42. речи: „кривичне санкције” замењују се речју: „казне”.

Члан 5.

У члану 44. став 1. после речи: „Доживотни затвор” додаје се запета, а речи: „и казна затвора” замењују се речима: „казна затвора и рад у јавном интересу”.

У ставу 2. после речи: „Новчана казна” запета и речи: „рад у јавном интересу” бришу се.

Члан 6.

У члану 46. став 2. алинеја друга, речи: „кривична дела против полне слободе (чл. 178. до 1856)” замењују се речима: „кривична дела против полне слободе (чл. 181. до 1856)”.

У ставу 5. речи: „силовање (члан 178. став 4), обљуба над немоћним лицем (179. став 3), обљуба са дететом (члан 180. став 3)” замењују се речима: „силовање (члан 178), обљуба над немоћним лицем (члан 179), обљуба са дететом (члан 180)”.

Члан 7.

У члану 54а после речи: „пола,” додају се речи: „инвалидитета.”

Члан 8.

У члану 55а речи: „За кривично дело” замењују се речима: „(1) За кривично дело” после речи: „распона прописане казне” додају се речи: „полазећи од најмање мере те казне”.

У тачки 1. после речи: „осуђен за” додају се речи: „иста или истоврсна”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„(2) Под ранијом осудом подразумева се осуда за кривично дело која је утврђена правноснажном пресудом домаћег суда, односно суда стране државе.”

Члан 9.

У члану 66. став 2. речи: „се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна” замењују се речима: „је прописана као најмања мера казне затвор у трајању од две године или тежа казна”.

Члан 10.

У члану 87. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„(4) Ако је законом одређено обавезно одузимање предмета, а предмет који треба одузети је у својини правног лица, мера безбедности из става 1. овог члана може се одредити само под условима прописаним законом који уређује одговорност правних лица за кривична дела.”.

Члан 11.

У члану 102. став 2. речи: „јавном тужиоцу” замењују се речима. „јавном тужилаштву”.

Члан 12.

У члану 106. став 3. речи: „возилом и протеривање странца из земље” замењују се речима: „возилом, протеривање странца из земље, забране приближавања и комуникације са оштећеним и забране присуствовања одређеним приредбама”.

Члан 13.

У члану 107. став 8. број: „5.” замењује се бројем „6.”.

Члан 14.

У члану 112. став 20. мења се и гласи:

„(20) Злонамерни рачунарски програм је програм који је направљен са сврхом да нанесе штету рачунару, рачунарској мрежи или рачунарским подацима и који се убацује у рачунар са намером угрожавања поверљивости, целовитости или доступности рачунарских података, апликација и оперативних система или на неки други начин омета рад рачунара или рачунарске мреже.”.

У ставу 23. додаје се друга реченица која гласи: „Новац представља и новац који није стављен у оптицај, али је од стране надлежних органа означен као новац.”.

У ставу 28. после речи: „ванбрачни партнери и њихова деца,” додају се речи: „бивши супружници,” реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”, реч: „хранилац” замењује се речју: „хранитељ”, а после речи. „њихови супружници и деца,” речи: „бивши супружници и њихова” бришу се.

После става 36. додаје се став 37. који гласи:

„(37) Тајни податак је податак који је законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеном у складу са законом, одређен и означен степеном тајности „државна тајна”, „строго поверљиво”, „поверљиво” или „интерно”, а чијим би откривањем неовлашћеном лицу настала штета по територијални интегритет и сувереност, заштиту уставног поретка, људских и мањинских права и слобода, националну и јавну безбедност, одбрану, унутрашње послове и спољне послове Србије. Тајним податком не сматра се податак који је управљен на тешке повреде основних права човека или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као ни податак који за означен као тајни ради прикривања кривичног дела, прекорачења овлашћења или злоупотребе службеног положаја или другог незаконитог акта или поступања државних органа.”.

Члан 15.

У члану 113. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

Члан 16.

У члану 114. став 1. тачка 7. речи: „јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоца јавнотужилачке функције”.

Члан 17.

У члану 120. став 3. речи: „усвојιοца или старαιοца” замењују се речима: „усвојитеља или старатеља”.

Члан 18.

У члану 121а став 2. брише се.
Ст. 3. и 4. постају ст. 2. и 3.

Члан 19.

У члану 136. став 1. број: „(1)” брише се, а речи: „три месеца” замењују се речима: „шест месеци”.
Став 2. брише се.

Члан 20.

У члану 137. став 3. речи: „три месеца” замењују се речима: „шест месеци”.

Члан 21.

У члану 138. став 3. речи: „јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоцу јавнотужилачке функције”.

Члан 22.

Назив члана и члан 141. мењају се и гласе:

„Неовлашћено откривање професионалне тајне

Члан 141.

(1) Адвокат, јавни бележник, јавни извршитељ, лекар или друго лице које неовлашћено открије податак о личном или породичном животу који је сазнало у вршењу свог позива,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Неће се казнити за кривично дело из става 1. овог члана ако се подаци открију у општем интересу или интересу другог лица, који је претежнији од интереса чувања тих података.”.

Члан 23.

После члана 145. додају се назив члана и члан 145а који гласе:

„Злоупотреба снимка, фотографије, портрета, аудио записа или списка са сексуално експлицитним садржајем

Члан 145а

(1) Ко учини доступним трећем лицу видео или други снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем, без пристанка лица на које се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на снимку, фотографији или портрету или чији је глас снимљен на аудио запису, казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко употребом рачунарског система или на други начин изради нови или преиначи постојећи видео или други снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем и употреби или учини доступним трећем лицу такав снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис као истините.

(3) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко прети другом да ће учинити доступним трећем лицу његов видео или други снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем.

(4) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини посредством информационо-комуникационих технологија или на други начин због чега су видео или други снимак, фотографија, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем постали доступни већем броју лица,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(5) Ако је дело из ст. 1. до 4. овог члана учињено према детету, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(6) Ако дело из ст. 1. до 5. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се за дело из ст. 1. до 3. овог члана затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 4. овог члана затвором од једне до осам година, а за дело из става 5. овог члана затвором од две до десет година.

(7) Видео или други снимци, фотографије, портрети, аудио записи и списи, као и посебни уређаји којима је учињено кривично дело из овог члана, одузеће се.”

Члан 24.

У члану 153. став 1. речи: „145. став 1” и запета бришу се.

У ставу 2. после броја: „141” додају се запета и речи: „145. став 1”.

Члан 25.

У члану 172. став 4. после речи: „преносио” додају се речи: „или ако докаже да то што је износио није учинио у намери да нашкоди части или угледу лица чије је лићне или породичне прилике износио”.

Члан 26.

У члану 177. став 2. реч: „усвојиоца” замењује се речју: „усвојитеља”.

У ставу 3. речи: „републичког јавног тужиоца” замењују се речима: „Врховног јавног тужилаштва”.

Члан 27.

У члану 178. ст. 1. до 3. мењају се и гласе:

„(1) Ко без пристанка другог лица над њим изврши обљубу или са њом изједначен чин,

казниће се затвором од три до дванаест година.

(2) Ако је дело из става 1. учињено употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица, као и претњом да ће се за то или њему блиско лице открити нешто што би шкодило његовој части или угледу или претњом другим тешким злом,

казниће се затвором од најмање пет година или доживотним затвором.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором најмање осам година или доживотним затвором.”.

Члан 28.

У члану 179. став 1. речи: „од пет до дванаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

У ставу 2. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање осам година или доживотним затвором”.

Члан 29.

У члану 180. став 1. речи: „од пет до дванаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

У ставу 2. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање осам година или доживотним затвором”.

Члан 30.

У члану 181. став 1. речи: „од три месеца до три године” замењују се речима: „од шест месеци до пет година”.

У ставу 2. речи: „старалац, усвојилац” замењују се речима: „старатељ, усвојитељ”.

У ставу 3. речи: „става 2.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”.

У ставу 4. речи: „од шест месеци до пет година” замењују се речима: „од једне до десет година”.

Члан 31.

У члану 182. став 1. речи: „новчаном казном или” бришу се.

Члан 32.

Назив члана и члан 184. мењају се и гласе:

„Члан 184.

Посредовање и подстицање на вршење проституције

(1) Ко наводи, подстиче другог на проституцију, посредује у проституцији или ко путем средстава јавног информисања и других сличних средстава пропагира или рекламира проституцију,

казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана извршено према малолетном лицу,

учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година и новчаном казном.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.”.

Члан 33.

У члану 190. став 2. речи: „усвојилац или старалац” замењују се речима: „усвојитељ или старатељ”, а речи: „са пунолетним лицем” бришу се.

Члан 34.

У члану 191. став 1. речи: „усвојиоца, стараоца” замењују се речима: „усвојитеља, старатеља”.

Члан 35.

У члану 192. став 2. мења се и гласи:

„(2) Лекар здравствене установе који прогласи умрлим живо новорођенче ради промене породичног стања, казниће се затвором од једне до осам година.”.

Члан 36.

У члану 193. ст. 1. и 2. речи: „усвојилац, старалац” замењују се речима: „усвојитељ, старатељ”.

Члан 37.

У члану 194. став 1. речи: „од три месеца до три године” замењују се речима: „од шест месеци до пет година”.

У ставу 2. после речи: „наруши” додају се речи: „или је дело извршено од стране више лица”, а речи: „од шест месеци до пет година” замењују се речима: „од једне до десет година”.

У ставу 3. речи: „од две до десет година” замењују се речима: „од три до дванаест година”.

У ставу 5. речи: „од три месеца до три године” замењују се речима: „од шест месеци до пет година”.

Члан 38.

У члану 205. став 1. речи: „(члан 203)” бришу се.

После става 4. додаје став 5. који гласи:

„(5) Ако вредност украдених ствари из става 1. овог члана не прелази износ од пет хиљада динара, а учинилац је ишао за тим да прибави малу имовинску корист, учинилац ће се казнити затвором до три године.”.

Члан 39.

У члану 207. став 2. реч: „старалац” замењује се речју: „старатељ”.

Члан 40.

У члану 209. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„(4) Ако је дело из става 1. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.”.

Члан 41.

У члану 216. став 4. реч: „старалац” замењује се речју: „старатељ”.

Члан 42.

У члану 222. реч: „усвојиоцу” замењује се речју: „усвојитељу”.

Члан 43.

У члану 223. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„(4) Ако је дело из става 1. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.”.

Члан 44.

У члану 225. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.”.

У досадашњим ст. 2. и 3. који постају ст. 3. и 4. речи: „става 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”.

Члан 45.

Члан 228. мења се и гласи:

„Члан 228.

(1) Ко у вези са јавном набавком поднесе понуду засновану на лажним подацима, или се противно закону договара са осталим понуђачима или наручиоцем, или предузме друге противправне радње у намери да тиме утиче на доношење одлука наручиоца јавне набавке,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лице које у наручиоцу јавне набавке искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог овлашћења, невршењем своје дужности или договарањем са понуђачем, крши закон или друге прописе о јавним набавкама.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено у вези са јавном набавком чија процењена вредност прелази износ од сто педесет милиона динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.

(5) Учиниолац из става 1. овог члана који добровољно открије да се понуда заснива на лажним подацима или на недозвољеном договору са осталим понуђачима или наручиоцем, или да је предузео друге противправне радње у намери да утиче на доношење одлука наручиоца пре него што он донесе одлуку о додели уговора, може се ослободити од казне.”.

Члан 46.

Назив члана и члан 250. бришу се.

Члан 47.

Члан 260. мења се и гласи:

„Члан 260.

(1) Ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине испусти, унесе или одложи одређену количину материје, супстанце или јонизујућег зрачења у ваздух, воду или земљиште и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, воде или земљишта, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине стави у промет производ који користи већи број људи због чега дође до испуштања, уношења или одлагања материје, супстанце или јонизујућег зрачења у ваздух, воду или земљиште чиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, воде или земљишта, екосистема или за животињски или биљни свет.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(5) Ако је дело из става 4. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(6) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(7) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

(8) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. до 5. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите, очувања и унапређења животне средине.”.

Члан 48.

После члана 260. додају се називи чл. и чл. 260а до 260в који гласе:

„Производња и стављање у промет штетних супстанци

Члан 260а

(1) Ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине производи, ставља у промет, извози или употребљава супстанцу, било у њеном чистом облику било у смешама или у предметима, укључујући и њено уграђивање у производе, ако је тиме изазвана опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором до три године.

(2) Ако је дело из ст. 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако је дело из става 3. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(5) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(6) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

Противправна производња и стављање у промет живе и живиних једињења

Члан 260б

(1) Ко противно прописима производи, употребљава, складишти, увози или извози живу, живина једињења, мешавину живе или производе са додатком живе и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до три године.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или је дошло до уништења или знатног оштећења животињског или биљног света, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако је дело из става 3. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(5) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(6) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

Неовлашћена изградња објекта за који је обавезна оцена прихватљивости или процена утицаја на животну средину

Члан 260в

(1) Ко без оцене прихватљивости или студије о процени утицаја на животну средину на коју је надлежни орган дао сагласност, изводи пројекат за изградњу јавног или приватног објекта за који је према прописима таква студија обавезна и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема или за животињски или биљни свет, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.”.

Члан 49.

Назив члана и члан 262. мењају се и гласе:

„Противправно омогућавање рада или затварања постројења у којем се обавља опасна делатност или складиште опасне супстанце

Члан 262.

(1) Ко противно прописима пусти у рад или затвори постројење у којем се обавља опасна делатност или у којем се складиште или користе опасне супстанце и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, воде или земљишта, екосистема или за животињски или биљни свет, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до три године.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(5) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.”.

Члан 50.

После члана 262. додају се назив члана и члан 262а који гласи:

„Противправно захватање површинских и подземних вода

Члан 262а

(1) Ко противно прописима захвата површинске или подземне воде и тиме проузрокује или изазове опасност од настајања знатне штете по еколошки статус или еколошки потенцијал површинских вода или по количински статус подземних вода, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, Учинилац ће се казнити затвором до три године.”.

Члан 51.

Назив члана и члан 265. мењају се и гласе:

„Уништавање, хватање, продаја, увоз и извоз заштићених дивљих животиња и биљака

Члан 265.

(1) Ко кршећи прописе убије, уништи, ухвати, поседује, продаје или нуди на продају један или више примерака заштићених дивљих животињских или биљних врста, казниће се затвором до три године.

(2) Ко кршећи прописе стави у промет, увезе у Србију или изнесе у иностранство један или више примерака заштићених дивљих животињских или биљних врста или њихове делове или предмете који су настали од њих,

казниће се затвором до три године и новчаном казном.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из нехата,

учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до шест месеци.

(4) За покушај дела из ст. 1. и 2. казниће се.

(5) Животиње, биљке, њихови делови или предмети настали од њих из ст. 1. и 2. овог члана одузеће се.”.

Члан 52.

После члана 265. додају се назив члана и члан 265а који гласи:

„Оштећење и уништење станишта заштићене врсте животиња

Члан 265а

(1) Ко противно прописима уништи или знатно оштети станиште заштићене врсте животиња које се налази у заштићеном подручју,

казнице се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету која је непоправљива или дуготрајна,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ко дело из ст.1. и 2. учини из нехата,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Ко изазове знатно узнемирење заштићене врсте животиња у заштићеном подручју,

казнице се затвором до једне године.

(5) Ко дело из става 3. учини из нехата,

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.”.

Члан 53.

Назив члана и члан 266. мењају се и гласе:

„Недозвољено уношење у Србију, прерађивање, одлагање и складиштење опасног отпада

Члан 266.

(1) Ко противно прописима унесе у Србију опасни отпад или га превози, отпрема, прерађује, одлаже, сакупља или складишти, врши надзор над тим активностима, или тргује опасним отпадом или посредује у томе,

Казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ко злоупотребом свог службеног положаја или овлашћења дозволи или омогући да се у Србију унесе опасни отпад из става 1. овог члана, или омогући да се такав отпад превози, отпрема, прерађује, одлаже, сакупља или складишти,

Казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено у односу на отпад који се не сматра опасним, уколико је то за последицу имало или могло да има смрт или тешку телесну повреду неког лица или знатну штету по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема, животињског или биљног света,

Учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(4) Ако је услед дела из ст. 3. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(5) Ко организује вршење дела из ст. 1. и 3. овог члана,

Казниће се затвором од три до десет година и новчаном казном.”

Члан 54.

После члана 266. додају се називи чл. и чл. 266а до 266д који гласе:

„Недозвољено уношење и изношење из Србије, производња, превоз и складиштење радиоактивног материјала и супстанце

Члан 266а

(1) Ко противно прописима изнесе или унесе у Србију радиоактивни материјал или радиоактивну супстанцу или их производи, држи, користи, рукује са њима, превози, прерађује, одлаже, или складишти ако је то за последицу имало или могло да има тешко нарушавање здравља или другу тешку телесну повреду неког лица или знатну штету по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема, животињског или биљног света, казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(2) Ако је услед дела из ст. 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

Уношење, узгајање, поседовање и стављање у промет инвазивних страних врста

Члан 266б

(1) Ко кршећи прописе унесе у Србију, узгаја, стави у промет, поседује, транспортује, користи, или размењује инвазивне стране врсте животиња, биљака или других организама, или ко омогућава њихову репродукцију, раст или узгајање или ослобађање у животну средину или њихово ширење и тиме изазове опасност по живот или тело људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, или опасност од наступања знатног оштећења екосистема, животињског или биљног света,

казниће се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до једне године.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила знатна штета по квалитет ваздуха, земљишта или воде или знатно оштећење екосистема, животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља неког лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

Оштећење озонског омотача

Члан 266в

(1) Ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, ослободи или користи супстанцу која оштећује озонски омотач, било саму било као смешу, казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, ослободи или користи производ и опрему и њихове делове који садрже супстанцу која оштећује озонски омотач или чије се функционисање ослања на такву супстанцу.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Недозвољена производња, коришћење и промет флуорованог гаса са ефектом стаклене баште

Члан 266г

(1) Ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, користи или ослободи флуоровани гас са ефектом стаклене баште, било сам било као смешу, казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, ослободи или користи производ и опрему и њихове делове који садрже флуороване гасове са ефектом стаклене баште или чије се функционисање ослања на те гасове, или пусти у рад такве производе или опрему.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Недозвољена рециклажа брода

Члан 266д

Власник брода који врши његову рециклажу ван овлашћеног постројења, казниће се затвором од три месеца до пет година и новчаном казном.”.

Члан 55.

После члана 274. додају се назив члана и члан 274а који гласе:

„Стављање у промет сировина и производа насталих уништавањем и деградацијом шума

Члан 274а

(1) Ко кршећи прописе учини доступним или стави на тржиште сировине или производе настале уништавањем или деградацијом шума или их извезе у иностранство у количини која није занемарљива,

казниће се затвором до три године и новчаном казном.

(2) Ако је количина сировина или предмета из става 1. овог члана велика, или њихова вредност прелази износ од милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.”.

Члан 56.

У члану 287. став 1. мења се и гласи:

„(1) Ко силом или претњом, извршењем кривичног дела или на други противправан начин прибави, поседује, користи, превози, мења, располаже, растура, даје другом нуклеарне материје или омогућава другом да до њих дође, казниће се затвором од шест месеци до пет година.”.

Члан 57.

Члан 290. мења се и гласи:

„Члан 290.

1) Ко уништи, уклони или теже оштети саобраћајне уређаје, средстава, знакове или уређаје за сигнализацију или заштитне и одбојне ограде које служе безбедности јавног саобраћаја, да погрешне знакове или сигнале, поставља препреке на саобраћајницама или зауставља превозна средства у саобраћају противно прописима,

казниће се затвором до једне године.

(2) Ко уништењем, уклањањем или тежим оштећењем саобраћајних уређаја, средстава, знакова или уређаја за сигнализацију или заштитних и одбојних ограда који служе безбедности јавног саобраћаја, давањем погрешних знакова или сигнала, постављањем препрека на саобраћајницама, заустављањем превозног средства у саобраћају противно прописима или други сличан начин тако угрози јавни саобраћај да тиме доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, казниће се затвором до три године.

(3) Ако је дело из става 2. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.”.

Члан 58.

После члана 292. додају се назив члана и члан 292а који гласи:

„Одбијање наређења заповедника ваздухоплова

Члан 292а

(1) Ко за време трајања лета не поступи поступи по наређењима заповедника ваздухоплова, непосредно, посредно или употребом електронских средстава, услед чега је дошло до угрожавања безбедности ваздушног саобраћаја, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до озбиљне опасности по животе људи или имовину великих размера, казниће се затвором од једне до осам година.”.

Члан 59.

Члан 293. став 1. мења се и гласи:

„(1) Ко силом или претњом да ће употребити силу, застрашивањем или коришћењем техничких средстава, преузме или успостави контролу над ваздухопловом од почетка припреме за лет, током трајања лета, као и непосредно након завршетка лета или над бродом у току пловидбе или над другим јавним превозним средством у току вожње или над непокретном платформом у епиконтиненталном појасу, казниће се затвором од две до десет година. ”.

Члан 60.

У члану 297. став 1. речи: „290. ст. 1. и 2.” замењују се речима: „290. став 2”.

У ставу 2. речи: „290. ст. 1. и 2.” замењују се речима: „290. став 2”.

У ставу 4. речи: „290. став 2.” замењују се речима: „290. став 3”.

Члан 61.

У називу члана 300. речи: „рачунарских вируса” замењују се речима: „злонамерног рачунарског програма”.

У члану 300. ст. 1. и 2. речи: „рачунарски вирус” замењују се речима: „злонамерни рачунарски програм”.

Члан 62.

У члану 310. реч: „Републичког” замењује се речју: „Врховног”.

Члан 63.

У члану 315. став 1. речи: „војне, економске или службене” бришу се.
Став 6. брише се.

Члан 64.

Назив члана и члан 316. мењају се и гласе:

„Одавање тајних података

Члан 316.

(1) Ко неовлашћено непозваном лицу саопшти, преда или учини доступним податке или документа који су му поверени или до којих је на други начин дошао или прибавља податке или документа, а који представљају тајне податке са ознаком тајности „интерно” или „поверљиво”,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено у односу на податке означене степеном тајности „строго поверљиво”,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено у односу на податке означене степеном тајности „државна тајна”,

учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено из користољубља или ради објављивања или коришћења тајних података у иностранству,

учинилац ће се казнити за дело из става 1. овог члана затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 2. затвором од једне до осам година, а за дело из става 3. затвором од пет до петнаест година.

(5) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено из нехата,

учинилац ће се казнити за дело из става 1. овог члана затвором до две године, за дело из става 2. затвором од три месеца до три године, а за дело из става 3. затвором од шест месеци до пет година.”.

Члан 65.

У члану 321. став 3. речи: „314. до 319.” замењују се речима: „314, 315, члана 316. став 3, чл. 317. до 319.”.

Члан 66.

У члану 322. став 5. брише.

Досадашњи став 6. постаје став 5.

Члан 67.

У члану 331. став 3. реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”.

Члан 68.

У члану 332. став 4. реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”.

Члан 69.

У члану 333. став 5. реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”.

Члан 70.

У члану 336б став 2. речи: „јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоца јавнотужилачке функције”, а реч: „тужилачке” замењује се речју: „јавнотужилачке”.

У ст. 3. и 4. речи: „јавном тужиоцу или заменику јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоцу јавнотужилачке функције”.

Члан 71.

У члану 343. став 2. после речи: „скупу” додају се речи: „или је дело извршено у ваздухоплову током трајања лета на начин да изазове угрожавање безбедности ваздухоплова”.

Члан 72.

После члана 343. додају се назив члана и члан 343а који гласе:

„Објављивање материјала којима се саветује извршење кривичног дела

Члан 343а

(1) Ко путем средстава информационих технологија или на други начин учини доступним материјал који садржи информације којима се дају савети у циљу извршења кривичних дела убиство и тешко убиство, кривичних дела против полне слободе, фалсификовање новца, неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, кривичних дела против уставног уређења и безбедности републике србије, фалсификовање исправе и кривичних дела против човечности и других добара заштићених међународним правом,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лице које врши посредовање у приступању материјала из става 1. овог члана.

(3) Ко помоћу средстава информационих технологија свесно приступи материјалу из става 1. овог члана,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Материјалом из става 1. овог члана сматра се сваки материјал који звучно или визуелно садржи упутства или савете за употребу средстава извршења кривичног дела или предмета насталих извршењем кривичног дела.

(5) Материјал из става 1. овог члана одузеће се.”.

Члан 73.

После члана 346. додаје се назив члана и члан 346а који гласе:

„Одобравање, негирање или умањење кривичног дела

Члан 346а

Ко јавно одобрава, негира постојање или значајно умањује тежину кривичног дела за које се може изрећи казна доживотног затвора, на начин који може довести до насиља, ако је извршење кривичног дела утврђено правноснажном пресудом, казниће се затвором од шест месеци до пет година.”.

Члан 74.

После члана 347. додају се називи чл. и чл. 347а до 347в који гласе:

„Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног оружја и хладног оружја на јавном месту

Члан 347а

Ко противно закону на јавном месту носи онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије које не користе метак са централним или ивичним паљењем и хладно оружје,

казниће се новчаном казном или затвором до две године.

Несавесно држање ватреног оружја

Члан 347б

(1) Ко несавесно држи ватрено оружје за чије држање има одобрење надлежног органа па услед таквог држања оружје дође у посед лица које њиме изврши кривично дело, односно противправно дело у закону одређено као кривично дело,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је услед извршеног кривичног дела, односно противправног дела у закону одређеног као кривично дело, наступила тешка телесна повреда или смрт неког лица, учинилац који је несавесно држао оружје,

казниће се затвором од две до дванаест година.

(3) Ватрено оружје из става 1. овог члана одузеће се.

Обучавање малолетног лица за коришћење ватреног оружја

Члан 347в

(1) Ко супротно прописима даје упутства или обучава малолетно лице да користи ватрено оружје,

казниће се затвором од три месеца до три године

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице стрељачке организације или стрелишта које супротно прописима дозволи малолетном лицу приступ стрелишту.”.

Члан 75.

Назив члана и члан 348. мења се и гласи:

„Недозвољено држање и ношење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја

Члан 348.

(1) Ко неовлашћено држи ватрено оружје, његове делове, муницију или експлозивне материје

казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средства на бази експлозивних материја, дисперзионо или гасно оружје, чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима или је у питању већа количина оружја, муниције или средстава или се ради о другим средствима велике разорне моћи,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година и новчаном казном.

(3) Ко неовлашћено носи предмете из ст. 1. и 2. овог члана,

казниће се затвором од пет до 15 година.

(4) Ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. овог члана за чије набављање и држање има одобрење надлежног органа,

казниће се затвором од једне до осам година.

(5) Оружје, његови делови, муниција, експлозивне материје или средства из ст. 1- 4. овог члана одузеће се.”.

Члан 76.

После члана 348. додају се називи чл. и чл. 348а до 348г који гласе:

„Недозвољена производња ватреног оружја, муниције и експлозивних материја

Члан 348а

(1) Ко неовлашћено израђује ватрено оружје, његове делове, муницију или експлозивне материје или врши 3D штампање ватреног оружја, његових делова и муниције или поново активира онеспособљено ватрено оружје,

казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средства на бази експлозивне материје, дисперзионо или гасно оружје, чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима или су у питању веће количине оружја, муниције или средстава или се ради о другим средствима велике разорне моћи,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година и новчаном казном.

(3) Ко поседује 3D нацрте за производњу ватреног оружја из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(4) Ватрено оружје, његови делови, муниција, експлозивне материје, средства или 3D нацрти за производњу ватреног оружја одузеће се.

Недозвољен промет и кријумчарење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја

Члан 348б

(1) Ко без овлашћења увози, извози, или на други начин стиче, продаје, испоручује, премешта или врши пренос ватреног оружја, његових делова, муниције или експлозивних материја на територији Србије или из или преко територије Србије у другу државу и из друге државе на територију Србије,

казниће се затвором од три до дванаест година.

(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средства на бази експлозивних материја, дисперзионо или гасно оружје, чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима или су у питању веће количине оружја, муниције или се ради о другим средствима велике разорне моћи или оружје није означено или је неправилно означено,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана извршено од стране групе, или је учинилац овог дела организовао мрежу препродаваца или посредника,

Учинилац ће се казнити затвором од најмање пет година.

(4) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором од најмање десет година.

(5) Ватрено оружје, његови делови, муниција и експлозивне материје одузеће се.

Неовлашћено испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа или муниције

Члан 348в

(1) Ко неовлашћено испитује, жигоше и обележава оружје, направе или муницију, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Оружје, његови делови, направе, муниција и средства намењена за извршење дела из става 1. овог члана одузеће се.

(3) Под оружјем, направом или муницијом из става 1. овог члана подразумевају се оружје, направе и муниција, одређени у смислу закона који уређује испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа или муниције.

Фалсификовање жигова или ознака за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције

Члан 348г

(1) Ко у намери да их употреби као праве, направи лажне жигове или ознаке за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције или ко у истој намери такве праве жигове или ознаке преиначи или ко такве лажне или преиначене жигове или ознаке употреби као праве,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Жигови или ознаке из става 1. овог члана одузеће се.

(3) Под оружјем, направом или муницијом из става 1. овог члана подразумевају се оружје, направе и муниција, одређени у смислу члана 348в став 3. овог законика.”.

Члан 77.

У називу члана 360. речи: „судије, јавног тужиоца и његовог заменика” замењују се речима: „судије или јавног тужиоца”.

У ставу 1. речи: „Судија или судија поротник, јавни тужилац или његов заменик који у судском поступку” замењују се речима: „Судија, судија поротник или носилац јавнотужилачке функције који у вршењу судијске или јавнотужилачке функције,”.

Члан 78.

Назив члана и члан 369. бришу се.

Члан 79.

У члану 371. став 1. речи: „Ко кршећи” замењују се речима: „(1) Ко кршећи”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

(2) Под присилним нестанком из става 1. овог члана сматра се хапшење, притварање, отмица или било који други облик лишавања слободе од стране државних органа или лица или групе лица која поступају по овлашћењу, уз подршку или сагласност државе, након чега се одбија да се призна лишавање слободе или се скрива судбина несталог лица или место на коме се оно налази, чиме се такво лице ставља ван заштите закона.

Члан 80.

У члану 388. став 1. после речи: „сексуалне експлоатације” додају се запета и речи: „искоришћавање сурогат мајчинства, закључења присилног брака, незаконитог усвајања”, а реч: „дванаест” замењује се речју: „петнаест”.

У ставу 6. после речи: „групе” додају се речи: „или службеног лица”.

У ставу 8. речи: „шест месеци до пет” замењују се речима: „две до десет”.

У ставу 9. речи: „једне до осам” замењују се речима: „три до дванаест”.

У ставу 10. речи: „2. и 6.” замењују се речима: „2, 3, 6. и 7.”.

Члан 81.

После члана 391г додају се називи чл. и чл. 391д и 391ђ који гласе:

„Испуштање штетних супстанци из ваздухоплова у лету

Члан 391д

(1) Ко у намери да другог лиши живота, нанесе тешку телесну повреду, угрози животну средину или нанесе знатну имовинску штету, из ваздухоплова у току трајања лета испусти биолошко, хемијско или нуклеарно оружје, експлозивне, радиоактивне или сличне супстанце,

казниће се затвором од две до десет година.

(2) Ако је приликом извршења дела из става 1. овог члана, учинилац са умишљајем нанео неком лицу тешку телесну повреду или је нанео знатну имовинску штету,

казниће се затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица, казниће се затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Недозвољени превоз опасних материја ваздухопловом

Члан 391ђ

(1) Ко без дозволе надлежног органа ваздухопловом превози, наручује превоз или омогућава превоз експлозивног или радиоактивног материјала, знајући да је намењен за изазивање смрти, тешке телесне повреде, знатне имовинске штете, претње у циљу застрашивања становништва, као и принуду државних органа или међународних организација на одређено чињење или нечињење,

казниће се затвором од једне до осам година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко без дозволе надлежног органа превози или омогућава превоз ваздухопловом биолошког, хемијског или нуклеарног оружја, изворног или посебног физионог материјала, опреме и материјала посебно израђеног или припремљеног за обраду, употребу или производњу посебног физионог материјала знајући да је намењен за нуклеарну експлозију или било коју другу нуклеарну активност коју није одобрио надлежни орган, као и опреме, софтвера или сличне технологије која значајно доприноси пројектовању, производњи или испоруци оружја.”.

Члан 82.

Назив члана и члан 415. бришу се.

Члан 83.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Службени гласник РС”, број 87/18), члан 98. Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број

104/09) и члан 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији („Службени гласник РС”, бр. 20/15, 10/19, 20/20 и 14/22).

Члан 84.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, изузев одредаба чл. 47. до 55. овог закона које ступају на снагу по истеку шест месеци од дана објављивања закона.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Кривичног законика садржан је у члану 34. став 2. и члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да се кривична дела и кривичне санкције одређују законом и да Република Србија уређује и обезбеђује одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом и за повреду закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о изменама и допунама Кривичног законика произлазе из потребе за даљим унапређењем кривичноправног система Републике Србије и његовим прилагођавањем савременим потребама друштва, као и обавезама које произлазе из процеса приступања Европској унији. Ове измене имају за циљ да обезбеде већу ефикасност у спречавању и кажњавању најтежих кривичних дела, као и да ојачају заштиту права грађана и јавног интереса. Усвајање овог закона омогућава додатну хармонизацију са међународним стандардима, али је такође неопходно ради даљег усклађивања са обавезама које проистичу из међународних конвенција које је Република Србија ратификовала, укључујући Конвенцију Уједињених нација против транснационалног организованог криминала и Конвенцију Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици. Усаглашавањем са прописима Европске уније, као што су Директива Европске уније 2011/36/EУ о спречавању и борби против трговине људима и заштити њених жртава, Директива 2011/93/EУ о борби против сексуалног злостављања и сексуалне експлоатације деце и дечије порнографије, Директива (EУ) 2017/1371 о борби против превара које се односе на финансијске интересе Уније путем кривичног права, Одлука Савета о безбедносним правилима за заштиту поверљивих информација EУ (2013/488/EУ), Конвенција о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством, као и других прописа стварају се услови за ефикасније и јасније регулисање области које ови акти уређују, остварујући на тај начин виши ниво правне сигурности и боље спровођење закона у пракси.

Изради Нацрта закона претходила је анализа ефективности кривичноправног система која се заснивала на окончаним случајевима у циљу идентификовања и отклањања његових слабости и недостатака. Имајући у виду комплексност задатка и материје коју Кривични законик уређује, до одређених решења се дошло, не само имајући у виду резултате ове анализе, већ и на основу уважавања низа иницијатива за измене и допуне овог законика од различитих заинтересованих страна, укључујући носиоце правосудне функције, адвокате, стручњаке из области кривичног права, међународних и невладиних организација, државних органа, као и представника лица која обављају посао од јавног значаја. Међу њима се посебно издваја Повереник за заштиту равноправности, који је указала на потребу унапређења кривичноправне заштите кроз укидање одређених инкриминација за које се сматра да могу имати дискриминаторни ефекат, као што је кривично дело преношења ХИВ инфекције и на значај пажљивог преиспитивања кривичних дела која се односе на неовлашћено ширење интимних садржаја и обљубу без пристанка. Ове иницијативе су често биле подстакнуте друштвеним догађајима, који су указивали на потребу за додатном заштитом одређених група или за унапређењем кривичноправне заштите у специфичним областима.

Интервенције у општем делу Кривичног законика, биле су неопходне да би се унапредиле постојеће одредбе, ујединила пракса и отклониле недоумице у његовој примени, као и да се усклади казнена политика са савременим потребама друштва и међународним обавезама. Нацрт закона предвиђа прецизирање важних института, као што су нужна одбрана и условни отпуст, додатно су заштићене осетљиве групе, али су прецизирани и одређени појмови ради усклађивања са савременим токовима, као и међународним и домаћим прописима.

У посебном делу Кривичног законика посебан акценат је стављен на поштравање казнене политике у односу на одређена кривична дела. Ово укључује кривична дела против полне слободе, као што су Силовање, Обљуба са дететом и Обљуба над немоћним лицем, као и кривично дело Насиље у породици. С тим у вези, председник Републике доставио је Влади иницијативу за измену Кривичног законика, која има за циљ поштравање казнене политике у односу на кривична дела силовања и насиља у породици. У иницијативи се за кривично дело силовања предлаже казна затвора од пет до дванаест година уз могућност изрицања доживотног затвора, а предлаже се поштравање казнене политике и у односу на друга кривична дела против полне слободе. Након спроведене јавне расправе и консултација са стручном и заинтересованом јавношћу, кривично дело силовања је редефинисано тако да је основни облик свако извршење обљубе или са њом изједначеног чина без пристанка другог лица, док су као квалификовани облици предвиђене ситуације када је дело извршено употребом силе или претње, као и у другим тежим околностима. За ове теже облике, у зависности од последица и начина извршења, прописане су казне од најмање пет, осам или десет година затвора, уз могућност изрицања доживотног затвора. На овај начин Република Србија усклађује своје законодавство са Истанбулском конвенцијом и препорукама GREVIO и Европске комисије.

Очекује се да би усвајањем ових предлога читаво друштво, а пре свега државни органи, послали јасну поруку жртвама силовања и насиља у породици, као и свим грађанима и грађанкама, да ће држава најоштрије реаговати с циљем да се сви облици насиља одлучно сузбијају и најоштрије казне сви учиниоци таквих кривичних дела. Очекује се и да би усвајање ових предлога значајно охрабрило све жене и остале жртве да не трпе насиље и да сваки облик сексуалног насиља, укључујући и силовање, без страха пријаве и да буду уверени да ће држава бити ту за њих да их заштити. Поштравање казнене политике у односу на ова кривична дела несумњиво би утицало и превентивно на потенцијалне учиниоце.

Влада је размотрила достављену иницијативу председника Републике и налази да је потребно предложеним изменама и допунама Кривичног законика проширити круг кривичних дела за која је прописана казна доживотног затвора, и то за кривична дела против против полне слободе у тежим облицима силовања, обљубе над немоћним лицем и обљубе са дететом, и предвидети да лица која су осуђена на доживотни затвор за наведена кривична дела немају права на условни отпуст.

У вези са предложеним, треба имати у виду да је у последњих пет година у Републици Србији уочен тренд пораста и броја пријављених кривичних дела против полне слободе и већи број подигнутих оптужница, као и осуда за ова кривична дела.

Казна доживотног затвора код основног облика кривичног дела силовање треба да замени постојећу најтежу казну затвора у трајању од дванаест година, како би се на тај начин потенцијални учиниоци одвратили од извршења кривичног дела. Тиме би се истовремено остварила сврха опште и специјалне превенције.

Поред тога, Нацрт закона садржи и друге значајне новине, а то је пре свега прописивање правила за строже кажњавање учинилаца кривичних дела и за нека друга кривична дела против полних слобода, будући да се повећала учесталост и ових

кривичних дела.

Поштравају се и садашње предвиђене казне за кривично дело Насилје у породици (члан 194), имајући у виду све теже последице и све већи број жртава у последњих неколико година.

Појачана кривична одговорност учинилаца ових кривичних дела ће се обезбедити и одредбама измењеног члана о условном отпусту, у којима је предвиђено да се учинилац одређених кривичних дела против полне слободе више неће ни условно отпустити. Наведене измене настављају тенденцију појачане кривичноправне заштите жртава сексуалног и породичног насиља, посебно жена и деце, с обзиром да досадашње измене Кривичног законика, и поред очекивања, нису до краја испуниле своју сврху, због чега је неопходно извршити даље измене како би се законским одредбама додатно утицало на садашње и будуће извршиоце.

Имајући у виду пораст криминалитета и догађаја који су се десили у Републици Србији 2023. године, Влада је донела низ мера ради системског решавања проблема и веће безбедности грађана. С тим у вези, Нацртом закона је предвиђен низ нових кривичних дела, као што су Објављивање материјала којима се саветује извршење кривичног дела, Одобравање, негирање или умањење кривичног дела, Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног и хладног оружја на јавном месту, Несавесно држање ватреног оружја и Обучавање малолетног лица за коришћење ватреног оружја.

Извршено је и усклађивање са Законом о тајности података, с обзиром да је према том закону прописан јединствен систем одређивања и означавања тајних података који се примењује на све органе јавне власти, а не према државном органу који одређује тајне податке. У том смислу, постојеће кривично дело из члана 98. Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09) пребачено је у Кривични законик на тај начин што је досадашње кривично дело Одавање државне тајне замењено кривичним делом Одавање тајних података. Такође су брисана садашња кривична дела Одавање војне тајне и Одавање службене тајне из Кривичног законика, с обзиром да су већ обухваћена новим кривичним делом. Распони прописаних казни између ових кривичних дела су идентични, а сама радња извршења је прецизнија у односу на досадашња кривична дела. Ова измена је у складу и са упоредно-правном праксом држава у региону, будући да је реч о системима који потичу из заједничке државе. Наведене измене нису извршене раније због већег броја већ започетих кривичних поступака због кривичних дела Одавање државне тајне, Одавање војне тајне и Одавање службене тајне, као и због чињенице да раније нису донети сви подзаконски прописи који су били неопходни за спровођење Закона о тајности података. Како су ранији кривични поступци окончани и донети сви неопходни подзаконски прописи и како су државни органи у Републици Србији успоставили нови систем рада са тајним подацима, створили су се и услови за наведено усклађивање Кривичног законика са Законом о тајности података.

У том смислу, извршена су и друга потребна усклађивања са Законом о тајности података, на тај начин што је извршена допуна постојећег члана 112. Кривичног законика, где је у садржину израза додато и значење израза „тајни податак”, као и у садашњем члану 315. Кривичног законика (кривично дело Шпијунажа), с обзиром да је Кривични законик уведен и појам „тајног податка”, који далеко шире и прецизније одређује који су то подаци који се сматрају тајним подацима.

Поред тога, а због разумљивије и ефикасније примене Кривичног законика, измењено је и садашње кривично дело Неовлашћено откривање тајне, на тај начин што је прецизирано да је у овом случају реч о професионалној тајни одређених професија, која су та лица сазнала у вршењу своје професионалне делатности. У том смислу, прецизиран и проширен круг је таквих професија, као и врста података на које се односи

то кривично дело (подаци о личном и породичном животу). И ова измена је у складу са упоредним решењима других држава у региону.

Претходне законодавне интервенције имају за последицу и правно-техничко решење из прелазне одредбе, с обзиром да је стављен ван снаге члан 98. Закона о тајности података, будући да је то кривично дело сада део Кривичног законика.

Кривични законик је потребно ускладити и са одредбама Протокола против незаконите производње и промета ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом којим се допуњава Конвенција Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, који је Република Србија, као правни следбеник Државне заједнице Србија и Црна Гора ратификовала 2005. године. Овај протокол предвиђа усаглашавање националног законодавства државе које га је ратификовала што обухвата и усклађивање са одредбама чл. 3, 5. и 8. Протокола.

Чланом 5. став 1. Протокола прописано је да свака држава која ратификује Протокол треба да усвоји законодавне и остале неопходне мере, како би се као кривично дело оквалификовале радње извршења:

- 1) незаконита производња ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције;
- 2) незаконит промет ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом;
- 3) фалсификовање или незаконито брисање, уклањање или промену ознака на ватреном оружју које су предвиђене у члану 8. Протокола.

Свака држава која је ратификовала Протокол треба да усвоји такве законодавне и остале неопходне мере да би се као кривично дело оквалификовале следеће радње:

- 1) у складу са основним принципима њеног правног система, покушај извршења прекршаја или саучесништво у прекршају који је установљен у члану 5. став 1. Протокола;
- 2) организовање, наређивање, помагање, подстицање, олакшавање или саветовање приликом извршења прекршаја који је прописан у члану 5. став 1. Протокола.

Према члану 3. став 2. тачка д) Протокола прописана су три кривична дела у вези са неовлашћеном производњом ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције, како је прописано чланом 5. Протокола, а које су државе које су ратификовале Протокол обавезне да усвоје:

- 1) производња или склапање ватреног оружја без означавања ватреног оружја;
- 2) производња или склапање делова и склопова који су незаконито набављени;
- 3) производња или склапање без лиценце или дозволе надлежних органа.

Конкретна сврха ових одредби је превентивно деловање да не дође до кршења основних захтева Протокола у погледу увоза, извоза и праћења, тако што ће се извршити производња свих делова и склопова ватреног оружја и обавити њихов извоз пре склапања у готов производ, да не дође до трајне производње ватреног оружја, без овлашћења надлежног органа и да процес производње подразумева стављање ознака довољних за праћење ватреног оружја.

Неовлашћени промет је кривично дело прописано у члану 3. став 2. тачка д) Протокола које прописује два специфична кривична дела у вези са неовлашћеним прометом: 1) свако премештање ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције са или преко територије једне државе чланице на територију друге државе чланице без законског одобрења и 2) свако премештање ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције са или преко територије једне државе која је ратификовала Протокол на територију друге државе која је ратификовала Протокол ако ватрено оружје није означено у складу са чланом 8. Протокола.

Анализа постојећег члана 348. Кривичног законика указује да:

1) само неовлашћена производња је оквалификована као кривично дело, док друга два кривична дела у вези са неовлашћеном производњом према Протоколу нису прописана: производња или склапање ватреног оружја без ознака и производња и склапање од делова и склопова који су незаконито набављени;

2) неовлашћени промет ватреног оружја није изричито прописан као кривично дело у Кривичном законнику, због чега постоји неусклађеност са Протоколом, иако су радње учиниоца у вези са продајом и разменом ватреног оружја обухваћене у члану 348. став 1. Кривичног законика. У том погледу недостатак Кривичног законика је у чињеници да нису криминализоване радње премештања ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције са или преко територије једне државе која је ратификовала Протокол на територију друге државе која је ратификовала Протокол, односно радње лица које је извршило незаконити увоз, извоз, набавку, испоруку, пренос ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције;

3) прописане казне за неовлашћени промет и размену ватреног оружја су прилично благе, а нису прописани ни тежи облици кривичног дела, ако је учињено од стране групе;

4) Кривичним закоником није инкриминисано фалсификовање или незаконито брисање, уклањање или промена на ватреном оружју. У питању је јако битно кривично дело, јер су у великом броју случајева неовлашћеног промета ватреним оружјем ознаке уклоњене или промењене са циљем да се онемогући поступак праћења ватреног оружја и утврђивања тренутка преусмеравања конкретних комада ватреног оружја из легалних у нелегалне токове.

Из наведених разлога неопходно је изменити одредбе Кривичног законика које се односе на кривично дело Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја.

Поред тога, вршено је и усклађивање са Конвенцијом о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством (Пекиншка конвенција), Протоколом којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол), као и Протоколом о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол). Усклађивање са наведеним међународним документима представља обавезу која проистиче из чланства Републике Србије у Међународној организацији цивилног ваздухопловства (ICAO).

Један од важних разлога за доношење овог закона је и потреба за систематским уређењем кривичних дела, како би се она инкорпорирала у Кривични законик. Примера ради, чланом 85. Нацрта закона предвиђено је да престану да важе чланови 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције, члан 98. Закона о тајности података и члан 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији. Ова кривична дела су интегрисана у Кривични законик у циљу систематског и уједначеног уређења ове материје.

Нацрт закона предвиђа и низ термилошких прецизирања и усклађивања са другим прописима, првенствено са Амандманима на Устав Републике Србије, Законом о јавном тужилаштву и Породичним законом. Оваква усклађивања имају за циљ доследност у примени терминологије, што је од великог значаја за правилну примену закона и избегавање правних недоумица у пракси.

Све предложене измене имају за циљ да ојачају правну сигурност, заштите основна права грађана и обезбеде да Република Србија испуни своје међународне обавезе у области кривичног права.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чл. 1. и 2. Нацрта закона врши се термилошко прецизирање ради усклађивања са Амандманима на Устав Републике Србије и Законом о јавном тужилаштву, где се термин „републички јавни тужилац” замењује термином „Врховно јавно тужилаштво”. Ове измене су део ширег процеса усклађивања законодавства са уставним променама које регулишу надлежности и функције тужилаштва, како би се обезбедила доследност и хармонизација у употреби терминологије.

Чланом 3. Нацрта закона проширује се дефиниција нужне одбране у члану 19. Кривичног законика, тако што се омогућава да се нужна одбрана примени, не само када је напад у току већ и када напад непосредно предстоји. Овим изменама уважавају се ситуације када је очигледно да ће до напада доћи у врло блиској будућности, али он још није почео, што може бити подједнако опасно и захтевати правовремену реакцију како би се избегле озбиљне последице. Тиме се штите лица у потенцијално угрожавајућим ситуацијама и пружа већа флексибилност у примени нужне одбране, али уз задржавање строгих критеријума пропорционалности чиме се обезбеђује заштита легитимних интереса грађана и спречавање злоупотреба у примени самоодбране. Поред веће правне сигурности и ефикасности у примени закона од стране судова овом изменом врши се и усклађивање са међународним стандардима у складу са савременим правним трендовима у европским државама које препознају потребу за ширењем концепта нужне одбране.

Чланом 4. Нацрта закона врши се прецизирање у члану 42. Кривичног законика, тако што се појам „кривичне санкције” замењује речју „казне,” како би се јасно назначило да се у контексту сврхе кажњавања ради искључиво о казнама, а не о другим санкцијама. С обзиром да кривичне санкције поред казни укључују и друге мере које се могу применити према учиниоцу кривичног дела, као што су мере безбедности или васпитне мере, овом изменом се јасно утврђују последице за учиниоца кривичног дела. Такође, изменом се одражава и систематизација у осталим члановима Кривичног законика и постиже прецизност и доследност у примени законских одредби, посебно у контексту правне сигурности и казнене политике .

Члан 5. Нацрта закона предвиђа измене у члану 44. Кривичног законика који дефинише главне и споредне казне које се могу изрећи за кривична дела. У важећем члану 44. као главне казне наводе се доживотни затвор и казна затвора, док новчана казна, рад у јавном интересу и одузимање возачке дозволе могу бити изречене као главне или споредне казне. Овом изменом, рад у јавном интересу више није предвиђен и као споредна казна, већ искључиво као главна казна. На овај начин се омогућава судовима да изрекну алтернативну казну уместо затвора у случајевима где то сматрају примереним, што омогућава боље одмеравање казне у сваком појединачном случају и утиче на смањење оптерећености затворског система. Измена члана 44. Кривичног законика је у складу са савременим кривичноправним трендовима, препорукама Европске уније и међународним организацијама који наглашавају рехабилитацију и ресоцијализацију учинилаца кривичних дела.

Чланом 6. Нацрта закона врше се измене члана 46. Кривичног законика који прописује одредбе о условном отпусту. За кривична дела против полне слободне као што су силовање, обљуба над немоћним лицем и обљуба са дететом, условни отпуст је потпуно онемогућен, што је у складу са строжом казненом политиком за ова кривична дела. Овим се јасно дефинишу ситуације у којима тај институт не може бити примењен, посебно у случају најтежих кривичних дела, што је у складу са међународним

стандардима који се односе на људска права, али и на заштиту друштва од опасних учинилаца кривичних дела.

У члану 7. Нацрта закона, предлаже се измена члана 54а Кривичног законика који прописује **посебну околност за одмеравање казне за кривично дело учињено из мржње**, тако што се на постојеће основе за мржњу због дискриминације, као што су раса, вероисповест, национална или етничка припадност, пол, сексуална оријентација и родни идентитет, додаје и инвалидитет, чиме се појачава заштита права угрожених група и шаље снажна порука да друштво неће толерисати дискриминацију. Овом изменом се обезбеђује конзистентност са другим законима, као што је Закон о забрани дискриминације, који већ предвиђа заштиту од дискриминације на основу инвалидитета, а поред тога врши се и усклађивање са Конвенцијом УН о правима са особа са инвалидитетом и другим међународним стандардима. У погледу прописа Европске уније, одредба члана 54а Кривичног законика усклађена је са **Чланом 19. Уговора о функционисању Европске уније – Други део Недискриминација и грађанство Уније**, који омогућава борбу против дискриминације на основу пола, расе, етничке припадности, религије, инвалидитета и сексуалне оријентације. Такође је у складу са **Повељом о основним правима Европске уније (2000/С 364/01)**, која забрањује дискриминацију и промовише једнакост, као и са **Резолуцијом Европског парламента из 2013. године** о борби против расизма, ксенофобије и злочина из мржње (2013/2543 (RSP)). Ова одредба одражава и препоруке из Комуникације од Комисије Европском парламенту и Савету, **СОМ(2021) 777**, које позивају на проширење кривичних дела на говор и злочине из мржње.

Чланом 8. Нацрта закона извршено је прецизирање одредби члана 55а Кривичног законика, ради отклањања недоумица у пракси, с обзиром на различиту интерпретацију од стране судова. Недоследности у примени одредбе о израчунавању казни омогућавају неправичност у казненој политици, те је било неопходно увести прецизније одредбе које би јасно дефинисале израчунавање казне. Поред тога, један од значајних аспеката предложене измене је увођење специјалног поврата. Вишеструки поврат, који подразумева да је учинилац два пута осуђен за било које кривично дело са умишљајем, није довољно специфичан и не омогућава адекватну индивидуализацију казне, јер се оваквим приступом не разликују повратници који понављају слична или иста кривична дела од оних који чине различита дела. С друге стране специјални поврат, односно када је лице два пута осуђено за исто или истоврсно кривично дело, омогућава правичнији приступ кажњавању. Овде се санкционише понављање истог типа криминалног понашања, што показује већу опасност по друштво и потребу за оштријим санкцијама. Такође, у истом члану додаје се и став 2. који прописује да се под ранијом осудом подразумева осуда за кривично дело која је утврђена правноснажном пресудом домаћег суда, односно суда стране државе, чиме се Република Србија усклађује са одредбама Конвенције Савета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању прихода стечених криминалом и о финансирању тероризма (Варшавска конвенција), а на основу препорука Конференције држава уговорница (СОР), тела надлежног за праћење спровођења ове конвенције.

Чланом 9. Нацрта закона мења се одредба члана 6б. Кривичног законика који прописује када и под којим условима осуђено лице може бити условно отпуштено из затвора пре истека изречене казне. Изменом овог члана је предвиђено да се условна осуда не може изрећи у случају да је прописана као најмања мера казне затвор у трајању од две године или тежа казна, док је претходно био фокус на забрани изрицања условне осуде за кривична дела за које се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна.

Чланом 10. допуњује се члан 87. Кривичног законика, додавањем става 4. којим се прописује да ако је законом предвиђено обавезно одузимање предмета, а тај предмет се налази у својини правног лица, мера безбедности одузимања предмета може се изрећи само под условима прописаним законом који уређује одговорност правних лица за кривична дела. Допуна члана 87. извршена је услед уочених проблема у примени, нарочито у случајевима када правна лица чија је делатност изнајмљивање возила или организација транспортом дају возила трећим лицима на основу уговора, а она потом буду злоупотребљена за извршење кривичних дела (нпр. Недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи). Стриктним тумачењем постојећих одредаба долазило је до одузимања имовине и у ситуацијама када одговорност правног лица није утврђена у складу са Законом о одговорности правних лица за кривична дела, па се наведеном допуном обезбеђује правична и сразмерна примена мере безбедности одузимања предмета, уз поштовање начела законитости и заштите права трећих лица.

Чланом 11. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање са уставним променама и Законом о јавном тужилаштву (члан 102).

Чланом 12. Нацрта закона допуњује се одредба члана 106. Кривичног законика која прописује застарелост извршења споредне казне и мере безбедности, ради усаглашавања са чланом 79. Кривичног законика који прописује врсте мера безбедности.

Члан 13. Нацрта закона садржи измене правно-техничке природе, чиме су отклоњене недоумице у тумачењу ове норме (члан 107).

Чланом 14. Нацрт закона мењају се одређена значења израза садржана у члану 112. Кривичног законика, којим се овај члан усаглашава са савременим потребама, међународним стандардима и прописима Европске уније. Рачунарски вирус у ставу 20. овог члана прецизиран је тако што се сада на свеобухватан начин дефинише појам рачунарских програма који се праве са сврхом да нанесу штету рачунару, рачунарској мрежи или рачунарским подацима. Дефиниција новца из става 23. овог члана је прецизирана и усклађена са Женевском конвенцијом о фалсификовању средстава плаћања из 1929. године, као и тачком 12. Европског парламента и Савета 2014/62/ЕУ о кривично-правној заштити евра и других валута од фалсификовања у којој се наводи да банкноте и кованице које Европска централна банка или национале централне банке и ковнице новца још увек нису званично издале, треба да потпадају под заштиту ове директиве. Допуњено је и значење члана породице у смислу Кривичног законика, додавањем бивших супружника у овај круг, што је у складу са међународним стандардима и праксом Европског суда за људска права (нпр. није потребно да наведена лица, посебно бивши супружници живе у заједничком домаћинству), док је у истој тачки извршено и термилошко усклађивање са Породичним законом. На крају, додат је и став 37. у коме се дефинише појам тајног података, у складу са Законом о тајности података и који прецизније одређује који се подаци сматрају тајним. Ова одредба је у складу и са Одлуком Савета о правилима безбедности за заштиту поверљивих информација ЕУ (2013/488/ЕУ).

Чланом 15. Нацрта закона прописује се казна доживотног затвора најмање пет година или казна доживотног затвора уместо казне затвора од пет до петнаест година за кривично дело Убиство (члан 113), чиме се постиже међусобна усклађеност система кривичних санкција у контексту поштравања казни за поједина кривична дела.

У члану 16. Нацрта закона изменом се усклађује терминологија текста законика са уставним амандмана и Законом о јавном тужилаштву (члан 114).

Чланом 17. Нацрта закона усклађују се појмови усвојиоца или староца са терминима из Породичног закона (члан 120).

У члану 18. Нацрта закона, из кривичног дела Сакаћење женског полног органа (члан 121а) изузима се лакши облик који прописује да ће се учинилац казнити затвором

од три месеца до три године, ако постоје нарочито олакшавајуће околности под којима је дело из става 1. овог члана учињено. Тиме се одредбе овог кривичног дела додатно усклађују са Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулском конвенцијом).

Члан 19. Нацрта предвиђа у члану 136. Кривичног законика измену казненог минимума за основни облик кривичног дела изнуђивања исказа, који је повећан са три месеца на шест месеци затвора у циљу јачања кривичноправне заштите процесних права и доследније санкционисање недозвољених радњи службених лица чији је циљ прибављање изјаве на незаконит начин. Истовремено је брисан досадашњи став 2. којим је био прописан тежи облик овог кривичног дела. Разлог за брисање лежи у делимичном преклапању са квалификованим облицима других кривичних дела, нарочито са чланом 137, што је у пракси доводило до неуједначене правне квалификације. Једноставнијим законским решењем, уз повећан казнени минимум, обезбеђује се јаснији оквир за примену овог кривичног дела.

Чланом 20. Нацрта закона врши се измена члана 137. Кривичног законика, тако што се у ставу 3. казнени минимум повећава са три на шест месеци затвора, у случају када кривично дело Злостављање и мучење изврши службено лице у вршењу службе. Овом изменом појачава се санкционисање најтежих облика злоупотребе службеног положаја ради наношења тешких патњи другом лицу и унапређује се заштита физичког и психичког интегритета од недозвољеног поступања службених лица. Такође, домаће законодавство се овим даље усклађује са међународним стандардима, пре свега са чланом 1. Конвенције против мучења и других облика суровог, нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања.

У члану 21. Нацрта закона измена се односи на усклађивање са новом терминологијом носилаца јавнотужилачке функције у складу са уставним променама и Закона о јавном тужилаштву (члан 138).

Чланом 22. Нацрта закона мења се назив члана и члан 141. Кривичног законика. Измене овог члана су усмерене на заштиту професионалне тајне, прецизирањем овог кривичног дела, што обезбеђује заштиту поверења које грађани имају у професије као што су адвокат, јавни бележник, јавни извршитељ, лекар и друго лице, али се осигурава и заштита личних података.

Чланом 23. уведено је ново кривично дело Злоупотреба снимка, фотографије, портрета, аудио записа или списка са сексуално експлицитним садржајем (члан 145а). Ово кривично дело уводи се као одговор на све учесталији облик дигиталног насиља познат у пракси као „осветничка порнографија“, која за последицу има виктимизацију, друштвену стигматизацију и психичке трауме. Новим кривичним делом штите се лица од неовлашћеног ширења, измене, објављивања или претње објављивањем њихових интимних снимака, фотографија, портрета, аудио записа или списка. Дакле, санкционише се поступање које доводи до озбиљног нарушавања права на приватност, достојанство и психофизички интегритет, с посебним нагласком на облике дигиталног насиља.

Кривично дело је уређено тако да обухвата различите форме неовлашћеног поступања: (1) дељење или стављање садржаја на увид трећим лицима без пристанка лица које се на њему налази; (2) изразу или преиначење постојећег садржаја у циљу представљања као истинитог (тзв. „дипфејк“ садржаји); (3) претњу да ће се садржај бити објављен; као и (4) чињење таквог садржаја доступним већем броју лица путем информационо-комуникационих технологија. Предвиђени су и квалификовани облици дела уколико је извршено према детету или од стране службеног лица, као и мера одузимања садржаја и уређаја којима је дело учињено.

Кроз различите облике друштвене иницијативе и на јавној расправи исказана је јасна подршка увођењу овог кривичног дела, што је додатно указало на потребу да

правни систем пружи јасну и делотворну заштиту жртава. Прописивањем овог кривичног дела, Република Србија усклађује своје законодавство са међународним стандардима, при чему треба поменути и Директиву (ЕУ) 2024/1385 о борби против насиља над женама и насиља у породици, која предвиђа инкриминацију недобровољног ширења интимних садржаја и других облика дигиталног насиља, Такође, кривичноправна заштита прилагођава се савременим облицима дигиталног насиља и проширује се на ситуације које до сада нису биле адекватно санкционисане.

У члану 24. Нацрта закона измењен је члан 153. Кривичног законика, тако што се гоњење за кривично дело Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка (члан 145. став 1) више не предузима по приватној тужби, већ по предлогу. На тај начин се јача положај оштећеног, јер се терет покретања поступка више не оставља искључиво њему, већ се обезбеђује активнија улога јавног тужилаштва у заштити приватности. Ова измена одражава појачану друштвену осетљивост на повреде личног и интимног живота и усклађена је са увођењем новог кривичног дела из члана 145а, којим се санкционише злоупотреба сексуално експлицитних садржаја, што сведочи о системском приступу у заштити права на приватност у савременим условима.

Члан 25. Нацрта закона мења члан 172. Кривичног законика, који се односи на кривично дело Изношење личних и породичних прилика. Конкретном изменом у овом члану додаје се одредба да учинилац овог кривичног дела може бити ослобођен ако докаже да оно што је износио није учинио у намери да нашкоди части или угледу лица чије је личне или породичне прилике износио. Овим се прописује додатни критеријум за процену кривичне одговорности, стављајући акценат на намеру учиниоца, што омогућава боље разликовање између случајева где постоји намера и где изношење информација није учињено са циљем да се нанесе штета.

У члану 26. Нацрта закона извршено је термилошко усклађивање у складу са уставним променама и Законом о јавном тужилаштву, као и усклађивање термина са Породичном законом (члан 177).

Чланом 27. Нацрта закона мења се члан 178. Кривичног законика. Изменама се поопштравају казне за кривично дело силовања, при чему је као најтежа санкција предвиђен и доживотни затвор. Криминално-политичко оправдање увођења доживотног затвора заснива се на потреби да се на недвосмислен начин пошаље порука да ће свако ко изврши ово крајње тешко кривично дело сносити најстроже последице.

Кривично дело силовања дефинише се као обљуба или са њом изједначен чин извршен без пристанка другог лица. На овај начин Република Србија усклађује своје законодавство са чланом 36. Истанбулске конвенције, као и са препорукама GREVIO и Европске комисије. Приликом израде решења размотрени су и ставови изнети током јавне расправе и консултација са стручном и заинтересованом јавношћу. На овај начин обезбеђено је свеобухватно и недвосмислено инкриминисање сваког сексуалног чина извршеног без пристанка. Кључни елемент овог кривичног дела је, дакле, одсуство слободно и добровољно датог пристанка оштећеног лица.

Као квалификовани облик силовања предвиђено је извршење дела уз употребу силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело оштећеног или њему блиског лица, као и претњом да ће се за оштећеног или њему блиско лице открити нешто што би шкодило његовој части или угледу, или претњом другим тешким злом. За овај облик силовања, као и у случајевима када је наступила тешка телесна повреда или смрт жртве, када је дело учињено према детету, од стране више лица, на нарочито свиреп или понижавајући начин, или када је имало за последицу трудноћу, прописане су казне од најмање пет, осам или десет година затвора, уз могућност изрицања доживотног затвора. На тај начин јасно се наглашава да је силовање једно од најтежих кривичних дела у

правном систему Републике Србије и обезбеђује се највиши степен заштите сексуалне слободе и интегритета жртава.

Чл. 28. и 29. Нацрта закона мењају се чл. 179. и 180. Кривичног законика, којима су прописана кривична дела Обљуба над немоћним лицем и Обљуба са дететом. Као и код кривичног дела Силовање и овде се поопштравају казне за наведена дела, тако што се казна у ставу 1. повећава се са досадашњих пет до дванаест година затвора на казну затвора од најмање пет година или доживотни затвор, док се у ставу 2. казна са осам до петнаест година затвора повећава на најмање осам година или доживотни затвор. Овакво значајно поопштравање казнене политике има за циљ да доживотни затвор представља несумњиву и очекивану последицу за све учиниоце ових најтежих кривичних дела, у циљу заштите најосетљивијих друштвених група и боље генералне превенције.

Чл. 30. и 31. Нацрта закона извршене су потребне интервенције и код кривичних дела Обљуба злоупотребом положаја (члан 181) и кривичног дела Недозвољене полне радње (члан 182), при чему је обим законодавне интервенције био мањи.

Интервенције у кривичним делима против полне слободе су у складу са Директивом 2011/93/ЕУ о борби против сексуалног злостављања и сексуалне експлоатације деце и дечије порнографије.

Чланом 32. Нацрта закона мења се назив кривичног дела Посредовање у вршењу проституције (члан 184) тако што сада гласи Посредовање и подстицање на вршење проституције, а основни облик у ставу 1. се прецизира, тако да се свеобухватно санкционишу и подстицање на проституцију и посредовање, при чему се јасно разграничавају од радњи које представљају кривично дело трговина људима. Додавањем новог става уводе се строже казне када је ово кривично дело извршено од стране организоване криминалне групе. Ове интервенције су у и резултат усклађивања са Директивом 2011/36/ЕУ о спречавању и борби против трговине људима и заштити њених жртава, као и са предлозима Врхоног суда Републике Србије.

Чланом 33. Нацрта закона, поред термилошког усклађивања са Породичним законом, измене су усмерене на кажњавање родитеља, усвојитеља или старатеља који малолетнику омогући да живи у ванбрачној заједници или га на то наведе и са другим малолетним лицем, а не само пунолетним, како је прописано у важећем законнику. Овим изменама се додатно штити интегритет породице и обезбеђује сигурност најосетљивијих чланова друштва (члан 190).

У чл. 34. и 36. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање појма усвојица и стараоца са терминима са Породичним законом (чл. 191. и 193).

Чланом 35. Нацрта закона знатно је поопштрена казна затвора, што је довело до појачане одговорности лекара здравствене установе који изврши кривично дело Промена породичног стања (члан 192), проглашењем умрлим живо новорођенче ради промене породичног стања. Циљ ове измене је заштита породичних односа и спречавање злоупотреба у здравственом систему.

Чланом 37. Нацрта закона поопштрена је казна затвора за кривично дело Насиље у породици (члан 194). Предложеним изменама појачана је одговорност учинилаца кривичних дела сексуалног и породичног насиља, те је било неопходно извршити интервенције и код кривичног дела Насиље у породици. И код овог кривичног дела значајно су поопштрене казне код свих облика овог кривичног дела, у намери да се, поред других активности који се спроводе у целом друштву и на овај начин значајно утиче како би се број оваквих кривичних дела значајно смањило. Поред тога, у ставу 2. проширен је опис тежег облика овог кривичног дела, тако што је поред употребе оружја или опасног оруђа додато и извршење дела од стране више лица, чиме је извршено усклађивање са Директивом (ЕУ) 2024/1385 о борби против насиља над женама и насиља у породици.

Чланом 38. Нацрта закона додаје се нови став у члану 205. Кривичног законика који прописује кривично дело Разбојничка крађа. Предвиђен је лакши облик овог кривичног дела у случајевима када вредност украдених ствари не прелази износ од пет хиљада динара, а учинилац је поступао са намером да прибави малу имовинску корист. Додавањем става 5. обезбеђује се пропорционалност у кажњавању, јер се за дела мање тежине омогућава изрицање блаже казне, уз истовремено задржавање адекватне заштите имовине, у складу са принципом правичности.

У члану 39. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање термина „усвојилац” и „старалац” са одредбама Породичног закона, ради доследности у коришћењу правне терминологије у оба закона (члан 207).

Чланом 40. Нацрта закона додаје се нови став код кривичног дела Неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности (члан 209), којим је извршено усаглашавање са Директивом (ЕУ) 2017/1371 о борби против превара које се односе на финансијске интересе Уније путем кривичног права, и чиме се предвиђа да одобравање финансијске помоћи која утиче на финансијске интересе Европске уније буде кажњиво кривичним законом.

У члану 41. и 42. Нацрта закона извршено је усклађивање појма усвојица и стараоца са терминима из Породичног закона (чл. 216. и 222).

Чл. 43. и 44. Нацрта закона прописују се нови ставови у кривичним делима Превара у обављању привредне делатности (члан 223) и Пореска утаја (члан 225), чиме се ова кривична дела против имовине из главе XXI Кривичног законика усаглашавају са Директивом (ЕУ) 2017/1371 о борби против превара које се односе на финансијске интересе Уније путем кривичног права.

За разлику од наведених чланова, код кривичног дела Злоупотреба у вези са јавном набавком (члан 228), чланом 45. Нацрта закона врши се потпуна ревизија, прецизирањем и проширењем инкриминисаних радњи и круга лица, ради јасног дефинисања свих радњи које могу угрозити финансијске интересе Европске уније, чиме се обезбеђује потпуно усклађивање са релевантним европским стандардима.

Чланом 46. Нацрта закона брише се кривично дело преношења инфекције ХИВ вирусом (члан 250). Овај приступ је усвојен имајући у виду савремене медицинске и правне стандарде, као и ставове релевантних невладиних организација и стручне јавности, према којима је посебно инкриминисање лица заражених ХИВ вирусом неосновано, дискриминаторно и неефикасно. Заштита здравља других лица обезбеђена је применом општих кривичноправних механизма (дела против живота и тела, кривична дела против здравља људи и др.), а брисањем овог кривичног дела додатно се избегава стигматизација особа које живе са ХИВ вирусом, што је у складу са препорукама релевантних међународних организација и савременим тенденцијама у компаративном кривичном праву.

Чл. 47. до 55. Нацрта закона предвиђене су измене и допуне у глави двадесет четвртој Кривичног законика, у групи кривичних дела против животне средине и то чл. 260, 262, 265. и 266 Кривичног законика, као и додавање нових чланова 260а до 260в, 262а, 265а, 266а до 266д и 274а. Ове интервенције се заснивају на налазима анализе усклађености са захтевима Директиве (ЕУ) 2024/1203 о заштити животне средине кривичним правом, којом се замењује и проширује садржина Директиве 2008/99/ЕЗ. Пошто Кривични законик Србије није у потпуности био усклађен ни са ранијом директивом, сада је неопходно увести већи број измена, укључујући увођење нових кривичних дела и прецизирање постојећих, чиме се проширује круг инкриминисаних радњи и заштићених добара, детаљно усклађују појмови и структура кривичних дела, уводе квалификовани облици са строжијим казнама, као и одговорност за дела извршена из нехата, у складу са највишим стандардима заштите животне средине у европском

праву.

У наставку су наведене кључне измене и нова кривична дела појединачно по члановима:

Чланом 47. Нацрта закона мења се члан 260. Кривичног законика, док се чланом 48. Нацрта закона додају чланови 260а–260в, чиме се проширују инкриминације на различите облике загађења животне средине, недозвољену производњу и промет опасних супстанци (укључујући живу), као и неовлашећу изградњу и извођење пројеката без оцене прихватљивости или студије о процени утицаја на животну средину.

Чл. 49. и 50. Нацрта закона мења се члан 262. и додаје члан 262а у Кривичном законнику, којима се уређује противправно омогућавање рада или затварање постројења са опасним активностима, као и протиправно хватање површинских и подземних вода.

Чл. 51. и 52. Нацрта закона мења се члан 265. и додаје члан 265а, којима се проширује инкриминација на све облике уништавања, хватања, продаје, увоза и извоза заштићених врста, као и уништавање станишта и значајно узнемиравање заштићених врста.

Чланом 53. мења се члан 266, а чланом 54. Нацрта закона додају се чл. 266а до 266д у Кривичном законнику, којима се прописују кривична дела у вези са недозвољеним поступањем са опасним и радиоактивним отпадом, уносом и прометом инвазивних страних врста, оштећењем озонског омотача, недозвољеном употребом флуорованих гасова и незаконитом рециклажом бродова.

На крају, чланом 55. Нацрта закона додаје се члан 274а, којим се инкриминише недозвољено стављање у промет сировина и производа насталих деградацијом шума.

Овим изменама се у целости обезбеђује усклађеност Кривичног законика са стандардима и обавезама које Република Србија преузима у процесу приступања Европској унији.

Чланом 56. извршене су интервенције у члану 287. Кривичног законика, изменом става 1. којом се проширује се круг радњи које представљају противправно поступање са нуклеарним материјама (додају се: мењање, располагање и растурање), као и кривичноправна заштита од свих видова злоупотребе нуклеарних материја. Истовремено је повећан запрећени оквир казне, ради адекватнијег санкционисања учинилаца и усклађивања са међународним стандардима, односно са чланом 7. Конвенције о физичкој заштити нуклеарног материјала (Бечка конвенција). Истовремено, овим усклађивањем се испуњава и препорука Комитета експерата за евалуацију мера за борбу против прања новца и финансирања тероризма - MONEYVAL

У члану 57. Нацрта закона предвиђена је измена кривичног дела Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством (члан 290). Извршено је прецизирање и систематизација радњи које доводе до угрожавања безбедности јавног саобраћаја опасном радњом или опасним средствима и уведена јасна разлика између основног облика кривичног дела, у случајевима када се противправна радња изврши и тежег облика, када таквом радњом настане конкретна опасност по живот, тело или имовину већег обима. Овим изменама усклађује се ниво кривичноправне заштите са потребама праксе и омогућава изрицање примерене казне у зависности од тежине конкретног случаја, у циљу јачања безбедности јавног саобраћаја и унапређења превенције најтежих последица.

Чл. 58. и 59. Нацрта закона врши се усклађивање са Конвенцијом о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством (Пекиншка конвенција), Протоколом којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол), као и Протоколом о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол). Усклађивање са наведеним међународним документима представља обавезу

која проистиче из чланства Републике Србије у Међународној организацији цивилног ваздухопловства (ICAO).

Чланом 58. Нацрта закона уводи се нови члан 292а, којим се као посебно кривично дело инкриминише одбијање извршавања наређења заповедника ваздухоплова за време лета, уколико такво понашање доведе до угрожавања безбедности ваздушног саобраћаја ради обезбеђења доследне примене међународних стандарда у области ваздухопловне безбедности, са посебним нагласком на превенцију инцидената и ефикасно санкционисање понашања које може угрозити сигурност путника, посаде и летелице.

Чланом 59. Нацрта закона врше се измене члана 293. Кривичног законика у ставу 1, у циљу прецизнијег дефинисања радњи отмице ваздухоплова, брода или другог превозног средства. Измена обухвата проширење радњи којима се може извршити кривично дело, те је поред силе и претње, изричито обухваћено и застрашивање, као и употреба техничких средстава, што је у складу са међународним стандардима. Такође, временски оквир кривичног дела отмице проширен је на цео период од почетка припреме за лет, током трајања и непосредно након завршетка лета, као и на непокретне платформе у епиконтиненталном појасу, што одговара савременим безбедносним изазовима у ваздушном, поморском и другом јавном превозу. На овај начин обезбеђује се пуна усклађеност домаћег кривичног законодавства са релевантним међународним обавезама, а такође јача и правна сигурност у области превоза.

У члану 60. Нацрта закона извршене су одговарајуће интервенције у члану 297. Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја, ради усклађивања са изменама члана 290. Кривичног законика.

Чланом 61. Нацрта закона врши се усклађивање са изменама у члану 112. Кривичног законика које се односе на значење израза: „злонамерни рачунарски вирус”(члан 300).

У члану 62. Нацрта закона врши се терминолошко усклађивање са уставним амандманима и Законом о јавном тужилаштву (члан 310).

Чланом 63. Нацрта закона извршене су измене кривичног дела Шпијунажа (члан 315) чиме је ово дело усклађено са Одлуком Савета о безбедносним правилима за заштиту поверљивих информација ЕУ (2013/488/ЕУ). Ова одлука дефинише правила за заштиту класификованих информација које су од кључног значаја за безбедност Европске уније и њених чланица и како би се обезбедила ефикасна заштита поверљивих информација и спречило њихово неовлашћено откривање. Истовремено, брисањем става 6. код кривичног дела Шпијунажа, врши се усклађивање са одредбом члана 112. која сада у ставу 37. прописује појам тајног податка.

Чланом 64. Нацрта закона извршено је усклађивање са Законом о тајности података, где је постојеће кривично дело из члана 98. Закона о тајности података пребачено у Кривични законик на тај начин што је досадашње кривично дело Одавање државне тајне замењено овим кривичним делом под називом Одавање тајних података (члан 316). Прописано кривично дело је у потпуности усклађено са Одлуком Савета о безбедносним правилима за заштиту поверљивих информација ЕУ (2013/488/ЕУ).

Чланом 65. Нацрт закона извршене су интервенције у члану 321. став 3. прецизнијим навођењем чланова како би се обухватиле само оне радње и облици кривичних дела који у конкретном контексту захтевају тежи кривичноправни третман у условима ратног стања, оружаног сукоба или ванредног стања.

Чланом 66. Нацрта закона укида се потреба за кажњавањем покушаја, односно оних који нису успели да доврше дело, али се тиме фокусира на оне који су остварили штетне последице код кривичног дела Спречавање службеног лица у вршењу службене радње (члан 322).

У чл. 67. до 69. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање појма „усвојилац” са одредбама Породичног закона (чл. 331, 332. и 333), док се одредбама члана 70. врши усклађивање са терминологијом из уставних амандмана и Закона о јавном тужилаштву (члан 336б).

Члан 71. Нацрта закона предвиђа измене у члану 343. Кривичног законика. Изменом става 2. овог члана проширује се круг радњи које представљају квалификовани облик кривичног дела изазивања панике и нерета, тако да је сада као отежавајућа околност посебно обухваћено и извршење овог дела у ваздухоплову током трајања лета, уколико тиме дође до угрожавања безбедности ваздухоплова, чиме се обезбеђује свеобухватнија кривичноправна заштита безбедности ваздушног саобраћаја. Овакво законско решење уводи се у складу са међународним стандардима и обавезама које Република Србија има по основу Протокола о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол), као и Протокола којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол).

Услед пораста криминалитета у одређеним областима, као и развоја нових технологија, у следећим члановима прописана су нова кривична дела, којима се шаље јасна порука о потреби ефикаснијег сузбијања оваквих облика понашања.

Тако се чланом 72. Нацрта закона прописује се ново кривично дело Објављивање материјала којима се саветује извршење кривичног дела (члан 343а), са циљем заштите друштва од опасних садржаја који могу подстицати или олакшати извршење најтежих кривичних дела.

У ставу 1. овог члана прецизно су наведена конкретна кривична дела или групе кривичних дела на која се одредба односи (убиство, тешко убиство, кривична дела против полне слободе, фалсификовање новца, неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, фалсификовање исправе, као и кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом). На овај начин се обезбеђују већа правна сигурност, сразмерност и јасноћа у примени закона.

Чланом 73. Нацрта закона прописује се ново кривично дело Одобравање, негирање или умањење кривичног дела (члан 346а) којим се санкционише јавно одобравање, негирање или умањење тежине кривичног дела, али само ако је такво дело утврђено правноснажном пресудом и ако је такво понашање може да изазове насиље.

Члан 74. Нацрта закона уводи у Кривични законик нова кривична дела и то Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног и хладног оружја на јавном месту (члан 347а), Несавесно држање ватреног оружја (члан 347б) и Обучавање малолетног лица за коришћење ватреног оружја (члан 347в) у циљу осигурања јавне безбедности и смањења потенцијалне опасности. Прописивањем кривичног дела Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног и хладног оружја на јавном месту, брише се прекршај из члана 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији, што указује на строжији приступ законодавца према овој врсти понашања, имајући у виду потребу за заштитом јавног реда и безбедности, као и у спречавању могућности да онеспособљено оружје буде злоупотребљено на јавним местима, чиме би могло изазвати страх или угрожавање јавне сигурности. Истовремено прописивањем ових кривичних дела остварена је потпуна усклађеност са Директивом (ЕУ) 2021/555 о контроли стицања и поседовања оружја.

Чланом 75. Нацрта закона, у складу са одредбама Протокола против незаконите производње и промета ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом којим се допуњава Конвенција Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, прописују се као кривична дела Недозвољено држање и ношење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја (члан 348), Недозвољена

производња ватреног оружја, муниције и експлозивних материја (члан 348а) и Недозвољен промет и кријумчарење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја (члан 348б).

Поред тога, чланом 76. Нацрта закона прописана су и кривична дела Неовлашћено испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа или муниције (члан 348в) и Фалсификовање жигова или ознака за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције (члан 348г) која су до сада била предвиђена чл. 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Службени гласник РС”, број 87/18), чиме се ова кривична дела интегришу у Кривични законик. Одредбе чл. 59. и 60. Нацрта закона, поред поменутог протокола УН, истовремено су усаглашене и са Директивом (ЕУ) 2021/555 о контроли стицања и поседовања оружја.

У члану 77. Нацрта закона извршено је термилошко усклађивање са уставним променама и Законом о јавном тужилаштву, у погледу назива носилаца правосудних функција.

Чланом 78. Нацрта закона бришу се назив члана и члан 369. Кривичног законика који прописује кривично дело Одавање службене тајне, имајући у виду да је ово дело обухваћено новим кривичним делом Одавање тајних података (члан 316).

У члану 79. Нацрта закона извршена је измена члана 371. Кривичног законика, додавањем става 2. којим се прецизно дефинише појам присилног нестанка у складу са међународним стандардима и праксом. Ова допуна омогућава јаснију и правно извеснију примену одредбе о злочину против човечности, тако што се у складу са релевантним конвенцијама, пре свега Међународном конвенцијом о заштити свих лица од присилног нестанка, изричито прописује шта се сматра присилним нестанком, укључујући и обавезу државе да спречи оваква кривична дела и заштити сва лица од незаконитог лишавања слободе и скривања њихове судбине.

Чланом 80. Нацрта закона поопштрене су казне затвора код кривичног дела Трговина људима (члан 388) и извршено је усклађивање са чланом 2. Директиве 2011/36/ЕУ Европског парламента и Савета о спречавању и борби против трговине људима и заштити њених жртава, у коме се указује на ирелевантност пристанка жртве. Сходно томе, у ставу 1. проширен је списак радњи које представљају експлоатацију, тако што је изричито наведено искоришћавање сурогат мајчинства, закључење присилног брака и незаконито усвајање, чиме се обезбеђује комплетнија заштита од савремених облика трговине људима. Предвиђено је и да се кривично дело може извршити и од стране службеног лица (став б), што одговара препорукама међународних инструмената и осигурава потпунији обухват одговорних лица. Такође, интервенцијом у ставу 10. сада је изричито предвиђено да пристанак лица на експлоатацију или на успостављање ропског или њему сличног односа из става 1. овог члана не утиче на постојање кривичног дела и када је ово дело извршено од стране организоване криминалне групе, или према малолетном лицу.

Чланом 81. Нацрта закона уводе се два нова кривична дела: Испуштање штетних супстанци из ваздухоплова у лету (члан 391д) и Недозвољени превоз опасних материја ваздухопловом (члан 391ђ), у циљу унапређења безбедности ваздушног саобраћаја и испуњавања међународних обавеза које Република Србија има као чланица већ горе поменутих релевантних конвенција у области цивилног ваздухопловства, као што су Конвенција о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством (Пекиншка конвенција), Протокол којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол), као и Протокол о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол). Овим међународним уговорима се захтева од

држава потписница да у своја национална законодавства уведу посебне инкриминације радњи које угрожавају безбедност ваздухоплова, путника, животне средине и јавне сигурности, укључујући поступке који се односе на испуштање и транспорт опасних супстанци и материјала, чиме се обезбеђује виши ниво заштите јавног интереса и безбедности.

Тако се чланом 391д прописује кривична одговорност за намерно испуштање опасних супстанци из ваздухоплова у лету, када је циљ лишавања живота, наношење тешких повреда, угрожавања животне средине или велика имовинска штета, са строжијим казнама у случају тежих последица, док се чланом 391ђ инкриминише недозвољени превоз ваздухопловом опасних материјала и сродне опреме без дозволе надлежних органа, чиме се јача контрола и превенција злоупотреба у ваздушном саобраћају.

Чланом 82. Нацрта закона обрисано је кривично дело Одавање војне тајне, с обзиром да је као и кривично дело Одавање службене тајне, обухваћено новим кривичним делом Одавање тајних података (члан 316).

Чланом 83. Нацрта закона предвиђено је да даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Службени гласник РС”, број 87/18), члан 98. Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09) и члан 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији („Службени гласник РС”, бр. 20/15, 10/19, 20/20 и 14/22). Како је претходно образложено, кривична дела из ових закона су интегрисана у Кривични законик, у циљу систематског и уједначеног уређења ове материје.

Чланом 84. Нацрта закона прописује се његово ступање на снагу, изузев одредаба чл. 47. до 55. које ступају на снагу по истеку шест месеци од дана објављивања закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА
КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ ИЛИ ДОПУЊУЈУ

Важење кривичног законодавства на територији Србије

Члан 6.

(1) Кривично законодавство Републике Србије важи за сваког ко на њеној територији учини кривично дело.

(2) Кривично законодавство Србије важи и за сваког ко учини кривично дело на домаћем броду, без обзира где се брод налази у време извршења дела.

(3) Кривично законодавство Србије важи и за сваког ко учини кривично дело у домаћем цивилном ваздухоплову док је у лету или у домаћем војном ваздухоплову, без обзира где се ваздухоплов налазио у време извршења кривичног дела.

(4) Ако је у случајевима из ст. 1. до 3. овог члана у иностранј држави покренут или довршен кривични поступак, кривично гоњење у Србији предузеће се само по одобрењу ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА.

(5) Кривично гоњење странца у случајевима из ст. 1. до 3. овог члана може се, под условом узајамности, уступити иностранј држави.

Посебни услови за кривично гоњење за кривично дело учињено у иностранству

Члан 10.

(1) У случају из чл. 8. и 9. овог законика кривично гоњење се неће предузети, ако је:

1) учинилац потпуно издржао казну на коју је у иностранству осуђен;

2) учинилац у иностранству правоснажном пресудом ослобођен или му је казна застарела или опроштена;

3) према неурачунљивом учиниоцу у иностранству извршена одговарајућа мера безбедности;

4) за кривично дело по страном закону за кривично гоњење потребан захтев оштећеног, а такав захтев није поднет.

(2) У случају из члана 8. и члана 9. став 1. овог законика кривично гоњење се може предузети само ако се за кривично дело кажњава и по закону земље у којој је оно учињено, осим када постоји одобрење ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА или када је то предвиђено потврђеним међународним уговором.

(3) У случају из члана 9. став 2. овог законика, ако је у питању дело које је у време кад је извршено сматрано кривичним делом према општим правним начелима признатим у међународном праву, гоњење се може предузети у Србији по одобрењу ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА, без обзира на закон земље у којој је кривично дело учињено.

Нужна одбрана

Члан 19.

(1) Није кривично дело оно дело које је учињено у нужној одбрани.

(2) Нужна је она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра или добра другог одбије истовремен ИЛИ НЕПОСРЕДНО ПРЕДСТОЈЕЋИ противправан напад.

(3) Учиниоцу који је прекорачио границе нужне одбране може се казна ублажити. Ако је учинилац прекорачио границе нужне одбране услед јаке раздражености или препасти изазване нападом може се и ослободити од казне.

Сврха кажњавања

Члан 42.

У оквиру опште сврхе кривичних санкција (члан 4. став 2), сврха кажњавања је:

- 1) спречавање учиниоца да чини кривична дела и утицање на њега да убудуће не чини кривична дела;
- 2) утицање на друге да не чине кривична дела;
- 3) изражавање друштвене осуде за кривично дело, јачање морала и учвршћивање обавезе поштовања закона;
- 4) остваривање праведности и сразмерности између учињеног дела и тежине ~~кривичне санкције~~ КАЗНЕ.

Главне и споредне казне

Члан 44.

(1) Доживотни затвор, ~~и казна затвора~~ КАЗНА ЗАТВОРА И РАД У ЈАВНОМ ИНТЕРЕСУ могу се изрећи само као главне казне.

(2) Новчана казна, ~~рад у јавном интересу~~ и одузимање возачке дозволе могу се изрећи и као главна и као споредна казна.

(3) Ако је за једно кривично дело прописано више казни, само се једна може изрећи као главна казна.

Условни отпуст

Члан 46.

(1) Осуђеног који је издржао две трећине казне затвора суд ће условно отпустити са издржавања казне, ако се у току издржавања казне тако поправио да се може са основом очекивати да ће се на слободи добро владати, а нарочито да до истека времена за које је изречена казна не учини ново кривично дело. При оцени да ли ће се осуђени условно отпустити узете се у обзир његово владање за време издржавања казне, извршавање радних обавеза, с обзиром на његову радну способност, као и друге околности које указују да осуђени док траје условни отпуст неће извршити ново кривично дело. Не може се условно отпустити осуђени који је током издржавања казне два пута кажњаван за теже дисциплинске преступе и коме су одузете додељене погодности.

(2) Уколико испуњава услове из става 1. овог члана, суд може условно отпустити осуђеног:

- који је осуђен на казну доживотног затвора, ако је издржао двадесет седам година;

- који је осуђен за кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом (чл. 370. до 393а), ~~кривична дела против полне слободе (чл. 178. до 185б)~~ КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ (ЧЛ. 181-185Б), кривично дело насиље у породици (члан 194. ст. 2. до 4, кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога (члан 246. став 5), кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије (чл. 305. до 321), кривично дело примање мита (члан 367) и кривично дело давање мита (члан 368);

- који је осуђен од стране посебних одељења надлежних судова, у поступцима вођеним у складу са надлежношћу одређеном законом који уређује организацију и надлежност државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и тероризма;

- који је више од три пута правноснажно осуђен на казну затвора, а није извршено брисање или не постоје услови за брисање неке од осуда.

(3) Суд може у одлуци о условном отпусту одредити да је осуђени дужан да испуни неку од обавеза из члана 73. овог законика, као и неку другу обавезу предвиђену кривичноправним одредбама.

(4) У случају из ст. 1. и 2. овог члана, ако условни отпуст не буде опозван, сматра се да је осуђени издржао казну.

(5) Суд не може условно отпустити осуђеног за кривична дела: тешко убиство (члан 114. став 1. тачка 9), ~~ениловање (члан 178. став 4), обљуба над немоћним лицем (179. став 3), обљуба са дететом (члан 180. став 3)~~ СИЛОВАЊЕ (ЧЛАН 178), ОБЉУБА НАД НЕМОЋНИМ ЛИЦЕМ (ЧЛАН 179), ОБЉУБА СА ДЕТЕТОМ (ЧЛАН 180) и обљуба злоупотребом положаја (члан 181. став 5).

Посебна околност за одмеравање казне за кривично дело учињено из мржње

Члан 54а

Ако је кривично дело учињено из мржње због припадности раси и вероисповести, националне или етничке припадности, пола, ИНВАЛИДИТЕТА, сексуалне оријентације или родног идентитета другог лица, ту околност суд ће ценити као отежавајућу околност, осим ако она није прописана као обележје кривичног дела.

Вишеструки поврат

Члан 55а

~~За кривично дело~~ (1) ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, суд ће изрећи казну изнад половине распона прописане казне ПОЛАЗЕЋИ ОД НАЈМАЊЕ МЕРЕ ТЕ КАЗНЕ, под следећим условима:

1) ако је учинилац раније два пута осуђен за ИСТА ИЛИ ИСТОВРСНА кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једну годину;

2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

(2) ПОД РАНИЈОМ ОСУДОМ ПОДРАЗУМЕВА СЕ ОСУДА ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО КОЈА ЈЕ УТВРЂЕНА ПРАВНОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ ДОМАЋЕГ СУДА, ОДНОСНО СУДА СТРАНЕ ДРЖАВЕ.

Услови за изрицање условне осуде

Члан 66.

(1) Условна осуда се може изрећи кад је учиниоцу утврђена казна затвора у трајању мањем од две године.

(2) ~~За кривична дела за која се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна~~ ЈЕ ПРОПИСАНА КАО НАЈМАЊА МЕРА КАЗНЕ ЗАТВОР У ТРАЈАЊУ ОД ДВЕ ГОДИНЕ ИЛИ ТЕЖА КАЗНА не може се изрећи условна осуда.

(3) Условна осуда се не може изрећи ако није протекло више од пет година од правноснажности осуде којом је учиниоцу изречена казна затвора или условна осуда за умишљајно кривично дело.

(4) При одлучивању да ли ће изрећи условну осуду суд ће, водећи рачуна о сврси условне осуде, посебно узети у обзир личност учиниоца, његов ранији живот, његово понашање после извршеног кривичног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учињено.

(5) Ако је учиниоцу утврђена и казна затвора и новчана казна, условна осуда може се изрећи само за казну затвора.

Одузимање предмета

Члан 87.

(1) Мера безбедности одузимања предмета може се одредити у погледу предмета који је био намењен или употребљен за извршење кривичног дела или је настао извршењем кривичног дела, кад постоји опасност да ће се одређени предмет поново употребити за извршење кривичног дела, или кад је ради заштите опште безбедности или из моралних разлога одузимање предмета неопходно.

(2) Примена ове мере безбедности не утиче на право трећих лица на накнаду штете због одузимања предмета према извршиоцу кривичног дела.

(3) Законом се може одредити обавезно одузимање предмета, а може се одредити и њихово обавезно уништавање. Законом се могу одредити и услови за одузимање одређених предмета у појединим случајевима.

(4) АКО ЈЕ ЗАКОНОМ ОДРЕЂЕНО ОБАВЕЗНО ОДУЗИМАЊЕ ПРЕДМЕТА, А ПРЕДМЕТ КОЈИ ТРЕБА ОДУЗЕТИ ЈЕ У СВОЈИНИ ПРАВНОГ ЛИЦА, МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ОДРЕДИТИ САМО ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА.

Садржај и давање података из казнене евиденције

Члан 102.

(1) Казнена евиденција садржи личне податке о учиниоцу кривичног дела, о кривичном делу за које је осуђен, податке о казни, условној осуди, судској опомени, ослобођењу од казне и опроштеној казни, као и податке о правним последицама осуде. У казнену евиденцију се уносе и касније измене података садржаних у казненој евиденцији, подаци о издржавању казне, као и поништење евиденције о погрешној осуди.

(2) Подаци из казнене евиденције могу се дати само суду, ~~јавном тужиоцу~~ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ и полицији у вези са кривичним поступком који се води против лица које је раније било осуђено, органу за извршење кривичних санкција и органу који учествује у поступку давања амнестије, помиловања, рехабилитације или одлучивања о престанку правних последица осуде, као и органима старатељства, кад је то потребно за вршење послова из њихове надлежности. Подаци из казнене евиденције могу се дати и другим државним органима који су надлежни за откривање и спречавање извршења кривичних дела, када је то посебним законом прописано.

(3) Подаци из казнене евиденције могу се, на образложен захтев, дати и државном органу, предузећу, другој организацији или предузетнику, ако још трају правне последице осуде или мере безбедности и ако за то постоји оправдани интерес заснован на закону.

(4) Нико нема права да тражи од грађанина да подноси доказ о својој осуђиваности или неосуђиваности.

(5) Грађанима се, на њихов захтев, могу давати подаци о њиховој осуђиваности или неосуђиваности.

(6) Подаци о брисаној осуди не могу се ником дати.

Застарелост извршења споредне казне и мере безбедности

Члан 106.

(1) Застарелост извршења новчане казне и одузимања возачке дозволе ако су изречене као споредне казне настаје кад протекне две године од дана правноснажности пресуде којом су те казне изречене.

(2) Застарелост извршења мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, обавезног психијатријског лечења на слободи, обавезног лечења наркомана, обавезног лечења алкохоличара и одузимања предмета настаје кад протекне пет година од дана правноснажности одлуке којом су те мере изречене.

(3) Застарелост извршења мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, забране управљања моторним возилом и протеривања странца из земље **ВОЗИЛОМ, ПРОТЕРИВАЊЕ СТРАНЦА ИЗ ЗЕМЉЕ, ЗАБРАНЕ ПРИБЛИЖАВАЊА И КОМУНИКАЦИЈЕ СА ОШТЕЋЕНИМ И ЗАБРАНЕ ПРИСУСТВОВАЊА ОДРЕЂЕНИМ ПРИРЕДБАМА**, настаје кад протекне време за које су те мере изречене.

Ток и прекид застарелости извршења казне и мера безбедности

Члан 107.

(1) Застарелост извршења казне почиње од дана кад је пресуда којом је казна изречена постала правноснажна, а ако је условна осуда опозвана – од дана кад је одлука о опозивању постала правноснажна.

(2) Ако је актом амнестије или помиловања или одлуком суда по ванредном правном леку изречена казна смањена, време потребно за наступање застарелости одређује се према новој казни, али се ток застарелости рачуна од раније правноснажне пресуде.

(3) Застарелост не тече за време за које се по закону извршење казне не може предузети.

(4) Застарелост се прекида сваком радњом надлежног органа која се предузима ради извршења казне.

(5) Сваким прекидом застаревање почиње поново да тече.

(6) Застарелост извршења казне настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост извршења казне.

(7) У случају наступања застарелости из става 6. овог члана започето извршење казне обуставља се.

(8) Одредбе ст. 2. до 6. овог члана сходно се примењују и на застарелост извршења мере безбедности.

Значење израза у овом закону

Члан 112.

(1) Под територијом Србије подразумевају се сувоземна територија, водене површине унутар њених граница, као и ваздушни простор над њима.

(2) Под кривичним законодавством Србије подразумевају се овај законик као и све кривичноправне одредбе садржане у другим законима Србије.

(3) Службеним лицем сматра се:

1) лице које у државном органу врши службене дужности;

2) изабрано, именовано или постављено лице у државном органу, органу локалне самоуправе или лице које стално или повремено врши службене дужности или службене функције у тим органима;

3) јавни бележник, јавни извршитељ и арбитар, као и лице у установи, предузећу или другом субјекту, којем је поверено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу;

4) службеним лицем сматра се и лице којем је фактички поверено вршење појединих службених дужности или послова;

5) војно лице.

(4) Страним службеним лицем сматра се лице које је члан, функционер или службеник законодавног или извршног органа стране државе, лице које је судија, поротник, члан, функционер или службеник суда стране државе или међународног суда, лице које је члан, функционер или службеник међународне организације и њених органа, као и лице које је арбитар у иностраној или међународној арбитражи.

(5) Одговорним лицем у правном лицу сматра се лице које на основу закона, прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање тих послова. Одговорним лицем сматра се и службено лице кад су у питању кривична дела код којих је као извршилац означено одговорно лице, а у овом законик у нису предвиђена у глави о кривичним делима против службене дужности, односно као кривична дела службеног лица.

(6) Војним лицем сматра се професионални војник (професионални официр, професионални подофицир, официр по уговору, подофицир по уговору и војник по уговору), војник на одслужењу војног рока, студент војне академије, ученик војне школе, лице из резервног састава док се као војни обвезник налази на војној дужности и цивилно лице које врши одређену војну дужност.

(7) Кад је као извршилац одређених кривичних дела означено службено лице, одговорно лице или војно лице, лица наведена у ст. 3, 5. и 6. овог члана могу бити извршиоци тих дела, ако из обележја појединог дела или из појединог прописа не произилази да извршилац може бити само неко од тих лица.

(8) Дететом се сматра лице које није навршило четрнаест година.

(9) Малолетником се сматра лице које је навршило четрнаест година, а није навршило осамнаест година.

(10) Малолетним лицем сматра се лице које није навршило осамнаест година.

(11) Учиниоцем се сматрају извршилац, саизвршилац, подстрекач и помагач.

(12) Силом се сматра и примена хипнозе или омамљујућих средстава, с циљем да се неко против своје воље доведе у несвесно стање или онеспособи за отпор.

(13) Изборима се сматрају избори за народне посланике, председника Републике, органе аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и други избори који се расписују и врше на основу Устава и закона.

(14) Референдумом се сматра изјашњавање грађана на којем се одлучује о питањима за која је то утврђено Уставом или законом.

(15) Опојним дрогама сматрају се супстанце и препарати који су законом и другим прописом заснованим на закону проглашени за опојне дроге и остале психоактивне контролисане супстанце.

(16) Покретном ствари се сматра и свака произведена или сакупљена енергија за давање светлости, топлоте или кретања, телефонски импулс, као и рачунарски податак и рачунарски програм.

(17) Рачунарски податак је свако представљање чињеница, информација или концепта у облику који је подесан за њихову обраду у рачунарском систему, укључујући и одговарајући програм на основу кога рачунарски систем обавља своју функцију.

(18) Рачунарском мрежом сматра се скуп међусобно повезаних рачунара, односно рачунарских система који комуницирају размењујући податке.

(19) Рачунарским програмом сматра се уређени скуп наредби који служе за управљање радом рачунара, као и за решавање одређеног задатка помоћу рачунара.

~~(20) Рачунарски вирус је рачунарски програм или неки други скуп наредби унет у рачунар или рачунарску мрежу који је направљен да сам себе умножава и делује на друге програме или податке у рачунару или рачунарској мрежи додавањем тог програма или скупа наредби једном или више рачунарских програма или података.~~

(20) ЗЛОНАМЕРНИ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ ЈЕ ПРОГРАМ КОЈИ ЈЕ НАПРАВЉЕН СА СВРХОМ ДА НАНЕСЕ ШТЕТУ РАЧУНАРУ, РАЧУНАРСКОЈ МРЕЖИ ИЛИ РАЧУНАРСКИМ ПОДАЦИМА И КОЈИ СЕ УБАЦУЈЕ У РАЧУНАР СА НАМЕРОМ УГРОЖАВАЊА ПОВЕРЉИВОСТИ, ЦЕЛОВИТОСТИ ИЛИ ДОСТУПНОСТИ РАЧУНАРСКИХ ПОДАТАКА, АПЛИКАЦИЈА И ОПЕРАТИВНИХ СИСТЕМА ИЛИ НА НЕКИ ДРУГИ НАЧИН ОМЕТА РАД РАЧУНАРА ИЛИ РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ.

(21) Субјектом привредног пословања сматра се привредно друштво, друго правно лице које обавља привредну делатност и предузетник. Правно лице које поред своје основне делатности обавља и привредну делатност сматра се субјектом привредног пословања само када врши ту делатност.

(21a) Привредна делатност је свака делатност производње и промета роба, вршење услуга и обављање других делатности на тржишту, ради стицања добити или остваривања неког другог економског интереса.

(22) Група је најмање три лица повезаних ради трајног или повременог вршења кривичних дела која не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру.

(23) Новац је метални и папирни новац или новац израђен од неког другог материјала који је на основу закона у оптицају у Србији или у другој држави. **НОВАЦ ПРЕДСТАВЉА И НОВАЦ КОЈИ НИЈЕ СТАВЉЕН У ОПТИЦАЈ, АЛИ ЈЕ ОД СТРАНЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА ОЗНАЧЕН КАО НОВАЦ.**

(24) Знацима за вредност сматрају се и страни знаци за вредност.

(25) Моторним возилом сматра се свако саобраћајно средство на моторни погон у сувоземном, воденом и ваздушном саобраћају.

(26) Исправом се сматра сваки предмет који је подобан или одређен да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, као и рачунарски податак.

(27) Спис, писмо, пошиљка и документ могу бити и у електронском облику.

(28) Чланом породице сматрају се: супружници, њихова деца, преци супружника у правој линији крвног сродства, ванбрачни партнери и њихова деца, **БИВШИ СУПРУЖНИЦИ, УСВОЈИЛАЦ УСВОЈИТЕЉ** и усвојеник, ~~хранилац~~ **ХРАНИТЕЉ** и храненик. Члановима породице сматрају се и браћа и сестре, њихови супружници и деца, ~~бивши супружници и њихова деца~~ и родитељи бивших супружника, ако живе у заједничком домаћинству, као и лица која имају заједничко дете или је дете на путу да буде рођено, иако никада нису живела у истом породичном домаћинству.

(29) Израз „неће се казнити” значи да у том случају нема кривичног дела.

(30) Кад је радња кривичног дела одређена трајним глаголом сматра се да је дело учињено, ако је радња извршена једном или више пута.

(31) Скраћеница „Србија” означава Републику Србију.

(32) Послом од јавног значаја сматра се обављање професије или дужности која има повећани ризик за безбедност лица које га обавља, а односи се на занимања која су од значаја за јавно информисање, здравље људи, образовање, јавни превоз, правну и стручну помоћ пред судским и другим државним органима.

(33) Рачунар је сваки електронски уређај који на основу програма аутоматски обрађује и размењује податке.

(34) Рачунарски систем је сваки уређај или група међусобно повезаних или зависних уређаја од којих један или више њих, на основу програма, врши аутоматску обраду података.

(35) Организована криминална група је група од три или више лица, која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна затвора од четири године или тежа казна, ради непосредног или посредног стицања финансијске или друге користи.

(36) Имовинска корист је добро сваке врсте, материјално или нематеријално, покретно или непокретно, процењиво или непроцењиво и исправа у било ком облику којим се доказује право или интерес у односу на такво добро. Имовином се сматра и приход или друга корист остварена, непосредно или посредно, из кривичног дела, као и добро у које је она претворена или са којим је помешана.

(37) ТАЈНИ ПОДАТАК ЈЕ ПОДАТАК КОЈИ ЈЕ ЗАКОНОМ, ДРУГИМ ПРОПИСОМ ИЛИ ОДЛУКОМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ДОНЕСЕНОМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ОДРЕЂЕН И ОЗНАЧЕН СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ „ДРЖАВНА ТАЈНА”, „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”, „ПОВЕРЉИВО” ИЛИ „ИНТЕРНО”, А ЧИЈИМ БИ ОТКРИВАЊЕМ НЕОВЛАШЋЕНОМ ЛИЦУ НАСТАЛА ШТЕТА ПО ТЕРИТОРИЈАЛНИ ИНТЕГРИТЕТ И СУВЕРЕНОСТ, ЗАШТИТУ УСТАВНОГ ПОРЕТКА, ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА, НАЦИОНАЛНУ И ЈАВНУ БЕЗБЕДНОСТ, ОДБРАНУ, УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВЕ И СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ СРБИЈЕ. ТАЈНИМ ПОДАТКОМ НЕ СМАТРА СЕ ПОДАТАК КОЈИ ЈЕ УПРАВЉЕН НА ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ ОСНОВНИХ ПРАВА ЧОВЕКА ИЛИ НА УГРОЖАВАЊЕ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ СРБИЈЕ, КАО НИ ПОДАТАК КОЈИ ЗА ОЗНАЧЕН КАО ТАЈНИ РАДИ ПРИКРИВАЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА, ПРЕКОРАЧЕЊА ОВЛАШЋЕЊА ИЛИ ЗЛОУПОТРЕБЕ СЛУЖБЕНОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ ДРУГОГ НЕЗАКОНИТОГ АКТА ИЛИ ПОСТУПАЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА.

Убиство

Члан 113.

Ко другог лиши живота, казниће се затвором ~~од пет до петнаест година~~ **НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

Тешко убиство

Члан 114.

(1) Затвором најмање десет година или доживотним затвором казниће се:

- 1) ко другог лиши живота на свиреп или подмукао начин;
- 2) ко другог лиши живота при безобзирном насилничком понашању;
- 3) ко другог лиши живота и при том са умишљајем доведе у опасност живот још неког лица;

4) ко другог лиши живота при извршењу кривичног дела разбојништва или разбојничке крађе;

5) ко другог лиши живота из користољубља, ради извршења или прикривања другог кривичног дела, из безобзирне освете или из других ниских побуда;

6) ко лиши живота службено или војно лице при вршењу службене дужности;

7) ко лиши живота судију, ~~јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца~~ НОСИОЦА ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или полицијског службеника у вези са вршењем службене дужности;

8) ко лиши живота лице које обавља послове од јавног значаја у вези са пословима које то лице обавља;

9) ко лиши живота дете или бремениту жену;

10) ко лиши живота члана своје породице којег је претходно злостављао;

11) ко са умишљајем лиши живота више лица, а не ради се о убиству на мах, убиству детета при порођају или лишењу живота из самилости.

(2) Ко набавља или оспособљава средства за извршење кривичног дела из става 1. овог члана или отклања препреке за његово извршење или са другим договара, планира или организује његово извршење или предузме другу радњу којом се стварају услови за његово непосредно извршење,

казниће се затвором од једне до пет година.

Недозвољен прекид трудноће

Члан 120.

(1) Ко противно прописима о вршењу прекида трудноће бременитој жени са њеним пристанком изврши побачај, започне да врши побачај или јој помогне да изврши побачај,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Ко се бави вршењем дела из става 1. овог члана,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко бременитој жени без њеног пристанка, а ако је млађа од шеснаест година без њеног пристанка и без писане сагласности њеног родитеља, ~~уевојноца или староца~~ УСВОЈИТЕЉА ИЛИ СТАРАТЕЉА, изврши или започне да врши побачај,

казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. до 3. овог члана наступила смрт, тешко нарушавање здравља или друга тешка телесна повреда жене над којом је вршен прекид трудноће,

учинилац ће се казнити за дело из ст. 1. и 2. овог члана затвором од једне до седам година, а за дело из става 3. овог члана затвором од две до дванаест година.

Сакаћење женског полног органа

Члан 121а

(1) Ко осакати спољне делове женског полног органа,

казниће се затвором од једне до осам година.

~~(2) Ако постоје нарочито олакшавајуће околности под којима је учињено дело из става 1. овог члана,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од три месеца до три године.~~

~~(3) (2) Ко женско лице наведе да се подвргне радњи из става 1. овог члана или јој у томе помогне,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(4) (3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт женског лица,~~

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Измуђивање исказа

Члан 136.

(1) Службено лице које у вршењу службе употреби силу или претњу или друго недопуштено средство или недопуштен начин у намери да изнуди исказ или неку другу изјаву од окривљеног, сведока, вештака или другог лица,
казниће се затвором од ~~три месеца~~ ШЕСТ МЕСЕЦИ до пет година.

(2) ~~Ако је измуђивање исказа или изјаве праћено тешким насиљем или ако су услед измуђеног исказа наступиле нарочито тешке последице за окривљеног у кривичном поступку,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.~~

Злостављање и мучење

Члан 137.

(1) Ко злоставља другог или према њему поступа на начин којим се вређа људско достојанство,
казниће се затвором до једне године.

(2) Ко применом силе, претње, или на други недозвољени начин другоме нанесе велики бол или тешке патње с циљем да од њега или од трећег лица добије признање, исказ или друго обавештење или да се он или неко треће лице застраши или незаконито казни, или то учини из друге побуде засноване на било каквом облику дискриминације, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако дело из ст. 1. и 2. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се за дело из става 1. затвором од ~~три месеца~~ ШЕСТ МЕСЕЦИ до три године, а за дело из става 2. затвором од две до десет година.

Угрожавање сигурности

Члан 138.

(1) Ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ко дело из става 1. овог члана учини према више лица или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке последице,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(3) Ко дело из става 1. овог члана учини према председнику Републике, народном посланику, председнику Владе, члановима Владе, судији Уставног суда, судији, ~~јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца~~ НОСИОЦУ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ, адвокату, полицијском службенику и лицу које обавља послове од јавног значаја у области информисања у вези са пословима које обавља,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Неовлашћено откривање тајне

Члан 141.

(1) ~~Адвокат, лекар или друго лице које неовлашћено открије тајну коју је сазнало у вршењу свог позива,~~

~~казниће се новчаном казном или затвором до једне године.~~

~~(2) Неће се казнити за дело из става 1. овог члана ко открије тајну у општем интересу или интересу другог лица, који је претежнији од интереса чувања тајне.~~

НЕОВЛАШЋЕНО ОТКРИВАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ТАЈНЕ

ЧЛАН 141.

(1) АДВОКАТ, ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК, ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ, ЛЕКАР ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ НЕОВЛАШЋЕНО ОТКРИЈЕ ПОДАТАК О ЛИЧНОМ ИЛИ ПОРОДИЧНОМ ЖИВОТУ КОЈИ ЈЕ САЗНАЛО У ВРШЕЊУ СВОГ ПОЗИВА,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(2) НЕЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА АКО СЕ ПОДАЦИ ОТКРИЈУ У ОПШТЕМ ИНТЕРЕСУ ИЛИ ИНТЕРЕСУ ДРУГОГ ЛИЦА, КОЈИ ЈЕ ПРЕТЕЖНИЈИ ОД ИНТЕРЕСА ЧУВАЊА ТИХ ПОДАТАКА.

ЗЛОУПОТРЕБА СНИМКА, ФОТОГРАФИЈЕ, ПОРТРЕТА, АУДИО ЗАПИСА ИЛИ СПИСА СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ

Члан 145а

(1) КО УЧИНИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ, БЕЗ ПРИСТАНКА ЛИЦА НА КОЈЕ СЕ СПИС ОДНОСИ, ОДНОСНО БЕЗ ПРИСТАНКА ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ ПРИКАЗАНО НА СНИМКУ, ФОТОГРАФИЈИ ИЛИ ПОРТРЕТУ ИЛИ ЧИЈИ ЈЕ ГЛАС СНИМЉЕН НА АУДИО ЗАПИСУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО УПОТРЕБОМ РАЧУНАРСКОГ СИСТЕМА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ИЗРАДИ НОВИ ИЛИ ПРЕИНАЧИ ПОСТОЈЕЋИ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ И УПОТРЕБИ ИЛИ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ ТАКАВ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС КАО ИСТИНИТЕ.

(3) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО ПРЕТИ ДРУГОМ ДА ЋЕ УЧИНИТИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ ЊЕГОВ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ.

(4) КО ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИ ПОСРЕДСТВОМ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ЗБОГ ЧЕГА СУ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈА, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ ПОСТАЛИ ДОСТУПНИ ВЕЋЕМ БРОЈУ ЛИЦА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 4. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ПРЕМА ДЕТЕТУ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(6) АКО ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 5. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИ СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ У ВРШЕЊУ СЛУЖБЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА, ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА, А ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(7) ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМЦИ, ФОТОГРАФИЈЕ, ПОРТРЕТИ, АУДИО ЗАПИСИ И СПИСИ, КАО И ПОСЕБНИ УРЕЂАЈИ КОЈИМА ЈЕ УЧИЊЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО ИЗ ОВОГ ЧЛАНА, ОДУЗЕЋЕ СЕ.

Гоњење за кривична дела против слобода и права човека и грађанина

Члан 153.

(1) Гоњење за дело из чл. 139. став 1, 142. ст. 1. и 2, 143. ст. 1. и 2, 144. став 1, ~~145. став 1~~, 146. ст. 1. и 2. и 147. став 1. овог законика предузима се по приватној тужби.

(2) Гоњење за дело из чл. 141, 145. СТАВ 1, 149. ст. 1. и 2, 150, 151. став 1. и 152. став 1. овог законика предузима се по предлогу.

Изношење личних и породичних прилика

Члан 172.

(1) Ко износи или проноси штогод из личног или породичног живота неког лица што може шкодити његовој части или угледу,

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу,

учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

(3) Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких последица за оштећеног,

учинилац ће се казнити затвором до три године.

(4) За изношење или проношење личних или породичних прилика које је учињено у вршењу службене дужности, новинарског позива, одбрани неког права или при заштити оправданих интереса, учинилац се неће казнити, ако докаже истинитост свог тврђења или ако докаже да је имао основаног разлога да поверује у истинитост оног што је износио или проносио ИЛИ АКО ДОКАЖЕ ДА ТО ШТО ЈЕ ИЗНОСИО НИЈЕ УЧИНИО У НАМЕРИ ДА НАШКОДИ ЧАСТИ ИЛИ УГЛЕДУ ЛИЦА ЧИЈЕ ЈЕ ЛИЧНЕ ИЛИ ПОРОДИЧНЕ ПРИЛИКЕ ИЗНОСИО.

(5) Истинитост или неистинитост оног што се износи или проноси из личног или породичног живота неког лица не може се доказивати, осим у случајевима из става 4. овог члана.

Гоњење за кривична дела против части и угледа

Члан 177.

(1) Гоњење за дело из чл. 170. до 172. овог законика предузима се по приватној тужби.

(2) Ако су дела из чл. 170. до 172. овог законика учињена према умрлом лицу, гоњење се предузима по приватној тужби брачног друга или лица које је са умрлим живело у трајној ванбрачној заједници, сродника у правој линији, ~~увејника~~ УСВОЈИТЕЉА, усвојеника, брата или сестре умрлог лица.

(3) Гоњење за кривично дело из члана 175. овог законика предузима се по одобрењу ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА.

Силовање

Члан 178.

(1) Ко принуди другог на обљубу или са њом изједначен чин употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица,

казниће се затвором од пет до дванаест година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено претњом да ће се за то или њему блиско лице открити нешто што би шкодило његовој части или угледу или претњом другим тешким злом,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(1) КО БЕЗ ПРИСТАНКА ДРУГОГ ЛИЦА НАД ЊИМ ИЗВРШИ ОБЉУБУ ИЛИ СА ЊОМ ИЗЈЕДНАЧЕН ЧИН,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. УЧИЊЕНО УПОТРЕБОМ СИЛЕ ИЛИ ПРЕТЊОМ ДА ЋЕ НЕПОСРЕДНО НАПАСТИ НА ЖИВОТ ИЛИ ТЕЛО ТОГ ИЛИ ЊЕМУ БЛИСКОГ ЛИЦА, КАО И ПРЕТЊОМ ДА ЋЕ СЕ ЗА ТО ИЛИ ЊЕМУ БЛИСКО ЛИЦЕ ОТКРИТИ НЕШТО ШТО БИ ШКОДИЛО ЊЕГОВОЈ ЧАСТИ ИЛИ УГЛЕДУ ИЛИ ПРЕТЊОМ ДРУГИМ ТЕШКИМ ЗЛОМ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ЛИЦА ПРЕМА КОЈЕМ ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО ИЛИ АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ВИШЕ ЛИЦА ИЛИ НА НАРОЧИТО СВИРЕП ИЛИ НАРОЧИТО ПОНИЖАВАЈУЋИ НАЧИН ИЛИ ПРЕМА МАЛОЛЕТНИКУ ИЛИ ЈЕ ДЕЛО ИМАЛО ЗА ПОСЛЕДИЦУ ТРУДНОЋУ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или је дело учињено према детету,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Обљуба над немоћним лицем

Члан 179.

(1) Ко над другим изврши обљубу или са њом изједначен чин искористивши душевно обољење, заостали душевни развој, другу душевну поремећеност, немоћ или какво друго стање тог лица услед којег оно није способно за отпор,

казниће се затвором од пет до дванаест година НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда немоћног лица или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или је учињено према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од пет до петнаест година~~ **НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или ако је дело учињено према детету, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Обљуба са дететом

Члан 180.

(1) Ко изврши обљубу или са њом изједначен чин са дететом, казниће се затвором ~~од пет до дванаест година~~, **НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда детета према којем је дело извршено или је дело извршено од стране више лица или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од пет до петнаест година~~ **НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт детета, учинилац ће се казнити затвором од најмање десет година или доживотним затвором.

(4) Неће се казнити за дело из става 1. овог члана учинилац, ако између њега и детета не постоји значајнија разлика у њиховој душевној и телесној зрелости.

Обљуба злоупотребом положаја

Члан 181.

(1) Ко злоупотребом свог положаја наведе на обљубу или са њом изједначен чин лице које се према њему налази у односу какве подређености или зависности, казниће се затвором ~~од три месеца до три године~~ **ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.**

(2) Наставник, васпитач, ~~старац, усвојилац~~ **СТАРАТЕЉ, УСВОЈИТЕЉ,** родитељ, очух, маћеха или друго лице које злоупотребом свог положаја или овлашћења изврши обљубу или са њом изједначен чин са малолетником који му је поверен ради учења, васпитавања, старања или неге,

казниће се затвором од једне до десет година.

(3) Ако је дело из ~~става 2.~~ **СТ. 1. И 2.** овог члана учињено према детету, учинилац ће се казнити затвором од пет до дванаест година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана имало за последицу трудноћу, учинилац ће се казнити за дело из става 1. затвором ~~од шест месеци до пет година~~ **ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА,** за дело из става 2. затвором од две до дванаест година, а за дело из става 3. затвором од пет до петнаест година.

(5) Ако је услед дела из става 3. овог члана наступила смрт детета, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Недозвољене полне радње

Члан 182.

(1) Ко под условима из чл. 178. ст. 1. и 2, 179. став 1. и 181. ст. 1. и 2. овог законика изврши неку другу полну радњу,

казниће се ~~новчаном казном или~~ затвором до три године.

(2) Ко под условима из члана 180. став 1. и члана 181. став 3. овог законика изврши неку другу полну радњу,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено,

учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

Посредовање у вршењу проституције

Члан 184.

~~—(1) Ко наводи или подстиче другог на проституцију или учествује у предаји неког лица другоме ради вршења проституције или ко путем средстава јавног информисања и других сличних средстава пронагира или рекламира проституцију,~~

~~— казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~—(2) Ако је дело из става 1. овог члана извршено према малолетном лицу,~~

~~— учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година и новчаном казном.~~

ПОСРЕДОВАЊЕ И ПОДСТИЦАЊЕ НА ВРШЕЊЕ ПРОСТИТУЦИЈЕ

ЧЛАН 184.

(1) КО НАВОДИ, ПОДСТИЧЕ ДРУГОГ НА ПРОСТИТУЦИЈУ, ПОСРЕДУЈЕ У ПРОСТИТУЦИЈИ ИЛИ КО ПУТЕМ СРЕДСТАВА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА И ДРУГИХ СЛИЧНИХ СРЕДСТАВА ПРОПАГИРА ИЛИ РЕКЛАМИРА ПРОСТИТУЦИЈУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВАЧНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ПРЕМА МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА И НОВАЧНОМ КАЗНОМ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ОРГАНИЗОВАНЕ КРИМИНАЛНЕ ГРУПЕ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

Ванбрачна заједница са малолетником

Члан 190.

(1) Пунолетно лице које живи у ванбрачној заједници са малолетником, казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и родитељ, ~~уевојилац или старалац~~ УСВОЈИТЕЉ ИЛИ СТАРАТЕЉ који малолетнику омогући да живи у ванбрачној заједници ~~са пунолетним лицем~~ или га на то наведе.

(3) Ако је дело из става 2. овог члана учињено из користољубља, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(4) Ако се брак закључи, гоњење се неће предузети, а ако је предузето, обуставиће се.

Одузимање малолетног лица

Члан 191.

(1) Ко малолетно лице противправно задржи или одузме од родитеља, ~~уевојилоца, старалаца~~ УСВОЈИТЕЉА, СТАРАТЕЉА или другог лица, односно установе, којима је оно поверено или онемогућава извршење одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено према новорођенчету, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко онемогућава извршење одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем или другим сродником, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(4) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из користољубља или других ниских побуда или је услед дела теже угрожено здравље, васпитање или школовање малолетног лица или је дело учињено од стране организоване криминалне групе, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

(5) Учиниоца дела из ст. 1, 2. и 4. овог члана који добровољно преда малолетно лице, лицу или установи којој је оно поверено или омогући извршење одлуке о поверавању малолетног лица, суд може ослободити од казне.

(6) Ако изрекне условну осуду за дело из ст. 1. до 4. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року преда малолетно лице, лицу или установи којој је малолетно лице поверено или омогући извршење одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу или установи, односно одлуке којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем или другим сродником.

Промена породичног стања

Члан 192.

(1) Ко подметањем, заменом или на други начин промени породично стање детета,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

~~(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лекар здравствене установе који прогласи умрлим живо новорођенче ради промене породичног стања.~~

(2) ЛЕКАР ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ КОЈИ ПРОГЛАСИ УМРЛИМ ЖИВО НОВОРОЂЕНЧЕ РАДИ ПРОМЕНЕ ПОРОДИЧНОГ СТАЊА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(3) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини из користољубља, злоупотребом положаја, бави се вршењем дела или је дело извршено од стране организоване криминалне групе,

казниће се затвором од једне до десет година.

(4) Ко заменом или на други начин из нехата промени породично стање детета, казниће се затвором до три месеца.

Запуштање и злостављање малолетног лица

Члан 193.

(1) Родитељ, ~~уевојилац, старалац~~ УСВОЈИТЕЉ, СТАРАТЕЉ или друго лице које грубим занемаривањем своје дужности збрињавања и васпитавања запустити малолетно лице о којем је дужно да се стара,

казниће се затвором до три године.

(2) Родитељ, ~~уевојилац, старалац~~ УСВОЈИТЕЉ, СТАРАТЕЉ или друго лице које злоставља малолетно лице или га принуђава на претеран рад или рад који не одговара узрасту малолетног лица или на просјачење или га из користољубља наводи на вршење других радњи које су штетне за његов развој,

казниће се затвором од три месеца до пет година.

Насиље у породици

Члан 194.

(1) Ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице,

казниће се затвором ~~од три месеца до три године~~ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана коришћено оружје, опасно оруђе или друго средство подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши ИЛИ ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ВИШЕ ЛИЦА,

учинилац ће се казнити затвором ~~од шест месеци до пет година~~ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља или су учињена према малолетном лицу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од две до десет година~~ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт члана породице, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година, а ако је члан породице малолетно лице учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(5) Ко прекрши мере заштите од насиља у породици које му је суд одредио на основу закона, којим се уређују породични односи,

казниће се затвором ~~од три месеца до три године~~ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА и новчаном казном.

Разбојничка крађа

Члан 205.

(1) Ко је на делу крађе (~~члан 203~~) затечен, па у намери да украдену ствар задржи, употреби силу против неког лица или претњу да ће непосредно напасти на живот или тело,

казниће се затвором од једне до десет година.

(2) Ако вредност украдених ствари прелази износ од милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(3) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено од стране групе или је неком лицу са умишљајем нанесена тешка телесна повреда,

учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(5) АКО ВРЕДНОСТ УКРАДЕНИХ СТВАРИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД ПЕТ ХИЉАДА ДИНАРА, А УЧИНИЛАЦ ЈЕ ИШАО ЗА ТИМ ДА ПРИБАВИ МАЛУ ИМОВИНСКУ КОРИСТ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

Утаја

Члан 207.

(1) Ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, присвоји туђу покретну ствар која му је поверена,

казниће се затвором до две године и новчаном казном.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини ~~старац~~ СТАРАТЕЉ,

казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

(3) Ако вредност утајених ствари прелази износ од четристопедесет хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(4) Ако вредност утајених ствари прелази износ од милион и петсто хиљада динара или утајена ствар представља културно добро, односно добро које ужива претходну заштиту,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(5) Ко туђу покретну ствар коју је нашао или до које је случајно дошао противправно присвоји у намери да себи или другом прибави имовинску корист,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(6) За дела из ст. 1. и 5. овог члана, ако су утајене ствари у својини грађана, гоњење се предузима по предлогу.

Неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности

Члан 209.

(1) Ко лажним приказивањем чињеница или њиховим прикривањем добије за себе или другог кредит, субвенцију или другу погодност иако за то не испуњава прописане услове,

казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(2) Ко добијени кредит, субвенцију или другу погодност искористи за другу намену од оне за коју му је кредит, субвенција или друга погодност одобрена,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(3) За дело из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се прописаном казном и одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања ако су кредит, субвенција или друга погодност прибављени за предузеће или други субјект привредног пословања или ако су коришћени за друге намене од стране тих субјеката.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

Злоупотреба поверења

Члан 216.

(1) Ко заступајући имовинске интересе неког лица или старајући се о његовој имовини злоупотреби дата му овлашћења у намери да тиме себи или другом прибави имовинску корист или да оштети лице чије имовинске интересе заступа или о чијој се имовини стара,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако дело из ст. 1. до 3. овог члана учини ~~старалац~~ СТАРАТЕЉ или адвокат, казниће се за дело из става 1. затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 2. затвором од једне до осам година, а за дело из става 3. затвором од две до десет година.

Гоњење у случају када је учинилац у блиском односу са оштећеним

Члан 222.

За кривична дела из чл. 203, 204, 208, 213, 216. ст. 1. до 3. и 221. овог законика, ако су учињена према брачном другу, лицу са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сроднику по крви у правој линији, брату или сестри, ~~увеојеноцу~~ УСВОЈИТЕЉУ или усвојенику или другим лицима са којима учинилац живи у заједничком домаћинству, гоњење се предузима по приватној тужби.

Превара у обављању привредне делатности

Члан 223.

(1) Ко у обављању привредне делатности, у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да нешто учини или не учини на штету имовине субјекта привредног пословања за које или у којем ради или другог правног лица,

казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од четрестопедесет хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(3) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

Пореска утаја

Члан 225.

(1) Ко у намери да он или друго лице потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази милион динара,

казниће се затвором од једне до пет година и новчаном казном.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

~~(2)~~ (3) Ако износ обавезе из ~~става 1.~~ СТ. 1. И 2. овог члана чије се плаћање избегава прелази пет милиона динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до осам година и новчаном казном.

~~(3)~~ (4) Ако износ обавезе из ~~става 1.~~ СТ. 1. И 2. овог члана чије се плаћање избегава прелази петнаест милиона динара,

учинилац ће се казнити затвором од три до десет година и новчаном казном.

Злоупотреба у вези са јавном набавком

Члан 228.

~~(1) Ко у вези са јавном набавком поднесе понуду засновану на лажним подацима, или се противно закону договара са осталим понуђачима, или предузме друге противправне радње у намери да тиме утиче на доношење одлука наручиоца јавне набавке,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лице које у наручиоцу јавне набавке искористићавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог овлашћења, или невршењем своје дужности крши закон или друге прописе о јавним набавкама и тиме проузрокује штету јавним средствима.~~

~~(3) Уколико је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено у вези са јавном набавком чија вредност прелази износ од сто педесет милиона динара,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.~~

~~(4) Учиниолац из става 1. овог члана који добровољно открије да се понуда заснива на лажним подацима или на недозвољеном договору са осталим понуђачима, или да је предузео друге противправне радње у намери да утиче на доношење одлука наручиоца пре него што он донесе одлуку о додели уговора, може се ослободити од казне.~~

ЧЛАН 228.

(1) КО У ВЕЗИ СА ЈАВНОМ НАБАВКОМ ПОДНЕСЕ ПОНУДУ ЗАСНОВАНУ НА ЛАЖНИМ ПОДАЦИМА, ИЛИ СЕ ПРОТИВНО ЗАКОНУ ДОГОВАРА СА ОСТАЛИМ ПОНУЂАЧИМА ИЛИ НАРУЧИОЦЕМ, ИЛИ ПРЕДУЗМЕ ДРУГЕ

ПРОТИВПРАВНЕ РАДЊЕ У НАМЕРИ ДА ТИМЕ УТИЧЕ НА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА НАРУЧИОЦА ЈАВНЕ НАБАВКЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ЛИЦЕ КОЈЕ У НАРУЧИОЦУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ ИСКОРИШЋАВАЊЕМ СВОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ ОВЛАШЋЕЊА, ПРЕКОРАЧЕЊЕМ ГРАНИЦЕ СВОГ ОВЛАШЋЕЊА, НЕВРШЕЊЕМ СВОЈЕ ДУЖНОСТИ ИЛИ ДОГОВАРАЊЕМ СА ПОНУЂАЧЕМ, КРШИ ЗАКОН ИЛИ ДРУГЕ ПРОПИСЕ О ЈАВНИМ НАБАВКАМА.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО У ВЕЗИ СА ЈАВНОМ НАБАВКОМ ЧИЈА ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД СТО ПЕДЕСЕТ МИЛИОНА ДИНАРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

(5) УЧИНИЛАЦ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИ ДОБРОВОЉНО ОТКРИЈЕ ДА СЕ ПОНУДА ЗАСНИВА НА ЛАЖНИМ ПОДАЦИМА ИЛИ НА НЕДОЗВОЉЕНОМ ДОГОВОРУ СА ОСТАЛИМ ПОНУЂАЧИМА ИЛИ НАРУЧИОЦЕМ, ИЛИ ДА ЈЕ ПРЕДУЗЕО ДРУГЕ ПРОТИВПРАВНЕ РАДЊЕ У НАМЕРИ ДА УТИЧЕ НА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА НАРУЧИОЦА ПРЕ НЕГО ШТО ОН ДОНЕСЕ ОДЛУКУ О ДОДЕЛИ УГОВОРА, МОЖЕ СЕ ОСЛОБОДИТИ ОД КАЗНЕ.

Преношење инфекције ХИВ вирусом

Члан 250

~~(1) Ко свесно другог доведе у опасност од инфекције ХИВ вирусом, казниће се затвором до две године.~~

~~(2) Ко се свесно не придржава прописа и мера који се односе на спречавање ширења ХИВ инфекције и тиме из нехата доведе до преношења инфекције ХИВ вирусом на друго лице, казниће се затвором од једне до пет година.~~

~~(3) Ко знајући да је заражен ХИВ вирусом свесно пренесе на другог ту инфекцију, казниће се затвором од две до дванаест година.~~

~~(4) Ако је услед дела из став 3. овог члана наступила смрт зараженог лица, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.~~

~~(5) Ако је дело из ст. 3. и 4. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити за дело из става 3. затвором до три године, а за дело из става 4. затвором од шест месеци до пет година.~~

Загађење животне средине

Члан 260

~~(1) Ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине загади ваздух, воду или земљиште у већој мери или на ширем простору, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до две године.~~

~~(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до уништења или оштећења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој~~

~~мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.~~

~~(4) Ако је услед дела из става 2. овог члана дошло до уништења или оштећења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у којој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(5) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. и 4. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите, очувања и унапређења животне средине.~~

ЧЛАН 260.

(1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ О ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ИСПУСТИ, УНЕСЕ ИЛИ ОДЛОЖИ ОДРЕЂЕНУ КОЛИЧИНУ МАТЕРИЈЕ, СУПСТАНЦЕ ИЛИ ЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА У ВАЗДУХ, ВОДУ ИЛИ ЗЕМЉИШТЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ О ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ СТАВИ У ПРОМЕТ ПРОИЗВОД КОЈИ КОРИСТИ ВЕЋИ БРОЈ ЉУДИ ЗБОГ ЧЕГА ДОЂЕ ДО ИСПУСТАЊА, УНОШЕЊА ИЛИ ОДЛАГАЊА МАТЕРИЈЕ, СУПСТАНЦЕ ИЛИ ЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА У ВАЗДУХ, ВОДУ ИЛИ ЗЕМЉИШТЕ ЧИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(6) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(7) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(8) АКО ИЗРЕКНЕ УСЛОВНУ ОСУДУ ЗА ДЕЛА ИЗ СТ. 1. ДО 5. ОВОГ ЧЛАНА, СУД МОЖЕ ОДРЕДИТИ ОБАВЕЗУ УЧИНИОЦУ ДА У ОДРЕЂЕНОМ РОКУ ПРЕДУЗМЕ ОДРЕЂЕНЕ ПРОПИСАНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.

ПРОИЗВОДЊА И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ШТЕТНИХ СУПСТАНЦИ

ЧЛАН 260А

(1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ О ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОИЗВОДИ, СТАВЉА У ПРОМЕТ, ИЗВОЗИ ИЛИ УПОТРЕБЉАВА СУПСТАНЦУ, БИЛО У ЊЕНОМ ЧИСТОМ ОБЛИКУ БИЛО У СМЕШАМА ИЛИ У ПРЕДМЕТИМА, УКЉУЧУЈУЋИ И ЊЕНО УГРАЂИВАЊЕ У ПРОИЗВОДЕ, АКО ЈЕ ТИМЕ ИЗАЗВАНА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(6) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

ПРОТИВПРАВНА ПРОИЗВОДЊА И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ЖИВЕ И ЖИВИНИХ ЈЕДИЊЕЊА

ЧЛАН 260Б

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВОДИ, УПОТРЕБЉАВА, СКЛАДИШТИ, УВОЗИ ИЛИ ИЗВОЗИ ЖИВУ, ЖИВИНА ЈЕДИЊЕЊА, МЕШАВИНУ ЖИВЕ ИЛИ ПРОИЗВОДЕ СА ДОДАТКОМ ЖИВЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ ЈЕ ДОШЛО ДО УНИШТЕЊА ИЛИ ЗНАТНОГ ОШТЕЋЕЊА ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(6) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

НЕОВЛАШЋЕНА ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА ЗА КОЈИ ЈЕ ОБАВЕЗНА ОЦЕНА ПРИХВАТЉИВОСТИ ИЛИ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ЧЛАН 260В

(1) КО БЕЗ ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ИЛИ СТУДИЈЕ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА КОЈУ ЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДАО САГЛАСНОСТ, ИЗВОДИ ПРОЈЕКАТ ЗА ИЗГРАДЊУ ЈАВНОГ ИЛИ ПРИВАТНОГ ОБЈЕКТА ЗА КОЈИ ЈЕ ПРЕМА ПРОПИСИМА ТАКВА СТУДИЈА ОБАВЕЗНА И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

Противправна изградња и стављање у погон објеката и постројења која загађују животну средину

Члан 262

~~(1) Службено или одговорно лице које противно прописима о заштити, очувању и унапређењу животне средине дозволи изградњу, стављање у погон или употребу објеката или постројења или примену технологије којима се у већој мери или на ширем простору загађује животна средина,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до уништења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.~~

~~(3) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. и 2. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите, очувања и унапређења животне средине.~~

ПРОТИПРАВНО ОМОГУЋАВАЊЕ РАДА ИЛИ ЗАТВАРАЊА ПОСТРОЈЕЊА У КОЈЕМ СЕ ОБАВЉА ОПАСНА ДЕЛАТНОСТ ИЛИ СКЛАДИШТЕ ОПАСНЕ СУПСТАНЦЕ

ЧЛАН 262.

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПУСТИ У РАД ИЛИ ЗАТВОРИ ПОСТРОЈЕЊЕ У КОЈЕМ СЕ ОБАВЉА ОПАСНА ДЕЛАТНОСТ ИЛИ У КОЈЕМ СЕ СКЛАДИШТЕ ИЛИ КОРИСТЕ ОПАСНЕ СУПСТАНЦЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,
УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

ПРОТИВПРАВНО ЗАХВАТАЊЕ ПОВРШИНСКИХ И ПОДЗЕМНИХ ВОДА

ЧЛАН 262А

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ЗАХВАТА ПОВРШИНСКЕ ИЛИ ПОДЗЕМНЕ ВОДЕ И ТИМЕ ПРОУЗРОКУЈЕ ИЛИ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ОД НАСТАЈАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО ЕКОЛОШКИ СТАТУС ИЛИ ЕКОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛ ПОВРШИНСКИХ ВОДА ИЛИ ПО КОЛИЧИНСКИ СТАТУС ПОДЗЕМНИХ ВОДА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

~~Уништење, оштећење, изношење у иностранство и уношење у Србију заштићеног природног добра~~

~~Члан 265.~~

~~(1) Ко уништи или оштети посебно заштићено природно добро, казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до шест месеци.

(3) Ко противно прописима извезе или изнесе у иностранство строго заштићену, односно заштићену врсту биљака или животиња или увезе или унесе у Србију страну врсту биљака или животиња заштићену међународним уговорима и документима, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

(4) За покушај дела из става 3. овог члана ће се казнити.

(5) Строго заштићена или заштићена врста биљака или животиња из става 3. овог члана одузеће се.

УНИШТАВАЊЕ, ХВАТАЊЕ, ПРОДАЈА, УВОЗ И ИЗВОЗ ЗАШТИЋЕНИХ ДИВЉИХ ЖИВОТИЊА И БИЉАКА

ЧЛАН 265.

(1) КО КРШЕЋИ ПРОПИСЕ УБИЈЕ, УНИШТИ, УХВАТИ, ПОСЕДУЈЕ, ПРОДАЈЕ ИЛИ НУДИ НА ПРОДАЈУ ЈЕДАН ИЛИ ВИШЕ ПРИМЕРАКА ЗАШТИЋЕНИХ ДИВЉИХ ЖИВОТИЊСКИХ ИЛИ БИЉНИХ ВРСТА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КО КРШЕЋИ ПРОПИСЕ СТАВИ У ПРОМЕТ, УВЕЗЕ У СРБИЈУ ИЛИ ИЗНЕСЕ У ИНОСТРАНСТВО ЈЕДАН ИЛИ ВИШЕ ПРИМЕРАКА ЗАШТИЋЕНИХ ДИВЉИХ ЖИВОТИЊСКИХ ИЛИ БИЉНИХ ВРСТА ИЛИ ЊИХОВЕ ДЕЛОВЕ ИЛИ ПРЕДМЕТЕ КОЈИ СУ НАСТАЛИ ОД ЊИХ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ШЕСТ МЕСЕЦИ.

(4) ЗА ПОКУШАЈ ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. КАЗНИЋЕ СЕ.

(5) ЖИВОТИЊЕ, БИЉКЕ, ЊИХОВИ ДЕЛОВИ ИЛИ ПРЕДМЕТИ НАСТАЛИ ОД ЊИХ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

ОШТЕЋЕЊЕ И УНИШТЕЊЕ СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА

ЧЛАН 265А

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА УНИШТИ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕТИ СТАНИШТЕ ЗАСТИЋЕНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА КОЈЕ СЕ НАЛАЗИ У ЗАШТИЋЕНОМ ПОДРУЧЈУ,

КАЗНИЦЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(3) КО ДЕЛО ИЗ СТ.1. И 2. УЧИНИ ИЗ НЕХАТА,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(4) КО ИЗАЗОВЕ ЗНАТНО УЗНЕМИРЕЊЕ ЗАШТИЋЕНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА У ЗАШТИЋЕНОМ ПОДРУЧЈУ,

КАЗНИЦЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(5) КО ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. УЧИНИ ИЗ НЕХАТА,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ШЕСТ МЕСЕЦИ.

~~Уношење опасних материја у Србију и недозвољено прерађивање, одлагање и
складиштење опасних материја~~

~~Члан 266.~~

~~(1) Ко противно прописима унесе у Србију радиоактивне или друге опасне материје или опасне отпатке, или ко превози, прерађује, одлаже, сакупља или складишти такве материје или отпатке,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(2) Ко злоупотребом свог службеног положаја или овлашћења дозволи или омогући да се у Србију унесу материје или отпатци из става 1. овог члана, или омогући да се такве материје или отпатци превозе, прерађују, одлажу, сакупљају или складиште,~~

~~казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.~~

~~(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана дошло до уништења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.~~

~~(4) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. до 3. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите од јонизујућих зрачења или друге прописане мере заштите.~~

~~(5) Ко организује вршење дела из става 1. овог члана,~~

~~казниће се затвором од три до десет година и новчаном казном.~~

НЕДОЗВОЉЕНО УНОШЕЊЕ У СРБИЈУ, ПРАРАЂИВАЊЕ, ОДЛАГАЊЕ И
СКЛАДИШТЕЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА

ЧЛАН 266.

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА УНЕСЕ У СРБИЈУ ОПАСНИ ОТПАД ИЛИ ГА ПРЕВОЗИ, ОТПРЕМА, ПРАРАЂУЈЕ, ОДЛАЖЕ, САКУПЉА ИЛИ СКЛАДИШТИ, ВРШИ НАДЗОР НАД ТИМ АКТИВНОСТИМА, ИЛИ ТРГУЈЕ ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЛИ ПОСРЕДУЈЕ У ТОМЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) КО ЗЛОУПОТРЕБОМ СВОГ СЛУЖБЕНОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ ОВЛАШЋЕЊА ДОЗВОЛИ ИЛИ ОМОГУЋИ ДА СЕ У СРБИЈУ УНЕСЕ ОПАСНИ ОТПАД ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ИЛИ ОМОГУЋИУ ДА СЕ ТАКАВ ОТПАД ПРЕВОЗИ, ОТПРЕМА, ПРАРАЂУЈЕ, ОДЛАЖЕ, САКУПЉА ИЛИ СКЛАДИШТИ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО У ОДНОСУ НА ОТПАД КОЛИ СЕ НЕ СМАТРА ОПАСНИМ, УКОЛИКО ЈЕ ТО ЗА ПОСЛЕДИЦУ ИМАЛО ИЛИ МОГЛО ДА ИМА СМРТ ИЛИ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ НЕКОГ ЛИЦА ИЛИ ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 3. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(5) КО ОРГАНИЗУЈЕ ВРШЕЊЕ ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 3. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

НЕДОЗВОЉЕНО УНОШЕЊЕ И ИЗНОШЕЊЕ ИЗ СРБИЈЕ, ПРОИЗВОДЊА, ПРЕВОЗ И СКЛАДИШТЕЊЕ РАДИОАКТИВНОГ МАТЕРИЈАЛА И СУПСТАНЦЕ

ЧЛАН 266А

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ИЗНЕСЕ ИЛИ УНЕСЕ У СРБИЈУ РАДИОАКТИВНИ МАТЕРИЈАЛ ИЛИ РАДИОАКТИВНУ СУПСТАНЦУ ИЛИ ИХ ПРОИЗВОДИ, ДРЖИ, КОРИСТИ, РУКУЈЕ СА ЊИМА, ПРЕВОЗИ, ПРЕРАЂУЈЕ, ОДЛАЖЕ, ИЛИ СКЛАДИШТИ АКО ЈЕ ТО ЗА ПОСЛЕДИЦУ ИМАЛО ИЛИ МОГЛО ДА ИМА ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ИЛИ ДРУГУ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ НЕКОГ ЛИЦА ИЛИ ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

УНОШЕЊЕ, УЗГАЈАЊЕ, ПОСЕДОВАЊЕ И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ИНВАЗИВНИХ СТРАНИХ ВРСТА

ЧЛАН 266Б

(1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ УНЕСЕ У СРБИЈУ, УЗГАЈА, СТАВИ У ПРОМЕТ, ПОСЕДУЈЕ, ТРАНСПОРТУЈЕ, КОРИСТИ, ИЛИ РАЗМЕЊУЈЕ ИНВАЗИВНЕ СТРАНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА, БИЉАКА ИЛИ ДРУГИХ ОРГАНИЗАМА, ИЛИ КО ОМОГУЋАВА ЊИХОВУ РЕПРОДУКЦИЈУ, РАСТ ИЛИ УЗГАЈАЊЕ ИЛИ ОСЛОБАЂАЊЕ У ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ИЛИ ЊИХОВО ШИРЕЊЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ПО ЖИВОТ ИЛИ ТЕЛО ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНОГ ОШТЕЋЕЊА ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ЗНАТНА ШТЕТА ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА, ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА НЕКОГ ЛИЦА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

ОШТЕЋЕЊЕ ОЗОНСКОГ ОМОТАЧА

ЧЛАН 266В

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, ОСЛОБОДИ ИЛИ КОРИСТИ СУПСТАНЦУ КОЈА ОШТЕЋУЈЕ ОЗОНСКИ ОМОТАЧ, БИЛО САМУ БИЛО КАО СМЕШУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, ОСЛОБОДИ ИЛИ КОРИСТИ ПРОИЗВОД И ОПРЕМУ И ЊИХОВЕ ДЕЛОВЕ КОЈИ САДРЖЕ СУПСТАНЦУ КОЈА ОШТЕЋУЈЕ ОЗОНСКИ ОМОТАЧ ИЛИ ЧИЈЕ СЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ ОСЛАЊА НА ТАКВУ СУПСТАНЦУ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

НЕДОЗВОЉЕНА ПРОИЗВОДЊА, КОРИШЋЕЊЕ И ПРОМЕТ ФЛУОРОВАНОГ ГАСА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ

ЧЛАН 266Г

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, КОРИСТИ ИЛИ ОСЛОБОДИ ФЛУОРОВАНИ ГАС СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ, БИЛО САМ БИЛО КАО СМЕШУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, ОСЛОБОДИ ИЛИ КОРИСТИ ПРОИЗВОД И ОПРЕМУ И ЊИХОВЕ ДЕЛОВЕ КОЈИ САДРЖЕ ФЛУОРОВАНЕ ГАСОВЕ СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ ИЛИ ЧИЈЕ СЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ ОСЛАЊА НА ТЕ ГАСОВЕ, ИЛИ ПУСТИ У РАД ТАКВЕ ПРОИЗВОДЕ ИЛИ ОПРЕМУ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

НЕДОЗВОЉЕНА РЕЦИКЛАЖА БРОДА

ЧЛАН 266Д

ВЛАСНИК БРОДА КОЈИ ВРШИ ЊЕГОВУ РЕЦИКЛАЖУ ВАН ОВЛАШЋЕНОГ ПОСТРОЈЕЊА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ СИРОВИНА И ПРОИЗВОДА НАСТАЛИХ УНИШТАВАЊЕМ И ДЕГРАДАЦИЈОМ ШУМА

ЧЛАН 274А

(1) КО КРШЕЧИ ПРОПИСЕ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ИЛИ СТАВИ НА ТРЖИШТЕ СИРОВИНЕ ИЛИ ПРОИЗВОДЕ НАСТАЛЕ УНИШТАВАЊЕМ ИЛИ ДЕГРАДАЦИЈОМ ШУМА ИЛИ ИХ ИЗВЕЗЕ У ИНОСТРАНСТВО У КОЛИЧИНИ КОЈА НИЈЕ ЗАНЕМАРЉИВА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ КОЛИЧИНА СИРОВИНА ИЛИ ПРЕДМЕТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВЕЛИКА, ИЛИ ЊИХОВА ВРЕДНОСТ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД МИЛИОН И ПЕТСТО ХИЉАДА ДИНАРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

Неовлашћено прибављање и угрожавање безбедности нуклеарним материјама

Члан 287

~~(1) Ко силом или претњом, извршењем кривичног дела или на други противправан начин прибави, поседује, користи, превози, даје другом нуклеарне материје или омогућава другом да до њих дође, казниће се затвором до три године.~~

(1) КО СИЛОМ ИЛИ ПРЕТЊОМ, ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЛИ НА ДРУГИ ПРОТИВПРАВАН НАЧИН ПРИБАВИ, ПОСЕДУЈЕ, КОРИСТИ, ПРЕВОЗИ, МЕЊА, РАСПОЛАЖЕ, РАСТУРА, ДАЈЕ ДРУГОМ НУКЛЕАРНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ ОМОГУЋАВА ДРУГОМ ДА ДО ЊИХ ДОЂЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) Ко прети да ће употребити нуклеарну материју у намери да се неко принуди да нешто учини или не учини и тиме угрози безбедност људи, казниће се затвором од једне до десет година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или имовинска штета великих размера, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством

Члан 290

~~(1) Ко уништењем, уклањањем или тежим оштећењем саобраћајних уређаја, средстава, знакова или уређаја за сигнализацију или заштитних и одбојних ограда који служе безбедности јавног саобраћаја на путевима, давањем погрешних знакова или сигнала, постављањем препрека на саобраћајницама, заустављањем превозног средства у железничком саобраћају противно прописима или други сличан начин тако угрози јавни саобраћај да тиме доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, казниће се затвором до три године.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.~~

ЧЛАН 290.

1) КО УНИШТИ, УКЛОНИ ИЛИ ТЕЖЕ ОШТЕТИ САОБРАЋАЈНЕ УРЕЂАЈЕ, СРЕДСТАВА, ЗНАКОВЕ ИЛИ УРЕЂАЈЕ ЗА СИГНАЛИЗАЦИЈУ ИЛИ ЗАШТИТНЕ И ОДБОЈНЕ ОГРАДЕ КОЈЕ СЛУЖЕ БЕЗБЕДНОСТИ ЈАВНОГ САОБРАЋАЈА, ДА

ПОГРЕШНЕ ЗНАКОВЕ ИЛИ СИГНАЛЕ, ПОСТАВЉА ПРЕПРЕКЕ НА САОБРАЋАЈНИЦАМА ИЛИ ЗАУСТАВЉА ПРЕВОЗНА СРЕДСТВА У САОБРАЋАЈУ ПРОТИВНО ПРОПИСИМА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(2) КО УНИШТЕЊЕМ, УКЛАЊАЊЕМ ИЛИ ТЕЖИМ ОШТЕЋЕЊЕМ САОБРАЋАЈНИХ УРЕЂАЈА, СРЕДСТАВА, ЗНАКОВА ИЛИ УРЕЂАЈА ЗА СИГНАЛИЗАЦИЈУ ИЛИ ЗАШТИТНИХ И ОДБОЈНИХ ОГРАДА КОЈИ СЛУЖЕ БЕЗБЕДНОСТИ ЈАВНОГ САОБРАЋАЈА, ДАВАЊЕМ ПОГРЕШНИХ ЗНАКОВА ИЛИ СИГНАЛА, ПОСТАВЉАЊЕМ ПРЕПРЕКА НА САОБРАЋАЈНИЦАМА, ЗАУСТАВЉАЊЕМ ПРЕВОЗНОГ СРЕДСТВА У САОБРАЋАЈУ ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ИЛИ ДРУГИ СЛИЧАН НАЧИН ТАКО УГРОЗИ ЈАВНИ САОБРАЋАЈ ДА ТИМЕ ДОВЕДЕ У ОПАСНОСТ ЖИВОТ ИЛИ ТЕЛО ЉУДИ ИЛИ ИМОВИНУ ВЕЋЕГ ОБИМА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

ОДБИЈАЊЕ НАРЕЂЕЊА ЗАПОВЕДНИКА ВАЗДУХОПЛОВА

ЧЛАН 292А

(1) КО ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ЛЕТА НЕ ПОСТУПИ ПО НАРЕЂЕЊИМА ЗАПОВЕДНИКА ВАЗДУХОПЛОВА, НЕПОСРЕДНО, ПОСРЕДНО ИЛИ УПОТРЕБОМ ЕЛЕКТРОНСКИХ СРЕДСТАВА, УСЛЕД ЧЕГА ЈЕ ДОШЛО ДО УГРОЖАВАЊА БЕЗБЕДНОСТИ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОШЛО ДО ОЗБИЈНЕ ОПАСНОСТИ ПО ЖИВОТЕ ЉУДИ ИЛИ ИМОВИНУ ВЕЛИКИХ РАЗМЕРА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

Отмица ваздухоплова, брода и другог превозног средства

Члан 293.

~~(1) Ко силом или претњом да ће употребити силу преузме контролу над ваздухопловом који се налази у лету или над бродом у току пловидбе или над другим јавним превозним средством у току вожње или над непокретном платформом у епиконтиненталном појасу,~~

(1) КО СИЛОМ ИЛИ ПРЕТЊОМ ДА ЋЕ УПОТРЕБИТИ СИЛУ, ЗАСТРАШИВАЊЕМ ИЛИ КОРИШЋЕЊЕМ ТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА, ПРЕУЗМЕ ИЛИ УСПОСТАВИ КОНТРОЛУ НАД ВАЗДУХОПЛОВОМ ОД ПОЧЕТКА ПРИПРЕМЕ ЗА ЛЕТ, ТОКОМ ТРАЈАЊА ЛЕТА, КАО И НЕПОСРЕДНО НАКОН ЗАВРШЕТКА ЛЕТА ИЛИ НАД БРОДОМ У ТОКУ ПЛОВИДБЕ ИЛИ НАД ДРУГИМ ЈАВНИМ ПРЕВОЗНИМ СРЕДСТВОМ У ТОКУ ВОЖЊЕ ИЛИ НАД НЕПОКРЕТНОМ ПЛАТФОРМОМ У ЕПИКОНТИНЕНТАЛНОМ ПОЈАСУ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

казниће се затвором од две до десет година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица или проузрокована штета великих размера,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја

Члан 297.

(1) Ако је услед дела из чл. 289. ст. 1. и 2, ~~290. ст. 1. и 2~~ 290. СТАВ 2, 291. ст. 1, 3. и 4. и 295. ст. 1. и 2. овог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(2) Ако је услед дела из чл. 289. ст. 1. и 2, ~~290. ст. 1. и 2~~ 290. СТАВ 2, 291. ст. 1, 3. и 4. и 295. ст. 1. и 2. овог законика наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је услед дела из чл. 289. став 3, 290. став 3, 291. став 2. и 295. став 3. овог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера,

учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(4) Ако је услед дела из чл. 289. став 3, ~~290. став 2~~ 290. СТАВ 3, 291. став 2. и 295. став 3. овог законика наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(5) У случајевима из ст. 1. до 4. овог члана изрицање мере безбедности забране управљања моторним возилом обавезно је.

Прављење и уношење ~~рачунареких вируса~~ ЗЛОНАМЕРНОГ РАЧУНАРСКОГ ПРОГРАМА

Члан 300.

(1) Ко направи ~~рачунареки вирус~~ ЗЛОНАМЕРНИ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ у намери његовог уношења у туђ рачунар или рачунарску мрежу, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

(2) Ко унесе ~~рачунареки вирус~~ ЗЛОНАМЕРНИ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ у туђ рачунар или рачунарску мрежу и тиме проузрокује штету, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(3) Уређај и средства којима је учињено кривично дело из ст. 1. и 2. овог члана одузеће се.

Убиство представника највиших државних органа

Члан 310.

Ко у намери угрожавања уставног уређења или безбедности Србије лиши живота председника Републике, народног посланика, председника Владе, члана Владе, председника Уставног суда, председника највишег суда у Републици Србији или ~~Републичког~~ ВРХОВНОГ јавног тужиоца,

казниће се затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Шпијунажа

Члан 315.

(1) Ко тајне војне, економске или службене податке или документе саопшти, преда или учини доступним иностраној држави, иностраној организацији или лицу које им служи,

казниће се затвором од три до петнаест година.

(2) Ко за страну државу или организацију ствара обавештајну службу у Србији или њом руководи,

казниће се затвором од пет до петнаест година.

(3) Ко ступи у страну обавештајну службу, прикупља за њу податке или на други начин помаже њен рад,

казниће се затвором од једне до десет година.

(4) Ко прибавља тајне податке или документе у намери да их саопшти или преда иностраној држави, иностраној организацији или лицу које им служи,

казниће се затвором од једне до осам година.

(5) Ако су услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступиле тешке последице за безбедност, економску или војну моћ земље,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(6) Тајним се сматрају они војни, економски или службени подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени тајним, а чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе земље.

Одавање државне тајне

Члан 316.

(1) Ко неовлашћено непозваном лицу саопшти, преда или учини доступним податке или документе који су му поверени или до којих је на други начин дошао, а који представљају државну тајну,

казниће се затвором од једне до десет година.

(2) Ко другом лицу саопшти податке или документе за које зна да су државна тајна, а до којих је противправно дошао,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено за време ратног стања, или ванредног стања или је довело до угрожавања безбедности, економске или војне моћи Србије,

учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

(4) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(5) Државном тајном сматрају се подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени државном тајном и чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе Србије.

(6) Државном тајном, у смислу става 5. овог члана, не сматрају се подаци или документи који су управљени на тешке повреде основних права човека, или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који

за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна.

ОДАВАЊЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

ЧЛАН 316.

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО НЕПОЗВАНОМ ЛИЦУ САОПШТИ, ПРЕДА ИЛИ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ПОДАТКЕ ИЛИ ДОКУМЕНТА КОЈИ СУ МУ ПОВЕРЕНИ ИЛИ ДО КОЈИХ ЈЕ НА ДРУГИ НАЧИН ДОШАО ИЛИ ПРИБАВЉА ПОДАТКЕ ИЛИ ДОКУМЕНТА, А КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ТАЈНЕ ПОДАТКЕ СА ОЗНАКОМ ТАЈНОСТИ „ИНТЕРНО” ИЛИ „ПОВЕРЉИВО”,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО У ОДНОСУ НА ПОДАТКЕ ОЗНАЧЕНЕ СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО У ОДНОСУ НА ПОДАТКЕ ОЗНАЧЕНЕ СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ „ДРЖАВНА ТАЈНА”,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ КОРИСТОЉУБЉА ИЛИ РАДИ ОБЈАВЉИВАЊА ИЛИ КОРИШЋЕЊА ТАЈНИХ ПОДАТАКА У ИНОСТРАНСТВУ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА, ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 2. ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА, А ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ДО ДВЕ ГОДИНЕ, ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 2. ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ, А ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

Тешка дела против уставног уређења и безбедности Србије

Члан 321.

(1) За кривично дело из чл. 307. до 309. и чл. 313. до 315. овог законика које је имало за последицу смрт једног или више лица или је изазвало опасност за живот људи или је праћено тешким насиљима или великим разарањима или је довело до угрожавања безбедности економске или војне снаге земље,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(2) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица,

казниће се затвором најмање десет година или доживотним затвором.

(3) Казном из става 2. овог члана казниће се и ко учини кривично дело из члана 307, чл. 309. до 311, чл. ~~314. до 319~~ 314, 315, ЧЛАНА 316. СТАВ 3, ЧЛ. 317. ДО 319. и члана 320. став 2. овог законика за време ратног стања, оружаног сукоба или ванредног стања.

Спречавање службеног лица у вршењу службене радње

Члан 322.

(1) Ко силом или претњом да ће непосредно употребити силу спречи службено лице у вршењу службене радње коју предузима у оквиру својих овлашћења или га на исти начин принуди на вршење службене радње,

казниће се затвором од једне до пет година.

(2) Ако приликом извршења дела из става 1. овог члана учинилац увреди или злостави службено лице или му нанесе лаку телесну повреду или прети употребом оружја,

казниће се затвором од две до осам година.

(3) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини према службеном лицу у вршењу послова јавне или државне безбедности или дужности чувања јавног реда и мира, спречавања или откривања кривичног дела, хватања учиниоца кривичног дела или чувања лица лишеног слободе,

казниће се затвором од три до десет година.

(4) Ако приликом извршења дела из ст. 1. и 3. овог члана учинилац службеном лицу нанесе тешку телесну повреду,

казниће се затвором од три до дванаест година.

~~(5) За покушај дела из став 1. овог члана казниће се.~~

~~(6)~~ (5) Ако је учинилац дела из ст. 1. до 3. овог члана био изазван незаконитим или грубим поступањем службеног лица, може се ослободити од казне.

Непријављивање припремања кривичног дела

Члан 331.

(1) Ко зна да се припрема извршење кривичног дела за које се по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна, па у времену кад је још било могуће спречити његово извршење то не пријави, а дело буде покушано или извршено,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ако није пријављено припремање кривичног дела за које се по закону може изрећи доживотни затвор,

учинилац ће се казнити затвором од три месеца до три године.

(3) За дело из става 1. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац брачни друг, лице са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, ~~усвојилац~~ УСВОЈИТЕЉ или усвојеник, као и брачни друг неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Непријављивање кривичног дела и учиниоца

Члан 332.

(1) Ко зна да је неко лице учинило кривично дело за које се по закону може изрећи доживотни затвор или зна само да је такво дело учињено па то не пријави пре него што су дело, односно учинилац откривени,

казниће се затвором до три године.

(2) Службено или одговорно лице које свесно пропусти да пријави кривично дело за које је сазнало у вршењу своје дужности, ако се за то дело по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Службено или одговорно лице које свесно пропусти да пријави кривично дело свог подређеног које је он учинио при вршењу своје службене, војне или радне обавезе, ако се за то дело по закону може изрећи доживотни затвор, казниће се затвором од једне до осам година.

(4) За непријављивање кривичног дела или учиниоца из ст. 1. и 2. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац супружник или са којим живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, ~~усвојилац~~ УСВОЈИТЕЉ или усвојеник, као и супружник неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници, као и бранилац, лекар или верски исповедник учиниоца.

Помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела

Члан 333.

(1) Ко крије учиниоца кривичног дела или му прикривањем средстава којима је дело учињено, трагова или на други начин помаже да не буде откривен или ко крије осуђено лице или предузима друге радње којима се иде за тим да се не изврши изречена казна, мера безбедности или да се не примене васпитне мере упућивања у васпитну установу или васпитно-поправни дом,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописана казна затвора преко пет година,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописан доживотни затвор,

казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Казна за дело из става 1. овог члана не може бити тежа ни по врсти ни по висини од казне прописане за кривично дело које је извршило лице којем је пружена помоћ.

(5) За дело из ст. 1. до 3. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац супружник, лице са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, ~~усвојилац~~ УСВОЈИТЕЉ или усвојеник, као и супружник неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Ометање правде

Члан 336б

(1) Ко друге позива на отпор или на неизвршење судских одлука или на други начин омета вођење судског поступка,

казниће се затвором до три године и новчаном казном.

(2) Ко увредом, силом, претњом или на други начин омета или спречи судију, ~~јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца~~ НОСИОЦА ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или адвоката у вршењу судијске или ~~тужилачке~~ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ функције, или адвокатске службе,

казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(3) Ако приликом извршења дела из става 2. овог члана учинилац нанесе лаку телесну повреду судији, ~~јавном тужиоцу или заменику јавног тужиоца~~ НОСИОЦУ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или адвокату или прети употребом оружја,

казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Ако приликом извршења дела из става 2. овог члана учинилац нанесе тешку телесну повреду судији, ~~јавном тужиоцу или заменику јавног тужиоца~~ НОСИОЦУ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или адвокату, казниће се затвором од две до десет година.

Изазивање панике и нереда

Члан 343

(1) Ко изношењем или проношењем лажних вести или тврђења изазове панику, или теже нарушавање јавног реда или мира или осујети или значајније омете спровођење одлука и мера државних органа или организација које врше јавна овлашћења, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено путем средстава јавног информисања или сличних средстава или на јавном скупу ИЛИ ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО У ВАЗДУХОПЛОВУ ТОКОМ ТРАЈАЊА ЛЕТА НА НАЧИН ДА ИЗАЗОВЕ УГРОЖАВАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ ВАЗДУХОПЛОВА, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

ОБЈАВЉИВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА КОЈИМА СЕ САВЕТУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

ЧЛАН 343А

(1) КО ПУТЕМ СРЕДСТАВА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН УЧИНИ ДОСТУПНИМ МАТЕРИЈАЛ КОЈИ САДРЖИ ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈИМА СЕ ДАЈУ САВЕТИ У ЦИЉУ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА УБИСТВО И ТЕШКО УБИСТВО, КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ, ФАЛСИФИКОВАЊЕ НОВЦА, НЕОВЛАШЋЕНА ПРОИЗВОДЊА И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ОПОЈНИХ ДРОГА, КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ФАЛСИФИКОВАЊЕ ИСПРАВЕ И КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И ДРУГИХ ДОБАРА ЗАШТИЋЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ЛИЦЕ КОЈЕ ВРШИ ПОСРЕДОВАЊЕ У ПРИСТУПАЊУ МАТЕРИЈАЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

(3) КО ПОМОЋУ СРЕДСТАВА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА СВЕСНО ПРИСТУПИ МАТЕРИЈАЛУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(4) МАТЕРИЈАЛОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ СВАКИ МАТЕРИЈАЛ КОЈИ ЗВУЧНО ИЛИ ВИЗУЕЛНО САДРЖИ УПУТСТВА ИЛИ САВЕТЕ ЗА УПОТРЕБУ СРЕДСТАВА ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЛИ ПРЕДМЕТА НАСТАЛИХ ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА.

(5) МАТЕРИЈАЛ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

ОДОБРАВАЊЕ, НЕГИРАЊЕ ИЛИ УМАЊЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

ЧЛАН 346А

КО ЈАВНО ОДОБРАВА, НЕГИРА ПОСТОЈАЊЕ ИЛИ ЗНАЧАЈНО УМАЊУЈЕ ТЕЖИНУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ЗА КОЈЕ СЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ КАЗНА ДОЖИВОТНОГ

ЗАТВОРА, НА НАЧИН КОЈИ МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО НАСИЉА, АКО ЈЕ ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА УТВРЂЕНО ПРАВНОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

НЕДОЗВОЉЕНО НОШЕЊЕ ОНЕСПОСОБЉЕНОГ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА И
ХЛАДНОГ ОРУЖЈА НА ЈАВНОМ МЕСТУ

ЧЛАН 347А

КО ПРОТИВНО ЗАКОНУ НА ЈАВНОМ МЕСТУ НОСИ ОНЕСПОСОБЉЕНО ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, СТАРО ОРУЖЈЕ И ЊЕГОВЕ МОДЕРНЕ КОПИЈЕ КОЈЕ НЕ КОРИСТЕ МЕТАК СА ЦЕНТРАЛНИМ ИЛИ ИВИЧНИМ ПАЉЕЊЕМ И ХЛАДНО ОРУЖЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ДВЕ ГОДИНЕ.

НЕСАВЕСНО ДРЖАЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА

ЧЛАН 347Б

(1) КО НЕСАВЕСНО ДРЖИ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ ЗА ЧИЈЕ ДРЖАЊЕ ИМА ОДОБРЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ПА УСЛЕД ТАКВОГ ДРЖАЊА ОРУЖЈЕ ДОЂЕ У ПОСЕД ЛИЦА КОЈЕ ЊИМЕ ИЗВРШИ КРИВИЧНО ДЕЛО, ОДНОСНО ПРОТИВПРАВНО ДЕЛО У ЗАКОНУ ОДРЕЂЕНО КАО КРИВИЧНО ДЕЛО,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ИЗВРШЕНОГ КРИВИЧНОГ ДЕЛА, ОДНОСНО ПРОТИВПРАВНОГ ДЕЛА У ЗАКОНУ ОДРЕЂЕНОГ КАО КРИВИЧНО ДЕЛО, НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ СМРТ НЕКОГ ЛИЦА, УЧИНИЛАЦ КОЈИ ЈЕ НЕСАВЕСНО ДРЖАО ОРУЖЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(3) ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

ОБУЧАВАЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА

ЧЛАН 347В

(1) КО СУПРОТНО ПРОПИСИМА ДАЈЕ УПУТСТВА ИЛИ ОБУЧАВА МАЛОЛЕТНО ЛИЦЕ ДА КОРИСТИ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ СТРЕЉАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЛИ СТРЕЛИШТА КОЈЕ СУПРОТНО ПРОПИСИМА ДОЗВОЛИ МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ ПРИСТУП СТРЕЛИШТУ.

~~Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја~~

~~Члан 348.~~

~~(1) Ко неовлашћено израђује, преправља, продаје, набавља, врши размену или држи ватрено оружје, конвертибилно или онеспособљено оружје, његове делове, муницију, експлозивне материје или минско експлозивна средства, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје, минско експлозивна средства или средства на бази експлозивних~~

~~материја или гасно оружје чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.~~

~~(3) Ако је предмет дела из ст. 1. и 2. овог члана већа количина оружја, муниције или средстава или је у питању оружје или друга средства велике разорне моћи или се дело врши противно правилима међународног права, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.~~

~~(4) Ко неовлашћено носи предмете дела из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се затвором од две до дванаест година.~~

~~(5) Ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. овог члана за чије набављање и држање има одобрење надлежног органа, казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(6) Оружје, његови делови, муниција, материје и средства из ст. 1-5. овог члана одузеће се.~~

НЕДОЗВОЉЕНО ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ И ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА

ЧЛАН 348.

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО ДРЖИ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВЕ ДЕЛОВЕ, МУНИЦИЈУ ИЛИ ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ПРЕДМЕТ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА НА БАЗИ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА, ДИСПРЕЗИОНО ИЛИ ГАСНО ОРУЖЈЕ, ЧИЈА ИЗРАДА, ПРОДАЈА, НАБАВКА, РАЗМЕНА ИЛИ ДРЖАЊЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ГРАЂАНИМА ИЛИ ЈЕ У ПИТАЊУ ВЕЋА КОЛИЧИНА ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ СРЕДСТАВА ИЛИ СЕ РАДИ О ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ВЕЛИКЕ РАЗОРНЕ МОЋИ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(3) КО НЕОВЛАШЋЕНО НОСИ ПРЕДМЕТЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО 15 ГОДИНА.

(4) КО НЕОВЛАШЋЕНО НОСИ ПРЕДМЕТЕ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗА ЧИЈЕ НАБАВЉАЊЕ И ДРЖАЊЕ ИМА ОДОБРЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(5) ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА ИЗ СТ. 1- 4. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

НЕДОЗВОЉЕНА ПРОИЗВОДЊА ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ И ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА

ЧЛАН 348А

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО ИЗРАЂУЈЕ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВЕ ДЕЛОВЕ, МУНИЦИЈУ ИЛИ ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ ВРШИ 3D ШТАМПАЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА И МУНИЦИЈЕ ИЛИ ПОНОВО АКТИВИРА ОНЕСПОСОБЉЕНО ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ПРЕДМЕТ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА НА БАЗИ ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ, ДИСПЕРЗИОНО ИЛИ ГАСНО ОРУЖЈЕ, ЧИЈА ИЗРАДА, ПРОДАЈА, НАБАВКА, РАЗМЕНА ИЛИ ДРЖАЊЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ГРАЂАНИМА ИЛИ СУ У ПИТАЊУ ВЕЋЕ КОЛИЧИНЕ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ СРЕДСТАВА ИЛИ СЕ РАДИ О ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ВЕЛИКЕ РАЗОРНЕ МОЋИ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА И НОВАЧНОМ КАЗНОМ.

(3) КО ПОСЕДУЈЕ 3Д НАЦРТЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(4) ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ, СРЕДСТВА ИЛИ 3Д НАЦРТИ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

НЕДОЗВОЉЕН ПРОМЕТ И КРИЈУМЧАРЕЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ И ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА

ЧЛАН 348Б

(1) КО БЕЗ ОВЛАШЋЕЊА УВОЗИ, ИЗВОЗИ, ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН СТИЧЕ, ПРОДАЈЕ, ИСПОРУЧУЈЕ, ПРЕМЕШТА ИЛИ ВРШИ ПРЕНОС ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА НА ТЕРИТОРИЈИ СРБИЈЕ ИЛИ ИЗ ИЛИ ПРЕКО ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ У ДРУГУ ДРЖАВУ И ИЗ ДРУГЕ ДРЖАВЕ НА ТЕРИТОРИЈУ СРБИЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ПРЕДМЕТ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА НА БАЗИ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА, ДИСПЕРЗИОНО ИЛИ ГАСНО ОРУЖЈЕ, ЧИЈА ИЗРАДА, ПРОДАЈА, НАБАВКА, РАЗМЕНА ИЛИ ДРЖАЊЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ГРАЂАНИМА ИЛИ СУ У ПИТАЊУ ВЕЋЕ КОЛИЧИНЕ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ СЕ РАДИ О ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ВЕЛИКЕ РАЗОРНЕ МОЋИ ИЛИ ОРУЖЈЕ НИЈЕ ОЗНАЧЕНО ИЛИ ЈЕ НЕПРАВИЛНО ОЗНАЧЕНО,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ГРУПЕ, ИЛИ ЈЕ УЧИНИЛАЦ ОВОГ ДЕЛА ОРГАНИЗОВАО МРЕЖУ ПРЕПРОДАВАЦА ИЛИ ПОСРЕДНИКА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ОРГАНИЗОВАНЕ КРИМИНАЛНЕ ГРУПЕ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА.

(5) ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, МУНИЦИЈА И ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ОДУЗЕЋЕ СЕ.

НЕОВЛАШЋЕНО ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА ИЛИ МУНИЦИЈЕ

ЧЛАН 348В

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО ИСПИТУЈЕ, ЖИГОШЕ И ОБЕЛЕЖАВА ОРУЖЈЕ, НАПРАВЕ ИЛИ МУНИЦИЈУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, НАПРАВЕ, МУНИЦИЈА И СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

(3) ПОД ОРУЖЈЕМ, НАПРАВОМ ИЛИ МУНИЦИЈОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВАЈУ СЕ ОРУЖЈЕ, НАПРАВЕ И МУНИЦИЈА, ОДРЕЂЕНИ У СМИСЛУ ЗАКОНА КОЈИ УРЕЂУЈЕ ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА ИЛИ МУНИЦИЈЕ.

ФАЛСИФИКОВАЊЕ ЖИГОВА ИЛИ ОЗНАКА ЗА ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА И МУНИЦИЈЕ

ЧЛАН 348Г

(1) КО У НАМЕРИ ДА ИХ УПОТРЕБИ КАО ПРАВЕ, НАПРАВИ ЛАЖНЕ ЖИГОВЕ ИЛИ ОЗНАКЕ ЗА ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА И МУНИЦИЈЕ ИЛИ КО У ИСТОЈ НАМЕРИ ТАКВЕ ПРАВЕ ЖИГОВЕ ИЛИ ОЗНАКЕ ПРЕИНАЧИ ИЛИ КО ТАКВЕ ЛАЖНЕ ИЛИ ПРЕИНАЧЕНЕ ЖИГОВЕ ИЛИ ОЗНАКЕ УПОТРЕБИ КАО ПРАВЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) ЖИГОВИ ИЛИ ОЗНАКЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

(3) ПОД ОРУЖЈЕМ, НАПРАВОМ ИЛИ МУНИЦИЈОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВАЈУ СЕ ОРУЖЈЕ, НАПРАВЕ И МУНИЦИЈА, ОДРЕЂЕНИ У СМИСЛУ ЧЛАНА 348В СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНИКА.

~~Кршење закона од стране судије, јавног тужиоца и његовог заменика~~ СУДИЈЕ ИЛИ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА

Члан 360.

~~(1) Судија или судија поротник, јавни тужилац или његов заменик који у судском поступку~~ СУДИЈА, СУДИЈА ПОРОТНИК ИЛИ НОСИЛАЦ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ КОЈИ У ВРШЕЊУ СУДИЈСКЕ ИЛИ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ, у намери да другом прибави какву корист или да му нанесе какву штету, донесе незаконит акт или на други начин прекрши закон,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је извршењем дела из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу преко четрестопедесет хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ако вредност прибављене имовинске користи или нанете штете прелази износ од милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

~~Одавање службене тајне~~

~~Члан 369.~~

~~(1) Службено лице које неовлашћено другом саопштити, преда или на други начин учини доступним податке који представљају службену тајну или које прибавља такве податке у намери да их преда непозваном лицу,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из користољубља или у погледу нарочито поверљивих података или ради објављивања или коришћења података у иностранству,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.~~

~~(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до три године.~~

~~(4) Службеном тајном сматрају се подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени службеном тајном и чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за службу.~~

~~(5) Службеном тајном, у смислу става 4. овог члана, не сматрају се подаци или документи који су управљени на тешке повреде основних права човека, или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна.~~

~~(6) Одредбе ст. 1. до 4. овог члана примениће се и према лицу које је одало службену тајну пошто му је престало својство службеног лица.~~

~~Злочин против човечности~~

Члан 371.

~~Ко кршећи (1) КО КРШЕЋИ правила међународног права, у оквиру ширег или систематског напада упереног против цивилног становништва, нареди: вршење убистава; стављање становништва или једног његовог дела у такве животне услове који воде њиховом потпуном или делимичном истребљењу; поробљавање; принудно пресељавање; мучење; силовање; принуђавање на проституцију; присиљавање на трудноћу или стерилисање ради промене етничког састава становништва; прогањање или протеривање на политичкој, верској, расној, националној, етничкој, културној, полној или каквој другој основи; присилни нестанак; затварање или отмицу лица без давања информација о томе како би им се ускратила правна заштита; угњетавање расне групе или успостављање доминације једне такве групе над другом; или друге сличне нехумане поступке којима се намерно проузрокују тешке патње или озбиљно угрожава здравље или ко изврши неко од наведених дела,~~

~~казниће се затвором најмање пет година или доживотним затвором.~~

~~(2) ПОД ПРИСИЛНИМ НЕСТАНКОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ ХАПШЕЊЕ, ПРИТВАРАЊЕ, ОТМИЦА ИЛИ БИЛО КОЈИ ДРУГИ ОБЛИК ЛИШАВАЊА СЛОБОДЕ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА ИЛИ ЛИЦА ИЛИ ГРУПЕ ЛИЦА КОЈА ПОСТУПАЈУ ПО ОВЛАШЋЕЊУ, УЗ ПОДРШКУ ИЛИ САГЛАСНОСТ ДРЖАВЕ, НАКОН ЧЕГА СЕ ОДБИЈА ДА СЕ ПРИЗНА ЛИШАВАЊЕ СЛОБОДЕ ИЛИ СЕ СКРИВА СУДБИНА НЕСТАЛОГ ЛИЦА ИЛИ МЕСТО НА КОМЕ СЕ ОНО НАЛАЗИ, ЧИМЕ СЕ ТАКВО ЛИЦЕ СТАВЉА ВАН ЗАШТИТЕ ЗАКОНА.~~

~~Трговина људима~~

Члан 388.

~~(1) Ко силом или претњом, довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди, злоупотребом овлашћења, поверења, односа зависности, тешких прилика другог, задржавањем личних исправа или давањем или примањем новца или друге користи, врбује, превози, пребацује, предаје, продаје, купује, посредује у продаји, сакрива или држи друго лице, а у циљу експлоатације његовог рада, принудног рада, вршења кривичних дела, проституције или друге врсте сексуалне експлоатације,~~

ИСКОРИШЋАВАЊЕ СУРОГАТ МАЈЧИНСТВА, ЗАКЉУЧЕЊА ПРИСИЛНОГ БРАКА, НЕЗАКОНИТОГ УСВАЈАЊА, просјачења, употребе у порнографске сврхе, успостављања ропског или њему сличног односа, ради одузимања органа или дела тела или ради коришћења у оружаним сукобима,

казниће се затвором од три до ~~дванаест~~ ПЕТНАЕСТ година.

(2) За дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело и кад није употребио силу, претњу или неки други од наведених начина извршења.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу, учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година, а ако је наступила тешка телесна повреда малолетног лица услед дела из става 3. овог члана, учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(5) Ако је услед дела из ст. 1. и 3. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(6) Ко се бави вршењем кривичног дела из ст. 1. до 3. овог члана или је дело извршено од стране групе ИЛИ СЛУЖБЕНОГ ЛИЦА,

казниће се затвором најмање пет година.

(7) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(8) Ко зна или је могао знати да је лице жртва трговине људима, па искористи њен положај или другоме омогући искористишћавање њеног положаја ради експлоатације предвиђене ставом 1. овог члана,

казниће се затвором од ~~шест месеци до пет~~ ДВЕ ДО ДЕСЕТ година.

(9) Ако је дело из става 8. овог члана учињено према лицу за које је учинилац знао или је могао знати да је малолетно,

учинилац ће се казнити казном затвора од ~~једне до осам~~ ТРИ ДО ДВАНЕСТ година.

(10) Пристанак лица на експлоатацију или на успостављање ропског или њему сличног односа из става 1. овог члана не утиче на постојање кривичног дела из ст. 1, ~~2, 3, 6. И 7.~~ 2, 3, 6. И 7. овог члана.

ИСПУШТАЊЕ ШТЕТНИХ СУПСТАНЦИ ИЗ ВАЗДУХОПЛОВА У ЛЕТУ

ЧЛАН 391Д

(1) КО У НАМЕРИ ДА ДРУГОГ ЛИШИ ЖИВОТА, НАНЕСЕ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ, УГРОЗИ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ИЛИ НАНЕСЕ ЗНАТНУ ИМОВИНСКУ ШТЕТУ, ИЗ ВАЗДУХОПЛОВА У ТОКУ ТРАЈАЊА ЛЕТА ИСПУСТИ БИОЛОШКО, ХЕМИЈСКО ИЛИ НУКЛЕАРНО ОРУЖЈЕ, ЕКСПЛОЗИВНЕ, РАДИОАКТИВНЕ ИЛИ СЛИЧНЕ СУПСТАНЦЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ПРИЛИКОМ ИЗВРШЕЊА ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, УЧИНИЛАЦ СА УМИШЉАЈЕМ НАНЕО НЕКОМ ЛИЦУ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ ИЛИ ЈЕ НАНЕО ЗНАТНУ ИМОВИНСКУ ШТЕТУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ ПРИ ИЗВРШЕЊУ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИЛАЦ СА УМИШЉАЈЕМ ЛИШИО ЖИВОТА ЈЕДНО ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

НЕДОЗВОЉЕНИ ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА ВАЗДУХОПЛОВОМ

ЧЛАН 391Ћ

(1) КО БЕЗ ДОЗВОЛЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ВАЗДУХОПЛОВОМ ПРЕВОЗИ, НАРУЧУЈЕ ПРЕВОЗ ИЛИ ОМОГУЋАВА ПРЕВОЗ ЕКСПЛОЗИВНОГ ИЛИ РАДИОАКТИВНОГ МАТЕРИЈАЛА, ЗНАЈУЋИ ДА ЈЕ НАМЕЋЕН ЗА ИЗАЗИВАЊЕ СМРТИ, ТЕШКЕ ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ, ЗНАТНЕ ИМОВИНСКЕ ШТЕТЕ, ПРЕТЊЕ У ЦИЉУ ЗАСТРАШИВАЊА СТАНОВНИШТВА, КАО И ПРИНУДУ ДРЖАВНИХ ОРГАНА ИЛИ МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОДРЕЂЕНО ЧИЊЕЊЕ ИЛИ НЕЧИЊЕЊЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО БЕЗ ДОЗВОЛЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ПРЕВОЗИ ИЛИ ОМОГУЋАВА ПРЕВОЗ ВАЗДУХОПЛОВОМ БИОЛОШКОГ, ХЕМИЈСКОГ ИЛИ НУКЛЕАРНОГ ОРУЖЈА, ИЗВОРНОГ ИЛИ ПОСЕБНОГ ФИСИОНОГ МАТЕРИЈАЛА, ОПРЕМЕ И МАТЕРИЈАЛА ПОСЕБНО ИЗРАЂЕНОГ ИЛИ ПРИПРЕМЉЕНОГ ЗА ОБРАДУ, УПОТРЕБУ ИЛИ ПРОИЗВОДЊУ ПОСЕБНОГ ФИСИОНОГ МАТЕРИЈАЛА ЗНАЈУЋИ ДА ЈЕ НАМЕЋЕН ЗА НУКЛЕАРНУ ЕКСПЛОЗИЈУ ИЛИ БИЛО КОЈУ ДРУГУ НУКЛЕАРНУ АКТИВНОСТ КОЈУ НИЈЕ ОДОБРИО НАДЛЕЖНИ ОРГАН, КАО И ОПРЕМЕ, СОФТВЕРА ИЛИ СЛИЧНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОЈА ЗНАЧАЈНО ДОПРИНОСИ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПРОИЗВОДЊИ ИЛИ ИСПОРУЦИ ОРУЖЈА. ”.

Одавање војне тајне

Члан 415.

~~(1) Ко неовлашћено другом саопшти, преда или на други начин учини доступним податке који представљају војну тајну или прибавља такве податке у намери да их преда непозваном лицу,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из користољубља или у погледу нарочито поверљивих податка или ради објављивања или коришћења података у иностранству,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.~~

~~(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до три године.~~

~~(4) Војном тајном сматрају се подаци који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени војном тајном и чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за Војску Србије или одбрану или безбедност земље.~~

~~(5) Војном тајном, у смислу става 4. овог члана, не сматрају се подаци или документи који су управљени на тешке повреде основних права човека, или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна.~~

